

WÓJT GMINY JONIEC

ZMIANA STUDIUM

**UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JONIEC**

**CZĘŚĆ I: UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY JONIEC**

TEKST JEDNOLITY

**Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XXXVIII/182/2018
Rady Gminy Joniec
z dnia 17 stycznia 2018r.**

JONIEC 2017

WSTĘP		5
I. CHARAKTERYSTYKA GMINY	1	9
Ia. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA ZMIANY STUDIUM		9
II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENÓW		10
1. Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów		10
2. Uzbrojenie terenów		11
III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY		11
IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO		12
1. Środowisko przyrodnicze		12
1.1. Położenie geograficzne		12
1.2. Budowa geologiczna		13
1.3. Struktura i rzeźba terenu		14
1.4. Wielkość i jakość zasobów wodnych		16
1.5. Szata roślinna		18
1.6. Świat zwierzęcy		20
1.7. Klimat		20
1.8. Stan sanitarny środowiska i źródła zanieczyszczeń		22
2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej		23
2.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna		23
2.2. Melioracje		23
3. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego		25
V. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA		28
1. Surowce mineralne		28
2. Zasoby wód podziemnych		28
Va. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH		30
VI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ		30
1. Krajobraz kulturowy		30
2. Zabytkowe układy przestrzenne		31
3. Zabytki budownictwa i architektury		31
4. Zabytkowe założenia zieleni		31
5. Zabytkowe cmentarze		32
6. Zabytki archeologiczne		33
7. Zabytki ruchome		33
8. Kultura niematerialna		34
VIa. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSEKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLENIA PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH		35
VII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA		35
1. Sieć osadnicza		35
2. Ludność		35
2.1. Przemiany demograficzne i strukturalne		37
2.2. Wykształcenie		38
2.3. Zasoby pracy i źródła utrzymania ludności		38
2.4. Bezrobocie		39
3. Jakość życia mieszkańców		39
3.1. Mieszkalnictwo		39
3.2. Usługi publiczne		40
3.3. Usługi komercyjne		43

VIII.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNIOŚCI I JEJ MIENIA	43
1.	Zagrożenia powodziowe	43
2.	Zagrożenie pożarowe	44
3.	Poważne awarie	44
VIIIa.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH	44
IX.	POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY	45
1.	Rozwój podstawowej funkcji gminy – rolnictwa	45
1.1.	Struktura użytkowania gruntów rolnych	46
1.2.	Bonitacja gleb	46
1.3.	Produkcja roślinna	47
1.4.	Hodowla zwierząt	48
1.5.	Struktura gospodarstw rolnych	48
2.	Pozarolnicza działalność gospodarcza	49
3.	Funkcja turystyczna gminy	50
4.	Sytuacja ekonomiczna gminy	51
4.1.	Dochody budżetowe	51
4.2.	Wydatki budżetowe	52
5.	Struktura własności gruntów	53
IXa.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI UWZGLĘDNIAJĄCYCH W SZCZEGÓLNOŚCI:	
1.	Analiza ekonomiczna	54
2.	Analiza środowiskowa	59
3.	Analiza społeczna	65
4.	Prognoza demograficzna	72
5.	Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy	83
6.	Możliwości rozwojowe gminy Joniec wynikające z wykonanych analiz	86
7.	Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	88
8.	Chłonność obszarów o w pełni wykształconej strukturze przestrzennej przeznaczonych pod zabudowę	
9.	Podsumowanie	97
X.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI	100
1.	Komunikacja	100
1.1.	Sieć drogowa i kolejowa	100
1.2.	Warunki techniczne dróg	101
1.3.	Organizacja służb drogowych	101
1.4.	Techniczne zaplecze motoryzacji	102
1.5.	Komunikacja publiczna	102
2.	Infrastruktura techniczna	102
2.1.	Telekomunikacja	102
2.2.	Elektroenergetyka	103
2.3.	Gazownictwo	103
2.4.	Ciepłownictwo	103
2.5.	Zaopatrzenie w wodę	103
2.6.	Gospodarka odpadami	105
XI.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH	105
XIa.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ	106
	ANALIZA JAKOŚCIOWA ROZWOJU GMINY - METODA SWOT	106
XII.	UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH	110

SPIS TABLIC

1. Ludność gminy w wybranych latach 1983 -2002 - stan 31 XII	111
2. Ruch naturalny ludności w wybranych latach 1983 - 2002 - stan 31 XII	112
3. Migracje ludności w wybranych latach 1983 - 2002 - stan 31 XII	113
4. Liczba mieszkańców gminy w układzie sołectw w latach 1988 ~ 2004-05-25	114
5. Ludność w grupach wiekowych w roku 2002	115
6. Wykształcenie ludności gminy w wieku 13 lat i więcej stan maj 2002 rok	116
7. Ludność według głównego źródła utrzymania w 2002 r.	116
8. Bezrobocie w gminie Joniec w latach 1992~2004 - stan 31.XII	117
9. Warunki mieszkaniowe w gminie Joniec	118
10. Budynki mieszkalne zamieszkane wg liczby mieszkań, wg okresu budowy, formy oraz liczby izb	119
11. Udział mieszkań wyposażonych w instalacje techniczne wg okresu budowy budynków	120
12. Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczne	120
13. Użytkowanie gruntów w gminie Joniec (w ha) - stan 2004.03.30	121
14. Struktura użytkowania gruntów w gminie Joniec (w %) - stan 2004. 03.30.	122
15. Powierzchnia i struktura gruntów ornych według klas bonitacyjnych w gminie Joniec (stan 2004. 03.30)	123
16. Powierzchnia i struktura użytków zielonych według klas bonitacyjnych w gminie Joniec (stan 2004.03.30)	124
17. Powierzchnia zasiewów w gminie Joniec stan 2002 r.	126
18. Plony zbóż i ziemniaków w indywidualnych gospodarstwach rolnych	126
19. Powierzchnia zasiewów w gminie Joniec - stan na 2002 r.	128
20. Pogłowie zwierząt gospodarskich w wybranych latach 1996 - 2002	128
21. Powierzchnia i liczba indywidualnych gospodarstw rolnych i działek rolnych wg siedziby użytkownika	129
22. Struktura własności gruntów	129
23. Dochody budżetowe w latach 1999 - 2003 (w tys. zł .)	130
24. Struktura dochodów budżetowych gminy Joniec w latach 1999 - 2003	131
25. Dynamika wzrostu dochodów budżetowych gminy w latach 1999 - 2003 (roczne tempo wzrostu)	131
26. Dynamika wzrostu dochodów budżetowych gminy w latach 1999 - 2003	133
27. Wydatki budżetowe gminy Joniec w latach 1999 - 2003	133
28. Struktura wydatków budżetowych gminy Joniec w latach 1999 - 2003 r	134
29. Wykaz dróg gminnych w gminie Joniec	135

SPIS RYSUNKÓW

1. Położenie gminy Joniec w województwie mazowieckim	
2. Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni miejscowości	
3. Udział gruntów ornych w strukturze użytków rolnych miejscowości	
4. Udział użytków zielonych w ogólnej powierzchni miejscowości	
5. Udział lasów w ogólnej powierzchni	
6. Udział gruntów ornych kl. 111 w ogólnej powierzchni miejscowości	
7. Udział gruntów ornych kl. 1Vw ogólnej powierzchni miejscowości	
8. Udział gruntów ornych kl. V- VI w ogólnej powierzchni miejscowości	
9. Komunikacja	
10. Energetyka	
11. Zaopatrzenie w wodę	
12. Kanalizacja - wariant I	
13. Kanalizacja - wariant II	
14. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Joniec	

WSTĘP

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy opracowane zostało na podstawie Uchwały Rady Gminy w Jońcu Nr X/70/2004 z dnia 7 grudnia 2004 r. Konieczność jego opracowania wynika z art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717). Zgodnie z powyższym „Studium” uwzględnia uwarunkowania przyrodnicze, kulturowe, zagospodarowanie i uzbrojenie terenów, prawo własności gruntów oraz sytuację ekonomiczną gminy. Określa cele rozwoju, uwzględniając jednocześnie cele i kierunki rozwoju kraju i województwa mazowieckiego.

Ustalenia „Studium” obowiązują samorząd gminy, lecz nie mogą być podstawą wydawania decyzji administracyjnych i są pośrednim instrumentem sterowania procesami zagospodarowania przestrzennego. Wskazuje możliwości i szanse rozwoju oraz problemy powstałe w wyniku dotychczasowej polityki zagospodarowania.

„Studium” składa się z następujących części:

- Część I - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy Joniec,
- Część II - Kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Joniec,
- Opracowanie kartograficzne w skali 1:10 000 stanowiące integralny załącznik „Studium”.

W trakcie prac wykonano analizy wszystkich elementów stanu zagospodarowania, rozwoju przestrzennego i ekonomicznego gminy, przeprowadzono konsultacje społeczne z mieszkańcami, przedstawicielami samorządu lokalnego i instytucji. Gmina nie opracowała dotychczas strategii rozwoju gospodarczego, w związku z czym cele rozwoju zostały określone w toku prac nad „Studium”.

W „Studium” gminy Joniec, z uwagi na brak udokumentowanych złóż kopalin, nie uwzględniono obiektów lub obszarów, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Nie występują również obszary pomników zagłady i strefy ochronne oraz granice terenów zamkniętych i ich strefy ochronne.

„Studium” jest samodzielnym aktem planistycznym, stanowiącym podstawę sporządzania i uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy, wspomagającym promocję gminy, lokalizację zadań ponadlokalnych oraz koordynację decyzji o warunkach zabudowy dla obszarów nie objętych miejscowymi planami.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec, zwana dalej Zmianą Studium, jest kolejnym z etapów planowania

przestrzennego w gminie, ustalonym przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017, poz. 1073) oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 118, poz. 1223 z późn. zmianami).

Zmiana Studium opracowana została na podstawie Uchwały Nr XXVIII/135/2017 Rady Gminy Joniec z dnia 12 kwietnia 2017 r. W uzasadnieniu do Uchwały intencyjnej Rada Gminy Joniec stwierdza, że obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte Uchwałą Nr XV/70/2004 z dnia 7 grudnia 2004 roku Rady Gminy Joniec wymaga aktualizacji, jednak z uwagi na ograniczone środki finansowe w budżecie podejmuje uchwałę o częściowej zmianie Studium dla najpilniejszych potrzeb.

Celem Zmiany Studium jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju Gminy Joniec poprzez wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak składowiska odpadów, turbiny wiatrowe i podobne przedsięwzięcia, wyznaczenie kierunków rozwoju intensywnej produkcji zwierzęcej w zabudowie zagrodowej i fermach hodowlanych oraz uzupełnienie treści o zagadnienia wynikające z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Zmiana studium składa się z następujących części:

Część I, Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Joniec - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec, tekst jednolity, załącznik nr 1,

Rysunek jednolity w skali 1: 10 000, Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec, załącznik nr 2;

Część II, Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec - Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec, tekst jednolity, załącznik nr 3,

Rysunek jednolity w skali 1 : 10 000, Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec - Kierunki zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec, załącznik nr 4,

Część III, Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec - Uzasadnienie przyjętych rozwiązań i synteza ustaleń, załącznik nr 5,

Rozstrzygnięcie Rady Gminy Joniec o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Zmiany Studium, załącznik nr 6.

Dla terenów objętych Zmianą Studium nie zachodzi potrzeba określania następujących zagadnień, ustalonych w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym:

- uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- uwarunkowania wynikające z rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- uwarunkowań wynikających z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów;
- uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- uwarunkowania wynikające z występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- uwarunkowania wynikające z występowania terenów górniczych, wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wykonana została analiza ekonomiczna, środowiskowa, społeczna, prognoza demograficzna oraz bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę dla obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze przestrzennej. Wymienione analizy

zakończone zostały wnioskami, na podstawie których zweryfikowano analizę SWOT i problemy rozwoju Gminy Joniec oraz poprawiono pomyłki oczywiste.

Ponadto opracowana została część III - Uzasadnienie i synteza ustaleń Zmiany Studium, której Gmina Joniec nie posiadała.

Zagadnienia wynikające z uwarunkowań wynikających ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego, warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, zostały zaktualizowane i zawarte w Rozdziale IXa Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości gminy Joniec.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o dostępie do informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko przeprowadzona została strategiczna ocena oddziaływania na środowisko i wykonana została Prognoza skutków wpływu ustaleń Zmiany Studium na środowisko.

Do projektu Zmiany studium wykonane zostało Opracowanie ekofizjograficzne.

Zmiany w tekście części I tekstu jednolitego; Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec - Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec oznaczone zostały czcionką koloru czerwonego.

I. CHARAKTERYSTKA GMINY

Gmina Joniec zajmuje obszar 7 288 ha. Graniczy z 6 gminami, tj. Sochocin, Nowe Miasto, Nasielsk, **Zakroczym**, Żałuski i Płońsk. Z północy na południe teren gminy rozciąga się około 15 km i ze wschodu na zachód około 7,5 km. Miejscowość oddalona jest około 50 km od miasta stołecznego Warszawy, 12 km od miasta powiatowego Płońska, 30 km od miasta powiatowego Ciechanowa 35 km od miasta Pułtusza i 15 km od miasta Nasielska.

Gmina posiada korzystne powiązanie komunikacyjne z systemem krajowym przez drogę wojewódzką nr 571 Naruszewo - Przyborowice - Nasielsk. Powiązania z ośrodkami powiatowymi i gminnymi zapewniają drogi powiatowe i gminne. Najbliższa stacja kolejowa magistrali E 65 znajduje się w Nasielsku, a jednotorowej linii kolejowej relacji Sierpc - Płońsk - Nasielsk znajduje się na terenie gminy z przystankiem Wkra.

Teren gminy zamieszkuje 2,6 tys. osób. Gęstość zaludnienia wynosi 35 osób/km. Sieć osadnicza tworzy 17 jednostek osadniczych. Przeciętnie na jedną wieś przypada 151 osób. Ośrodek gminny w 2004 r. zamieszkuje 478 osób.

Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo, funkcję uzupełniającą stanowią: obsługa ludności i turystyka oparta na indywidualnej zabudowie letniskowej.

Użytki rolne zajmują 73,5% powierzchni gminy, w tym gleby dobre i bardzo dobre 48,8%. Gmina charakteryzuje się średnim, wynoszącym około 21% wskaźnikiem lesistości. Pozarolnicza działalność gospodarcza gminy rozwija się w stopniu niewystarczającym, co powoduje trudności w znalezieniu pracy na terenie gminy.

Ia. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA ZMIANY STUDIUM

Podstawą formalno – prawną Zmiany Studium są:

1. Uchwała Nr XXVIII/135/2017 Rady Gminy Joniec z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec,
2. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1073),
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118 poz. 1233).

II. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIE I UZBROJENIA TERENÓW

1. Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów zgodnie z danymi z Urzędu Gminy na dzień 30.03.2004 r. kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Pow. w ha	Udział w %
użytki rolne w tym:	5 385	74,0
grunty orne	4 838	89,8
użytki zielone	547	10,2
las i użytki leśne	1 504	20,6
tereny budowlane	150	2,0
drogi	140	1,9
tereny kolejowe	17	0,2
wody powierzchniowe	41	0,6
nieużytki	51	0,7
Ogółem powierzchnia gminy	7 288	100,0

W przestrzeni gminy największą powierzchnię zajmują użytki rolne (74%), z których 48,5%, czyli prawie połowę stanowią użytki rolne kl. III i IV. Lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione zajmują 20,6% jej powierzchni. Występują głównie w północno - wschodniej, środkowej i południowo zachodniej części gminy.

Tereny budowlane zajmują około 2%, drogi około 1,9%, tereny kolejowe - 0,2%, wody powierzchniowe - 0,6%. W dolinie rzeki Wkry i lasów południowo - wschodniej części gminy usytuowana jest indywidualna zabudowa letniskowa nie ujęta w powyższej strukturze użytkowania. Należą do nich użytki rolne o powierzchni około 99,0 ha, lasy i użytki leśne o powierzchni 107,0 ha, nie posiadające zgody na zmianę przeznaczenia gruntów, które łącznie zajmują 2,8% powierzchni gminy.

2. Uzbrojenie terenów

Do urządzeń infrastruktury technicznej należą drogi w tym: droga wojewódzka, 6 dróg powiatowych, drogi gminne, ujęcia wody w Popielźnie-

Zawadach i Starej Wronie, wodociąg o łącznej długości 8,2 km, linie elektroenergetyczne SN/nn oraz jednotorowa kolej nr 27 Nasielsk - Toruń Wschodni. Przez teren gminy przebiega sieć gazowa 6,4 Mpa, dwa gazociągi wysokiego ciśnienia DN 500 Włocławek - Rembelszczyzna oraz linia elektroenergetyczna WN 110kV Staroźreby - Pomiechówek.

Gmina nie posiada składowiska odpadów, oczyszczalni ścieków oraz kanalizacji sanitarnej. Priorytetowymi zadaniami w zakresie prawidłowego uzbrojenia terenów będzie zakończenie budowy wodociągów wiejskich, zaopatrujących w wodę pitną wszystkich mieszkańców jednostek osadniczych o zwartej zabudowie mieszkaniowej oraz mieszkańców zabudowy letniskowej, budowa oczyszczalni ścieków, kanalizacji sanitarnej, w tym również na terenach zabudowy letniskowej poprawa warunków technicznych dróg, w tym szczególnie dróg gminnych, obsługujących codziennie mieszkańców.

Niniejsza Zmiana nie dotyczy uwarunkowań wynikających z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenów.

III. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

Zabudowa gminy składa się z budynków pochodzących z różnych okresów, zbudowanych z różnych materiałów i reprezentujących różny standard techniczny. Szacuje się, że około 90% zabudowy pochodzi z okresu powojennego. Pozostała zabudowa sprzed 1945 r. zgodnie z przepisami odrębnymi zalicza się do potencjalnych obiektów zabytkowych i została wyszczególniona w Studium uwarunkowań w zakresie dóbr kultury” stanowiącym odrębne opracowanie. Dawna zabudowa niezależnie, od charakteru poszczególnych budynków tworzy względnie uporządkowany, harmonijny krajobraz osadniczy. Jest to głównie zabudowa parterowa lub parterowa z poddaszem użytkowym, dachem dwuspadowym i podobnej wysokości ścian zewnętrznych. Dysharmonię w ładzie przestrzennym wprowadzają obiekty realizowane od początku lat sześćdziesiątych XX wieku, stanowiące około 50% istniejącej na terenie gminy zabudowy. Są to przeważnie budynki piętrowe o kształcie prostopadłościanu, z dachami płaskimi lub kopertowymi, które realizowane były na terenie całego kraju, budynki parterowe o płaskich dachach oraz obiekty użyteczności publicznej o podobnych bryłach architektonicznych. Zabudowa pochodząca z ostatniego czterdziestolecia realizowana była bez obowiązku dostosowania podstawowych parametrów, czyli linii zabudowy, wysokości, geometrii dachów, kolorystyki elewacji i ogrodzeń terenu. Problem stanowią również obiekty inwentarskie

i gospodarcze w zabudowie zagrodowej, często o złym stanie technicznym, nie odpowiadające współczesnym potrzebom gospodarki rolnej.

Masowa i często samowolna ekspansja na indywidualne działki od lat siedemdziesiątych spowodowała przekształcenie terenów o najcenniejszych walorach przyrodniczych i krajobrazowych w dolinie rzeki Wkry i okolicznych lasach. Decyzja o lokalizacji zabudowy należała w tamtym okresie do wojewody, a nie do samorządu gminy. Stosowane wówczas normatywy urbanistyczne, dotyczące powierzchni spowodowały nadmierne zagęszczenie zabudowy, bez uwzględnienia naturalnej chłonności przyrodniczej obszaru; niektóre działki letniskowe pochodzące z tego okresu nie przekraczają powierzchni 5 arów. Aktualnie w jednostkach osadniczych północno - wschodniej części gminy istnieje około 2 000 działek letniskowych, w tym około 206 ha terenów wymagających zgody na zmianę przeznaczenia, na cele nierolnicze i nieleśne. Zabudowa na wymienionych terenach realizowana jest zgodnie z upodobaniami indywidualnych inwestorów, bez poszanowania lokalnych tradycji, często z różnych, przypadkowych materiałów budowlanych i różnych formach architektonicznych brył budynków.

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej i letniskowej konieczne będzie opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną zasady stopniowego wprowadzania ładu przestrzennego, w tym minimalnej powierzchni działki zabudowy mieszkaniowej i letniskowej, formy brył architektonicznych budynków, geometrii dachów, a także zasad dostosowania projektowanej i istniejącej zabudowy.

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

IV. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY

I KRAJOBRAZU, W TYM KRAJOBRAZU KULTUROWEGO Środowisko przyrodnicze

1.1. Położenie geograficzne

Gmina Joniec leży na północnym Mazowszu, po obydwu brzegach rzeki Wkry, która rozdziela Wysoczyznę Ciechanowską i Wysoczyznę Płońską.

Długość geograficzna punktu najdalej wysuniętego na zachód wynosi 20°16' a na wschód 20°39' długości geograficznej wschodniej. Szerokość geograficzna terenów położonych

najdalej na południe wynosi $52^{\circ}32'$, a na północ $52^{\circ}35'$ szerokości geograficznej północnej. Dolny odcinek rzeki Wkry rozcina szeroką dolinę od 0,8 km - 1,5 km dosyć płaskie lub lekko faliste tereny wysoczyzn. Dolinę ograniczają strome krawędzie o spadkach od 10 do 30% i wysokości od 5 do 15 m. Podmokłe tereny dolinne z licznymi zakolami i oczkami wodnymi stanowią naturalne siedlisko łąkowe z niewielkimi kompleksami lasów olszowych zaliczonych do lasów wilgotnych. Tereny wysoczyzny zajmują pola uprawne lub siedliska borów suchych i mieszanych.

Tereny gminy z uwagi na jej korzystne położenie nad rzeką Wkrą i dobre gleby zamieszkiwane były od dawna, natomiast lasy utrzymały się na niewielkich kompleksach gleb słabszych. Większość terenów jest korzystna pod zabudowę, natomiast tereny zabagnione i dolinne podmokłe wskazane są do pozostawienia w dotychczasowym użytkowaniu.

1.2. Budowa geologiczna

Budowa geologiczna i rzeźba terenu są wynikiem długotrwałych procesów zachodzących w skorupie ziemskiej. Według podziału Polski na jednostki tektoniczne opracowane przez J. Znosko, obszar gminy położony jest w obrębie Niecki Brzeźnej. Najstarsze warstwy prekambryjskie zalegają poniżej 2 000 m. Są to skały krystaliczne, które przykrywają osady młodszych okresów trzeciorzędowych o zróżnicowanej rzeźbie terenu. Warstwy trzeciorzędowe zalegają do głębokości około 100,0 - 130,0 m poniżej powierzchni terenu i przykryte są utworami czwartorzędowymi o zmiennej miąższości. Utwory czwartorzędowe wykształciły się w postaci glin zwałowych i piasków polodowcowych rozdzielonych utworami piaszczystymi wodno - lodowcowymi oraz ilami i pyłami zastoiskowymi. W rejonie gminy brak jest ciągłości warstw, które niekiedy się wyklinowują.

Różnorodność nagromadzonych osadów wiąże się z genezą ich powstawania uwarunkowanych kilkakrotnym nasuwaniem się lądolodu oraz czynnikami eolicznymi. Obszar gminy leży na pograniczu dwóch jednostek geomorfologicznych, między którymi granica przebiega wzdłuż doliny Wkry. Są to Wysoczyzna Ciechanowska i Wysoczyzna Płońska, gdzie przeważają utwory piaszczyste lodowcowe i wodno - lodowcowe. Wzgórza morenowe i wyższe partie wysoczyzny w rejonie Królewa, Szumlina, Jońca-Koloni i Starej i Nowej Wrony budują głównie utwory piaszczysto - żwirowe z wkładkami żwirów i pospółki. Wykorzystywane są na podsypki drogowe, a lokalnie

jako surowiec budowlany. Utwory te tworzą grunty nośne, które są korzystne pod zabudowę. Niższe partie wysoczyzny zbudowane z glin zwałowych, występujące w części środkowej gminy, w rejonie Jońca-Koloni, Popielżyna-Zawad, Starej Wrony i Omięcina, stanowią grunty nośne, korzystne dla budownictwa i upraw polowych.

W rejonie Krajęczyna, na wschód od Królewa oraz Popielżyna-Zawad i wschodniej części Nowej Wrony występują na powierzchni lub tuż pod powierzchnią utwory starsze, do których należą pyły i iły warwowe. Są to grunty piaszczyste, mniej korzystne pod zabudowę i wymagające ochrony przed zawilgoceniem.

W rejonach dolin rzecznych i bezodpływowych obniżen terenowych, wykształciły się utwory aluwialno - deluwialne i bagienne. Występują tu najmłodsze, holoceni osady, do których należą torfy organiczno - mineralne, typu namuły, mady, piaski charakteryzujące się dużym nawodnieniem i ściśliwością. Większą miąższość od 2,0 do 4,0 m osiągają w podłożu starorzeczy, u podnóża krawędzi doliny Wkry. Utwory organiczne są słabonośne i nie nadają się pod zabudowę.

1.3. Struktura i rzeźba terenu

Według klasyfikacji geograficzno - fizycznej J. Kondrackiego, gmina Joniec leży na pograniczu dwóch mezoregionów - Wysoczyzny Płońskiej i Wysoczyzny Ciechanowskiej należących do makroregionu Niziny Północnomazowieckiej. Rzeźba terenu została wykształcona w wyniku działalności lodowca stadia Wkry zlodowacenia środkowopolskiego. Okresy następne w wyniku denudacji peryglacjalnej doprowadziły do złagodzenia form polodowcowych. Wysokość bezwzględna jest mało zróżnicowana i na całym obszarze utrzymuje się od 80,0 m n.p.m. do około 110,0 m n.p.m. Najniższy punkt na tym terenie znajduje się w dolinie rzeki Wkry, na wschód od zabudowy w Popielżynie-Zawadach i wynosi 78,2 m n.p.m. Najwyższy położony jest w obszarze wyniesień Ludwikowa - 118,83 m n.p.m., pomiędzy kompleksem leśnym i drogą powiatową Załuski - Ludwikowo – Stara Wrona. Różnica bezwzględna wysokości na terenie gminy dochodzi do 40,0 m.

W granicach terenu gminy można wydzielić trzy formy geomorfologiczne, tj.: wysoczyzna polodowcowa ze wzgórzami moren czołowych, równina sandrowa i doliny rzeczne. Znaczne obszary gminy po obydwu stronach doliny rzeki Wkry zajmuje wysoczyzna morenowa o wysokości bezwzględnej od 90,0 do 100,0 m n.p.m. Są to tereny mało urozmaicone o łagodnej konfiguracji, które można zaliczyć do równinnych lub lekko falistych. Spadki terenu nie przekraczają 5%. Występują tu wzgórza czołowo -

morenowe w formie niewielkich wyniesień, których wysokość względna utrzymuje się od 2,0 do 5,0 m, a w części południowej do 10,0 m. Tereny wysoczyzny morenowej są korzystne dla zabudowy mieszkaniowej i letniskowej. W sąsiedztwie koryta rzeki Wkry z północnego - zachodu na wschód przebiega rozległa dolina rzeki Wkry. Średnio jej szerokość wynosi od ok. 0,8 km do 1,5 km. Na terenie doliny wyróżnia się wzajemnie zachodzące na siebie tarasy akumulacji holoceni (od ok. 80 - 87 m n.p.m.) i erozyjno - akumulacyjno-plejstoceni (o wys. od 82,0 - 90,0 m n.p.m. Teren wyniesiony do 2,0 m ponad koryto rzeki stanowi taras zalewowy. W okresie wyższych stanów wód, ulega zalaniu lub podtopieniu. Szerokość tarasu zalewowego jest zmienna, na którym występują widoczne starorzecza, oczka wodne i naturalne stanowiska bagienne. Ze względu na jego ogromne walory przyrodnicze teren tarasu zalewowego należy pozostawić w pierwotnym użytkowaniu.

Teren położony od 1,5 do 3,0 m ponad koryto rzeki stanowi taras zalewowy wyższy. Zalanie tego terenu występuje przy wysokich stanach wód (ostatnio 1979 r.). Teren tego tarasu jest niekorzystny pod zabudowę, ponieważ zwierciadło wód wglębnych znajduje się bardzo płytko (ok. 0,5 m. p.p.t.), a w okresach zwiększonych opadów woda może zalegać na pow. terenu.

Tereny wyższe doliny rzeki zajmuje taras nadzalewowy holoceni od 3,0 do 5,0 m nad lustro rzeki. Możliwość zalania występuje podczas zalewów katastrofalnych. Tarasy nadzalewowe budują zerodowane powierzchnie akumulacji rzeczno - lodowcowej nadbudowane, formami eolicznymi z polami piasków przewiewnych, a nawet wałów o wysokości od 0,5 do 5,0 m.

Mniejsze doliny rzeczne wykształciły się wokół pozostałych cieków Naruszewki, Lisewki i fragmentarycznie Sony oraz licznych strumyków bez nazw. Dna dolin tych cieków budują głównie utwory holoceni, a tarasy niższe zalewane są po wystąpieniu większych opadów lub roztopach wiosennych.

Doliny rzeczne stanowią naturalne systemy przyrodnicze, które należy chronić przed zmianą użytkowania. Pełnią rolę naturalnego korytarza ekologicznego, umożliwiającego swobodną migrację szeregu gatunków flory i fauny, oraz miejsca lęgowe licznych ptaków i zwierząt. Nawodnione doliny rzeczne magazynują znaczne ilości wód powierzchniowych. W dotychczasowym użytkowaniu należy pozostawić bezodpływowe dolinki, często podmokłe rozrzucone na terenie gminy. Tereny dolin są niekorzystne pod zabudowę.

Równolegle do doliny Wkry ciągnie się równina sandrowa, powstała w wyniku akumulacji rzeczno-lodowcowej z okresu środkowo - polskiego. Jest to płaska, silnie denudowana powierzchnia o wysokości ok. 85,0 - 95,0 m n.p.m. i lokalnych wyniesieniach od 2,0 - 5,0 m o niesymetrycznych stromych zboczach. Są to tereny korzystne pod zabudowę mieszkaniową i lotniskową.

1.4. Wielkość i jakość zasobów wodnych

Obszar gminy Joniec leży w zlewni rzeki Wkry, stanowiącej prawobrzeżny dopływ III-go rzędu rz. Narwi. Całkowita jej długość wynosi 249,1 km, powierzchnia zlewni - 5322 km². Wkra na całej długości jest rzeką nieuregulowaną posiada charakter typowo nizinnego cieku, charakteryzującego się niewielkim spadkiem - ok. 0,05%. W zagospodarowaniu jej powierzchni dominują tereny użytkowane rolniczo.

W granicach gminy Wkra płynie na odcinku ok. 10 km. Ogólny kierunek biegu rzeki na tym terenie jest z północno-zachodniego na wschodni, w południowej części gminy zmienia bieg, kierując się na południe. Szerokość koryta waha się od 30 do 50 m, a na odcinkach, gdzie w korycie utworzyły się kępy i łachy rozszerza się do 70m. Bieg rzeki na tym odcinku jest urozmaicony przez liczne zakola o dość szybkim nurcie podmywającym kolejno przeciwległe brzegi. Dzięki temu jest to obszar bardzo malowniczy - atrakcyjny krajobrazowo i przyrodniczo. Średnie lustro wody występuje na wysokości 0,5 - 2,0 m poniżej korony koryta. U podnóża krawędzi doliny są liczne ślady starorzeczy przez cały rok wypełnione wodą lub zabagnione, co jest istotne dla różnorodności biologicznej.

Począwszy od miejscowości. Joniec do Borkowa, Wkra jest rzeką graniczną dla Krysko - Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Na terenie gminy brak wodowskazu. Według danych najbliższego wodowskazu na Wkrze w Ciekosynie (gmina Nasielsk), przepływy charakterystyczne rzeki kształtują się następująco:

- największy przepływ zaobserwowany **WWQ** w latach (1951-1990) wynosił 466m³ /s,
- największy przepływ roczny **SWQ** (średnia wartość w tym okresie) - 115m³/s,
- średni przepływ w okresie (1951-1990) tj. **SSQ** wynosił 20,1m³/s,
- najmniejszy przepływ roczny dla tego okresu **SNQ** - 4,84m³ /s,
- najmniejszy przepływ zaobserwowany w tym okresie **NNQ** - wynosił 2 m /s.

W okresach wysokich stanów, Wkra wylewa w zasięgu tarasu zalewowego, w obrębie doliny rzecznej.

Poza rzeką Wkra, sieć hydrograficzną omawianego obszaru tworzą ciek i rowy melioracyjne należące do jej zlewni. Do większych należą przepływające równoleżnikowo, z zachodu na wschód, jej prawobrzeżne dopływy: w środkowej części gminy w okolicach wsi Osiek - rz. Lisewka, w południowej części - rz. Naruszewka. Na granicy administracyjnej gminy, Wkrę zasila na 25+200 km od strony wschodniej - płynąca z kierunku północnego - rz. Sona. Pozostałe drobne ciek powierzchniowe, prowadzą wody przez cały rok, płyną korytami po płaskich powierzchniach, często tworząc podmokłości i zabagnienia, zwłaszcza przy siedliskach olszowych.

Na terenie gminy występują dość liczne zbiorniki wód stojących powstałe po lokalnych wyrobiskach glin i piasków, których podłożem są trudno przepuszczalne iły warwowe. Takie zbiorniki istnieją w rejonie wsi Osiek, Stara Wrona, na obszarze dolinek bocznych i obniżen terenowych wsi Osiek, Szumlin, Królewo.

Problemem dla jakości wód są zanieczyszczenia pochodzące z użytków rolnych i posesji wiejskich. Wody powierzchniowe mogą być obciążone ładunkiem zanieczyszczeń: azotem i fosforem - wynikającym ze stosowania nawozów naturalnych i sztucznych, pestycydy - pochodzące ze środków ochrony roślin. Mała miąższość warstwy filtrującej powoduje skażenie płytkich warstw wodonośnych. Poważnym zagrożeniem dla jakości wód jest także niewłaściwe przechowywanie i stosowanie gnojowicy i obornika a także niewłaściwe wykorzystanie w rolnictwie ścieków – bez poddania ich procesom oczyszczenia.

Wkra narażona jest na zanieczyszczenia, których źródłem jest spływ powierzchniowy z terenów użytków rolnych. Antropopresję nasilają: przewaga gleb piaszczystych, wysoki udział użytków rolnych i niski lasów w zagospodarowaniu powierzchni zlewni.

Wyniki badań zmienności stężeń charakterystycznych wybranych parametrów - przeprowadzonych w zlewni rzeki Wkry przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w latach 1980-2001 świadczą, że jest to rzeka stosunkowo czysta. Odcinek rzeki w obszarze gminy w 2001 r. należał do III klasy czystości i nie był zasilany przez punktowe źródła zanieczyszczeń ściekami. Główne dopływy Wkry - rz. Sona na 25,2 km, niosąca wody należące do III kl. czystości i rz. Naruszewka na 21,8 km, o wodach pozaklasowych - nie powodują znaczących zmian w parametrach określających klasę. Badania w punktach pomiarowo-kontrolnych w Kołozębiu i Borkowie w 2001 r. wykazały, że na omawianej długości odcinka stężenia charakterystyczne wynosiły:

BZT5	- 3,4 - 3,7mg O ₂ /dm ³ , co odpowiada I klasie czystości,
Azot azotynowy	-0,03 -0,05 mg N-NO ₂ /dm ³ , charakterystyczna dla III klasy czystości,
Fosfor ogólny	- 0,3 mgP/dm ³ odpowiada III klasie czystości,
Fosforany	- 0,7 - 0,8 mg P ₀ /dm ³ odpowiada II klasie czystości,
Zawiesina	-13 - 14,5mg/dm ³ odpowiada I klasie czystości,
miano coli (zanieczyszczenia bakteriologiczne)	- 0,01 - 0,02, odpowiada I klasie czystości.

Porównując stan aktualny z wynikami badań prowadzonych w ubiegłym dziesięcioleciu, stwierdza się znaczną poprawę jakości wody rz. Wkry, wynikającą z korzystnych pod względem ekologii zmian w rolniczym użytkowaniu terenów przyległych, z likwidacji najbardziej uciążliwych zakładów przemysłowych, odprowadzających ścieki bezpośrednio do rzeki oraz z poprawy jakości wody w dopływach.

Rzeka Sona zasilająca Wkrę, na odcinku ujściowym, w 2000r. charakteryzowała się następującymi parametrami, klasyfikującymi ją do ogólnej III klasy czystości:

- 5,3 mg O₂ /dm³ , odpowiada II klasie czystości,
- 0,05 mg N - NO₂/dm³ , odpowiada III klasie czystości,
- 0,35 mgP/dm³ , odpowiada II klasie czystości,
- 0,5 mg P₀₄/dm³ , odpowiada II klasie czystości,
- 20,5 mg/dm³ , odpowiada II klasie czystości,
- miano coli (zanieczyszczenia bakteriologiczne) - 0,04, odpowiada III klasie czystości

Zakłada się, że w okresie perspektywicznym (do 2020 r.) wody rzeki Wkry winny spełniać kryteria II kl. czystości, która jest wymagana dla rozwoju zagospodarowania rekreacyjnego, w tym budowy kąpielisk, plaży i innych urządzeń wodnych służących wypoczynkowi. Wiąże się to z obniżeniem stężenia związków biogennych i zanieczyszczeń bakteriologicznych oraz budową oczyszczalni i zbiorczego systemu kanalizacji.

1.5. Szata roślinna

Działalność gospodarcza człowieka przyczyniła się do przekształcenia naturalnych zbiorowisk roślinnych na tereny upraw polowych, tereny zainwestowane pod zabudowę, szlaki komunikacyjne, tereny eksploatacji surowców.

Tereny upraw zajmują rośliny kulturowe typu zboża, ziemniaki, rośliny pastewne oraz uprawy sadownicze i warzywnicze. Półnaturalne zbiorowiska roślinne tworzą łąki

i pastwiska o łącznej powierzchni 546,6 ha (7,5% powierzchni gminy). Większość powierzchni łąk występuje w dolinach rzek: Wkry, Naruszewki, Lisewki oraz mniejszych cieków i obniżen terenowych. Użytki zielone są ostoją naturalnych siedlisk flory i fauny, a także retencjonują wody powierzchniowe. Stanowią miejsca lęgowe dla wielu gatunków ptaków i zwierząt, a także ostoję flory typowej dla terenów podmokłych.

Doliny rzeczne pełnią funkcję korytarzy ekologicznych, z których dolina rzeki Wkry ma rangę krajową a pozostałe lokalną (wg ECONET - POLSKA). Użytki zielone wymagają ochrony przed zmianą ich użytkowania, z uwagi na ich znaczenie w naturalnym środowisku. Siedliska pastwisk położonych na obszarach piaszczystych lub nieużytkach wskazane są pod zalesienie z uwagi na niskie klasy bonitacyjne.

Tereny leśne zajmują 1504,0 ha, tj. 20,6 % powierzchni gminy. Większe kompleksy leśne znajdują się w Królewie, Krajęczynie, Jońcu, Ludwikowie, Omięcinach i Popielźnie -Zawadach. Na pozostałych terenach gminy występują niewielkie wysepki leśne, rozrzucone wzdłuż cieków obniżen terenowych i pól uprawnych. Lasy w większości znajdują się na glebach słabszych. Dominują tu siedliska boru świeżego. Wśród drzewostanu dominuje sosna z dużym udziałem dębu, w młodszych lasach brzoza. Lasy z drzewostanem starszym występują w Krajęczynie, są one bardziej odporne na antropopresję. Wykorzystywane mogą być dla celów rekreacyjnych. Lasy młodsze z dużym udziałem sosny są mniej atrakcyjne pod względem turystycznym, a ze względów pożarowych nie są wskazane do penetracji turystów. Tereny podmokłe i dolinne zajmują siedliska olszowe. W lasach wilgotnych oprócz olszy występuje brzoza, kalina, jarzębina oraz roślinność krzewiasta. Są to lasy najbardziej zbliżone do naturalnych siedlisk lasów podmokłych, odporniejszych na penetrację, która jest możliwa w suchych okresach lata. Mała odporność lasów sosnowych na choroby i zagrożenia pożarowe powoduje zmianę w kierunku zwiększenia udziału, w składzie drzewostanu, w nowych nasadzeniach. Przebudowa drzewostanu powinna iść w kierunku zbliżonym do naturalnego składu, z preferencją dębu, grabu i innych drzew liściastych, które podnoszą walory estetyczne i odporność ekologiczną lasów. Zbyt niska ochrona lasów prywatnych, których udział wynosi około 90%, oraz wprowadzanie zabudowy lotniskowej; obecnie ponad 100 ha tj. (6,7% powierzchni leśnej gminy), przyczynia się do obniżania charakteru naturalnych siedlisk leśnych.

Poprawa wzrostu powierzchni leśnej może nastąpić w wyniku zalesiania nie tylko gruntów leśnych, ale i gruntów o najniższych klasach bonitacyjnych tj. V i VI,

nieużytków, enklaw śródpolnych. Ogółem w gminie jest ponad 2,6 tys. ha gruntów klas najslabszych, które w znacznej części mogą być zalesione, szczególnie w sąsiedztwie istniejących kompleksów leśnych.

Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczeniu gruntów rolnych do zalesienia umożliwia pokrycie kosztów sadzonek i sporządzenia planu zalesienia ze środków finansowanych przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

1.7. Świat zwierzęcy

Teren gminy zamieszkuje typowa jak dla użytków rolnych i terenów leśnych fauna. Z większych gatunków ssaków, żyjących dziko w rejonie lasów można spotkać: łosie, dziki, sarny, zające, lisy, które wędrują na tereny pól uprawnych. Występują tu liczne gatunki ptaków typowych dla północnego Mazowsza oraz znaczna liczba bezkręgowców i kilka gatunków płazów (jaszczurki, żaby, ropuchy). Szczególnie bogaty jest świat ptaków i zwierząt stanowisk wilgotnych. Przepływająca rzeka Wkra znacznie podnosi atrakcyjność zakładania lęgówisk i umożliwia swobodną migrację szeregu gatunków. Dla ułatwiania przemieszczania się zwierzętom wzdłuż cieków, w odległości 5,0 m od koryta rzeki nie należy grodzić nieruchomości.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 26 września 2001 r. i z 11 września 2001 r. określono listę gatunków zwierząt i roślin rodzimych dziko występujących, objętych ochroną gatunkową ścisłą i częściową oraz zakazy dla danych gatunków i odstępstw od tych zakazów.

1.8. Klimat

Według regionalizacji rolniczo - klimatycznej R. Gumińskiego obszar gminy Joniec wchodzi do VIII dzielnicy klimatycznej - środkowej. Jest to obszar o najmniejszej ilości opadów atmosferycznych. Najbliższe stacje meteorologiczne prowadzące badania znajdują się w Legionowie i Mławie.

Badania wieloletnie klimatu dla tego rejonu określają następujące cechy klimatu: średnia temperatura powietrza jest stosunkowo wysoka i wynosi 7,5°C, średnia najcieplejszego miesiąca lipca wynosi 18,5°C, a najchłodniejszego którym jest luty –

- (-3,7°C),
- średnia amplituda temperatur powietrza wynosi 22,2°C,
- absolutna amplituda temperatury dochodzi do 69°C,
- liczba dni mroźnych w roku, których maksymalna temperatura jest niższa od 0°C wynosi

- około 42 i przypada na styczeń i luty,
- dni gorących z temperaturą powyżej 25°C jest około 38, najwięcej w czerwcu, lipcu i sierpniu,
 - okres bezprzymrozkowy wynosi 170 dni i trwa od 28 IV do 1X,
 - okres wegetacji trwa 210 dni,
 - dni pochmurnych w ciągu roku jest około 128, z opadem atmosferycznym około 155,
 - z pokrywą śnieżną około 60 dni,
 - średnio w ciągu roku jest około 50 dni pogodnych,
 - suma rocznych opadów wynosi około 550 mm i jest niższa od średniej kraju - ok. 660 mm, z najwyższymi w lipcu i sierpniu, po około 70 mm i najniższymi w kwietniu i październiku, po ok. 25 mm,
 - najczęstsze są wiatry zachodnie - ok. 16,5%, północno - zachodnie - 14%, południowo - zachodnie - ok. 2,8%, rzadsze są wiatry wschodnie - 4,7% i południowe 6,2%,
 - średnia wilgotność powietrza wynosi około 81% i jest zbliżona do przeciętnej na obszarze środkowo - wschodniej Polski.

Klimat gminy należy do korzystnych w skali Północnego Mazowsza. O warunkach klimatu lokalnego w dużej mierze decyduje rzeźba terenu, szata roślinna, wody powierzchniowe i przypowierzchniowe. Tereny wysoczyzny pokryte utworami zwięzłymi charakteryzują się łagodniejszymi dobowymi amplitudami temperatur, wzrostem wilgotności szczególnie po wystąpieniu opadów atmosferycznych i częstszymi zjawiskami rosy. Są to tereny sprzyjające uprawom rolniczym oraz wskazane dla zabudowy mieszkaniowej

Gleby piaszczyste cechuje topoklimat suchy, o dużych amplitudach temperatur powietrza w warstwie przygruntowej i niedoborze wilgoci. Na tych gruntach udają się uprawy o mniejszych wymaganiach klimatycznych i glebowych. Grunty wskazane są pod zabudowę oraz pod zalesienie. Korzystnymi warunkami klimatycznymi charakteryzują się obszary leśne, w których panują korzystne warunki bioklimatyczne i aerosanitarne.

Obszary doliny rzeki Wkry, Naruszewki, Lisewki i innych cieków oraz zagłębień charakteryzują się niekorzystnymi warunkami klimatycznymi dla budownictwa mieszkaniowego i upraw polowych. W większości zajmują je trwałe użytki zielone i powinny pozostać w ich pierwotnej formie użytkowania.

1.8. Stan sanitarny środowiska i źródła zanieczyszczeń

Na stan sanitarny środowiska składają się jego główne komponenty tj. powietrze, wody powierzchniowe i podziemne, gleby.

a) powietrze

Gmina Joniec leży w strefie o korzystnych parametrach jakości powietrza atmosferycznego. Wartości średniorocznych stężeń dwutlenku siarki (SO₂) - utrzymują się na poziomie niskim, dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO) i pyłu zawieszonego (PM₁₀) - na poziomach dopuszczalnych (Raport WIOŚ - „Stan środowiska w województwie mazowieckim w 2002 r.). W końcowej klasyfikacji ogólnej wykonanej przez WIOŚ w ramach „Rocznej oceny jakości powietrza” - obszar gminy zaliczono do klasy A wg kryteriów w zakresie: ochrony zdrowia i ochrony roślin.

b) woda

W oparciu o badania przeprowadzone przez WIOŚ w 2002r. ocena sanitarna głównych rzek gminy przedstawia się następująco:

Wg kryterium ogólnego stwierdzono :

- brak wód I i II klasy czystości,
- wody kl. III na całej długości rzeki Wkry w granicach gminy,
- wody, które nie odpowiadają normom, ze względów bakteriologicznych, na całej długości rz. Naruszewki, (brak badań dotyczących rz. Lisewki).

Pod względem sanitarnym, jakość wody pitnej pobieranej z ujęcia w Popielzynie, z której korzysta wodociąg sieciowy, nie budzi zastrzeżeń. Problem stanowią płytkie studnie kopane, ujmujące głównie pierwszą warstwę wodonośną, zaopatrujące na cele komunalne tą część gminy, do której nie dociera sieć wodociągowa. Z powodu braku izolacyjności pierwszego poziomu wodonośnego terenów przeważającej części gminy, wody te pod względem bakteriologicznym nie nadają się do spożycia,

c) gleby

Stan sanitarny gleb gminy Joniec nie jest zadowalający. Gleby te należą do mało- lub średnio-odpornych na degradację. Duży wpływ ma niewłaściwa gospodarka ściekowa i odpadowa. Szczególne znaczenie ma także niewłaściwe postępowanie z padłymi zwierzętami, które bezpośrednio zakopywane są w ziemi, powodując jej zakażenie.

Główne zakłócenie w harmonijnym funkcjonowaniu środowiska przyrodniczego na obszarze gminy związane jest z brakiem rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej (brak kanalizacji i oczyszczalni ścieków przystosowanej do rodzaju zanieczyszczeń, nieszczelne szamba, brak prawidłowego zagospodarowania powstającej

w gospodarstwach hodowlanych gnojówki i gnojowicy, brak prawidłowego zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji w przydomowych kompostowniach, brak nadzoru nad wywozem odpadów stałych).

Do degradacji środowiska przyczyniają się zarówno jednostki osadnicze o nieuregulowanej gospodarce komunalnej (zabudowa zagrodowa i letniskowa) jak i istniejące zakłady przetwórcze oraz gospodarstwa hodowlane.

Naruszenie równowagi w środowisku glebowym powoduje nadmierna chemizacja rolnictwa.

Źródłami antropologicznego zanieczyszczenia powietrza w gminie jest:

- emisja liniowa pyłów wzdłuż ciągów komunikacyjnych pochodzących ze spalania paliw płynnych
- emisja punktowa gazów - z energetycznego spalania paliw stałych.

2. Stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Teren gminy charakteryzuje się glebami wytworzonymi z utworów akumulacji lodowcowej i wodnolodowcowej. Na powierzchni terenu przeważają gliny zwałowe i utwory piaszczyste lodowcowe i wodnolodowcowe.

Utwory czwartorzędowe nie tworzą ciągłych warstw i charakteryzują się zmienną miąższością. Warstwy glin zwałowych i piasków lodowcowych poroździelane są utworami piaszczystymi wodno-lodowcowymi, łąkami i pyłami zastoiskowymi. Tereny dolin rzecznych wyściełają piaski, przykryte utworami organicznymi, do których należą torfy o miąższości od ok. 1,0 m do ponad 3,0 m oraz namuły i piaski próchnicze.

Utwory piaszczysto - żwirowe przeważają w rejonie Królewa, na zachód od Szumlina, Jońca-Koloni i południowej części Nowej Wrony.

Utwory piaszczysto - żwirowe wodno - lodowcowe występują w obrębie sandru i starszego tarasu nadzalewowego rzeki Wkry i Sony. Gliny zwałowe, wykształcone jako piaski gliniaste i gliny piaszczyste przeważają w części środkowej gminy w rejonie wsi Joniec, Popielżyn-Zawady, Stara Wrona i Omięciny.

2.1. Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Na obszarze gminy przeważają gleby brunatne wylugowane a na mniejszych powierzchniach pseudo - bielcowe, czarne ziemie i mady. Gleby brunatne wylugowane wytworzone z piasków luźnych i słabo gliniastych oraz z piasków słabo gliniastych i gliniastych. Występują głównie na terenach płaskich lub lekko wyniesionych

w południowej i środkowej części gminy. Stanowią kompleksy III i IV klasy bonitacyjnej.

Gleby pseudobielicowe - wytworzone z glin lub piasków naglinowych, występują na niewielkich obszarach w części południowej i stanowią głównie kompleksy gleb IV klasy bonitacyjnej.

Gleby czarne ziemie - wytworzone z glin częściowo spłaszczonych, występują na terenach płaskich lub obniżonych, bardziej nawilgoconych i sąsiadujących z glebami brunatnymi, często w pobliżu użytków zielonych. Stanowią kompleksy klasy IIIb i IVa.

Mady pyłowe lub piaszczyste - występują na niewielkich powierzchniach doliny rzeki Wkry i Naruszewki.

Gleby gminy Joniec należą do średniej jakości. Wśród gruntów ornych przeważają gleby klasy IIIb, IVa i IVb, które stanowią ok. 50% gruntów ornych i ok. 45% użytków zielonych. Przy wysokiej kulturze rolnej i sprzyjających warunkach atmosferycznych można uzyskać wysokie plony upraw. Na cięższych glebach klasy IV, najlepiej udają się mieszkanki, owies, koniczyna, kapusta i inne rośliny pastewne. Na glebach lżejszych klasy IIIb i IVa zaleca się uprawę buraków cukrowych, pszenicy i warzyw. Kompleksy gleb V i VI klasy bonitacyjnej pod względem przydatności rolniczej należą do najslabszych. Cechuje je słaba zdolność zatrzymywania wody, okresowo stają się suche i mało zasobne w składniki pokarmowe. Zasiewy na tych glebach ograniczają się do łubinu żółtego, żyta, ziemniaków, seradeli i miejscami owsa. Większe kompleksy tych gleb występują w zachodniej, środkowej i południowej części gminy a mniejsze rozrzucone są po całym terenie. Do tego kompleksu należy około 50% gruntów gminy.

Pod względem przydatności rolniczej około 55% trwałych użytków zielonych zaliczone jest do najniższej wartości tj. V i VI klasy bonitacyjnej, natomiast w klasie najwyższej, tj. III, jest zaledwie 2,8%. Pozostałe 42 % to użytki zielone IV klasy bonitacyjnej. Naturalne łąki i pastwiska występują głównie w dolinach rzek Wkry, Naruszewki, Lisewki oraz mniejszych cieków i licznych zagłębień.

W ogólnej powierzchni gminy około 74 % powierzchni gminy zajmują użytki rolne, z tego 66 % to grunty orne a około 8% trwałe użytki zielone.

2.2. Melioracje

Na obszarze gminy Joniec melioracje prowadzone były w okresie przedwojennym. Łącznie objęte jest około 100 ha w obrębie wsi Osiek, Omięciny i Joniec-Kolonia. Obecnie około 70 % przedwojennych inwestycji wymaga renowacji. Odbudowy i stałej

konserwacji wymagają zniszczone urządzenia regulujące odpływ wód powierzchniowych głównie na rzece Naruszewce i Lisewce. Przyspieszony odpływ wód powierzchniowych powoduje obniżanie się poziomu wód gruntowych i erozję denną istniejących cieków. W celu poprawy retencjonowania wód powierzchniowych wskazane jest odmulenie i odbudowanie istniejących starorzeczy, stawów wiejskich oraz budowa zbiorników wodnych. Pod projektowane zbiorniki retencyjne wyznacza się tereny w rejonie wsi Joniec-Kolonia na rzece Wkrze, w Proboszczewicach, Omięcinach, Starej Wronie i Adamowie na rzece Naruszewce. Inwestycje te mają znaczenie wielozadaniowe. Wpłyną korzystnie na poprawę stosunków wodnych w glebie, ograniczą zagrożenia powodziowe a także możliwości wykorzystania taniej energii ekologicznej, oraz mogą służyć hodowli ryb i rozwoju funkcji letniskowej.

3. Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego

Ochrona i kształtowanie środowiska przyrodniczego powinna prowadzić do pogodzenia funkcji gospodarczej i turystycznej z ekologiczną.

Do najcenniejszych obszarów podlegających ochronie należą:

- tereny objęte obszarem chronionego krajobrazu,
- obszary naturalnych dolin rzek i obniżeń terenowych stanowiących siedliska przyrodnicze wchodzące w ciągi ekologiczne,
- kompleksy gleb bardzo dobrych - III klasy i dobrych IV klasy bonitacyjnej,
- obszary leśne,
- parki dworskie,
- zabytki kultury materialnej.

Północna i środkowa część gminy o powierzchni 5 899,6 ha, tj. około 81,2% powierzchni gminy położona jest w Krysko-Jonieckim, Obszarze Chronionego Krajobrazu ustanowionym **Rozporządzeniem Nr 22 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r. oraz Nadwkrzańskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, ustanowionym Rozporządzeniem nr 24 Wojewody Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2005 r.** Ogólna powierzchnia Krysko- Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu wynosi 9 203,4 ha, z tego 64,1% przypada na gminę Joniec. Ochroną są objęte najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym tereny gminy. Zgodnie z art. 23 ustawy o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2003 r. obszar stwarza możliwość

zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnioną funkcją korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym (wg ECONET - POLSKA). Korytarze ekologiczne umożliwiają swobodną migrację fauny i flory, stąd ważne jest prawidłowe gospodarowanie na tych terenach. Niezbędne jest zachowanie istniejących naturalnych siedlisk przyrodniczych. Doliny pozostałych cieków pełnią funkcję korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym, stąd powinny być wyłączone z zabudowy i nie należy ich nadmiernie odwadniać. Na terenach upraw polowych oraz istniejącej zabudowy należy ograniczać wprowadzanie do wód, gleby i powietrza zanieczyszczeń stałych, płynnych i gazowych prowadzących do naruszenia równowagi ekologicznej.

Zgodnie z art. 24 ustawy o ochronie przyrody z 2003 r. i art. 2 Rozporządzenia Wojewody Mazowieckiego na obszarze chronionego krajobrazu wprowadzone są ograniczenia eliminujące przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska oraz przepisów odrębnych.

Ważną rolę w kształtowaniu naturalnego krajobrazu odgrywają obszary leśne. Obowiązek ochrony terenów leśnych przed zmianą ich użytkowania, nakłada ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Na terenie gminy lesistość jest na poziomie średnim dla województwa mazowieckiego. Część lasów na terenie Krajęczyna, Królewa, Jońca, Sobieski i Popielżyna pełni funkcję rekreacyjną z dominującą tu zabudową letniskową. Różnorodność form architektury istniejących budynków oraz niewielkie działki ogrodzone wysokimi płotami, w sposób bardzo odmienny doprowadziły do chaosu w krajobrazie. Dla terenów leśnych z zabudową letniskową istnieje konieczność opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zmierzających do poprawy ładu przestrzennego i ochrony naturalnego środowiska przyrodniczego. Zakładany wzrost terenów leśnych jest możliwy poprzez zalesienie gruntów najsłabszych klas, tj. V i VI, oraz nieużytków, wprowadzanie zadrzewień śródpolnych i przyzagrodowych. Większe kompleksy zalesień występują w sąsiedztwie istniejących lasów. W strukturze gatunkowej należy dążyć do wzbogacenia różnorodności biologicznej, zbliżonej do pierwotnej, z większym udziałem drzew liściastych tj. dębu, grabu, brzozy, jesionu.

Istotne znaczenie w krajobrazie gminy odgrywają parki dworskie. W wyniku braku ich konserwacji oraz niszczącej działalności mieszkańców, część parków uległa bezpowrotnej dewastacji. Na podstawie art.6 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie

zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z dnia 17 września 2003 r.), ochronie i opiece podlegają, bez względu na ich stan zachowania parki, ogrody i inne formy zaprojektowanej zieleni. Do zabytkowych układów wpisanych do rejestru zabytków należy park krajobrazowy w Popielźnie-Zawadach z końca XIX wieku o powierzchni 7,3 ha, w tym ok. 0,4 ha stawy i 3,2 ha zieleni. Ochroną konserwatorską objęte są pozostałości parku w Proboszczewicach o pow. ok. 4,0 ha, park krajobrazowy w Omięcinach o pow. ok. 9,2 ha, obszar pofolwarczny Krajęczyn Murowanka oraz pozostałości w Królewie i Szumlinie. Większość pozostałości parków podworskich charakteryzuje zły stan zdrowotny drzewostanu i przekształcenia kompozycyjne. Część parków znikła bezśladowo, a układy zieleni komponowanej spotyka się na cmentarzach, przy drogach, siedliskach śródpolnych wzdłuż miedzi i cieków.

Ważną rolę w kształtowaniu krajobrazu gminy odgrywają zabytki kultury materialnej, które zgodnie z ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają ochronie. Zabytki kultury wytworzone w wyniku działalności człowieka omówiono szerzej w rozdziale „stan dziedzictwa kulturowego”.

Na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.II.1995 r., ochroną objęte są gleby III i IV klasy bonitacyjnej. Ochrona polega na ograniczaniu przeznaczaniu ich na cele nierolnicze, zapobieganiu degradacji i dewastacji oraz rekultywacji terenów zniszczonych. Łącznie gleby III i IV klasy zajmują 2,6 tys. ha, są rozrzucone mniejszymi i większymi kompleksami na terenie całej gminy. Z uwagi na możliwość intensyfikacji upraw polowych, gleby te należy chronić przed zamianami użytkowania. Gmina Joniec położona jest na obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski”, który obejmuje północno - wschodnią część kraju. W obszarze tym należy konsekwentnie przestrzegać zasad ekorozwoju tj.:

- maksymalnie wykorzystywać odnawialne zasoby przyrody
- utrzymywać równowagę ekologiczną szeroko rozumianą ochronę przyrody,
- w tym ochronę krajobrazów, unikatowych biocenoz, różnorodności zasobów genetycznych itp.

Ochrona środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego, stanowi podstawowy cel kształtowania warunków zrównoważonego rozwoju gminy. Jest elementem decydującym o tożsamości danego regionu, a tym samym daje szansę rozwoju społeczno - gospodarczego gminy i poprawę życia mieszkańców.

Uwarunkowania wynikające z wymagań stanu środowiska, w tym rolniczej i leśnej

przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody, i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego zostały przedstawione w rozdziale IXa Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

V. ~~ZŁOŻA KOPALIN I ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH~~ UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁOŻ KOPALIN, ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH ORAZ UDOKUMENTOWANYCH KOMPLEKSÓW PODZIEMNEGO SKŁADOWANIA DWUTLENKU WĘGLA

1. Surowce mineralne

Położenie gminy na pograniczu dwóch wysoczyzn, rozdzielonych doliną rzeki Wkry uwidacznia przemieszanie się utworów erozyjno — akumulacyjnych i zastoiskowych. Brak jest ciągłości warstw, a surowce piaszczysto - żwirowe przewarstwione są surowcami piaszczysto ilastymi. Prowadzone prace geologiczno - poszukiwawcze nie doprowadziły do odkrycia złóż surowców mineralnych mających znaczenie przemysłowe.

Istniejące niewielkie odkrywki w rejonie Ludwikowa, Sobokłeszca, Podgrabi oraz eksploatowane wcześniej w innych miejscowościach piaski przemieszane ze żwirowymi otoczkami stanowiły surowiec na potrzeby lokalnego budownictwa i drogownictwa. Większość pozostawionych wyrobisk wymaga rekultywacji. Ogółem w gminie znajduje się około 10 ha gruntów zdegradowanych z przyczyn eksploatacyjnych, które wymagają rekultywacji na cele leśne lub wodne.

2. Zasoby wód podziemnych

Na terenie gminy wody podziemne ujęte do eksploatacji pochodzą z utworów czwartorzędowych. Decyduje o tym zasobność tych wód, niewielka głębokość ich zalegania oraz najłatwiejsza ich odnawialność.

Piętro wodonośne trzeciorzędowe (mioceneskie i oligoceneskie), o głębokości zalegania poniżej 200 m jest do tej pory niewykorzystane.

Piętro - czwartorzędowe posiada kilka warstw.

- W utworach piaszczysto-żwirowych międzymorenowych, głębokość zalegania -6,0 - 60,0 m. i poniżej, (zwierciadło napięte, miejscami swobodne) - wodę, z tego poziomu pobierają studnie wiercone.
- w utworach piasków wodno-lodowcowych i lodowcowych, głębokość

zalegania 3,0-5,0 m, miejscami głębiej.

W sąsiedztwie cieków powierzchniowych, w rejonie Jońca, Krajęczyna, Starej Wrony wody te występują już na głębokości ok. 1,5 - 3,0 m p.p.t. Z warstwy tej, zaopatrują ludność w wodę studnie odkryte. W obrębie dolin i zagłębień - swobodne zwierciadło wody występuje w utworach holocénskich. Układa się ono zależnie od wysokości terenu, stanów rzek i cieków i natężenia opadów atmosferycznych.

Gmina Joniec posiada dobre warunki hydrogeologiczne, dotyczące wielkości zasobowych wód wgłębnych czwartorzędowych. Tereny doliny rz. Wkry i południowa część gminy, obejmujące wsie: Królewó, Krajęczyn, Popielżyn, Stara Wrona, Nowa Wrona, Ludwikowo - posiadają największą wydajność ze studni głębinowych, dochodzącą do 100 m³/godz./otwór. Niższe wydajności (10-40 m³/godz./otwór) dotyczą rejonu Jońca, Soboklęszcza, Omięcín i Proboszczewic. Obszary o niskiej wydajności (poniżej 10 m³/godz./otwór) istnieją w rejonie Sobieski, Osiek oraz na południowy - wschód od Krajęczyna.

Na terenie gminy istnieją studnie głębinowych w miejscowościach:

- Joniec – ujmuje wodę z głębokości 61,5 m, wydajność 20 m³/h,
- Popielżyn-Zawady – o głębokości 32 m i wydajności eksploatacyjnej 70 m³,
- stacja Wkra – głębokość ok. 30 m, wydajność 18 m³,
- Stara Wrona – głębokość 26 m, wydajność 15,9 m³/h,
- Nowa Wrona – głębokość 21 m, Józefowo z głębokości 35 m oraz w m. Królewó i Proboszczewice.

Północno-wschodnie tereny gminy należą do obszaru wysokiej ochrony (OWO), z uwagi na zaleganie tam wód podziemnych, stanowiących bardzo ważny zbiornik o dobrej i trwałej jakości (7,4 klasa waloryzacji wód czwartorzędowych). Zbiornik ten należy do głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP), który rozciąga się od Nidzicy po Nowy Dwór Mazowiecki i jest związany z doliną rzeki Wkry.

Wody geotermalne

Wg podziału Polski na okręgi geotermalne, gmina Joniec należy do okręgu grudziądzko - warszawskiego. Z analizy zasobów i występowania wód geotermalnych wynika, że rejon gminy dysponuje zasobami zbiornikowymi tych wód, głównie w utworach dolnej jury, położonych na poziomie ok. 1500 m p.p.t. o temperaturze do 40°C. W utworach dolnej kredy złoża wodonośne (znacznie uboższe) o temperaturze 30°C - zalegają na głębokości ok. 1000 m p.p.t. Dla wykorzystania tych wód do celów

grzewczych niezbędne jest przeprowadzenie szczegółowej analizy. Obecnie w części środkowo - zachodniej gminy w latach 1960 - 1970 wykonano odwierty do głębokości od 1,0 do 2,5 km, w których stwierdzona niska przydatności dla celów uzdrowiskowych.

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających z występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Va. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających z występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych.

VI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTEKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

1. Krajobraz kulturowy

Krajobraz kulturowy gminy Joniec posiada indywidualne cechy wynikające głównie z istnienia bardzo rozległej, zdecydowanie wciętej i podmokłej doliny Wkry, różniącej się od równinnych lub lekko falistych przestrzeni rolniczych lub leśnych. Najważniejsze jego przemiany nastąpiły w okresie ostatnich dwustu lat, poważnie przekształcając efekty wcześniejszej ewolucji, w tym przekształcenia wieku XIX zachowały się niemal w dotychczasowej niezmienniej formie. Należą do nich rozłogi pól ukształtowane po uwłaszczeniu chłopów, układ jednostek osadniczych wraz z zabudową kolonijną. Na początku XX wieku, w okresie I wojny światowej zbudowana została przez Niemców linia kolejowa z Nasielska do Torunia, w latach międzywojennych nowością w krajobrazie stały się słupy telefoniczne i telegraficzne. Coraz większego znaczenia w krajobrazie nabierały sady, ogrody, zadrzewienia śródpolne i przydrożne. Ważnym okresem w kształtowaniu krajobrazu były lata po II wojnie światowej, które znacząco wpływały na stan krajobrazu kulturowego. Wiejska zabudowa, dotychczas harmonijna i wkomponowana w krajobraz, zmieniła swój charakter. Nastąpiła dewastacja folwarków i majątków ziemskich, których pozostałości zachowały się w Popielźnie-Zawadach i Omięcinach.

W budownictwie wiejskim zaczęły dominować piętrowe budynki o kształcie prostopadłościanu, z płaskimi lub kopertowymi dachami. W latach siedemdziesiątych nastąpiło przekształcenie doliny rzeki Wkry i okolicznych lasów w tereny

indywidualnego budownictwa letniskowego, gdzie powstało ponad 2000 działek rekreacyjnych. Działania te doprowadziły do dewastacji krajobrazu przyrodniczego i kulturowego - wyjątkowego krajobrazu doliny rzeki Wkry.

Szczegółowe informacje dotyczące dziedzictwa kulturowego zawiera „Studium uwarunkowań w zakresie dóbr kultury” opracowane równolegle z niniejszym „Studium”

2. Zabytkowe układy przestrzenne

Do najstarszych zabytkowych układów przestrzennych zaliczają się kościoły z otaczającymi cmentarzami w tym:

- kościół, dzwonnica i cmentarz przykościelny z 1638 roku w Królewie,
- kościół, dzwonnica i cmentarz przykościelny z 1784 roku w Jońcu,
- kościół gotycki i cmentarz przykościelny w Starej Wronie z końca XIX wieku,
- dwór z ogrodem dworskim z pierwszej połowy XIX wieku w Popielźnie-Zawadach.

Wymienione wszelkie działania inwestycyjne związane z ich przekształceniem mogą być podejmowane wyłącznie po uzyskaniu pisemnej decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków Delegatura w Ciechanowie.

Do zabytkowych ruralistycznych układów przestrzennych, wpisanych do rejestru zabytków, należy dziewiętnastowieczny układ przestrzenny wsi Józefowo, Jońca, Królewa i Starej Wrony. Obszary zespołów folwarcznych o czytelnych pozostałościach występują w Omięcinach, Proboszczewicach i Krajęczynie Murowańce. W przypadku zamierzeń inwestycyjnych należy dla tych obszarów wykonać studia historyczno-przestrzenne, zawierające obligatoryjne wytyczne do projektowania. W zespołach folwarcznych należy dążyć do utrzymania własności jednostki, a w przypadku zaistniałych podziałów własnościowych dążyć do scalenia i przywrócenia dawnej kompozycji założeń.

3. Zabytki budownictwa i architektury

Spis zabytków budownictwa i architektury ujęty został w „Studium uwarunkowań dóbr kultury” opracowanym w 2004 r. Należy pamiętać, że zabudowa pochodząca sprzed 1945 roku oraz niektóre późniejsze budynki są potencjalnymi zabytkami.

4. Zabytkowe założenia zieleni

Do zabytkowych założeń zieleni należą:

- obszar dawnego folwarku w Krajęczynie Murowańce, zagospodarowany jako sad,

wyraźnie ogrodzony iglakami. Całość jest układem zieleni użytkowej, jednak z racji przeszłości miejsca i utrzymania dawnej kompozycji wartym zachowania,

- park krajobrazowy w Omięcinach z końca XIX i początku XX wieku, obecna kompozycja o powierzchni ok. 9,2 ha posiada częściowo zachowany układ kompozycyjny, którego założenie wodne opiera się o rzekę Naruszewkę,
- park krajobrazowy w Popielźnie-Zawadach, powstały około 1880 roku, z licznymi nasadzeniami z XX wieku. Ogólna powierzchnia w granicach ochrony konserwatorskiej posiada około 7,3 ha, w tym około 0,4 ha stawy, 3,2 ha - zieleń. Układ kompozycyjny parku jest częściowo przekształcony. Park wpisany do rejestru zabytków byłego województwa ciechanowskiego pod numerem 27/76 - 28/58/WA,
- pozostałości parku krajobrazowego w Proboszczewicach, o powierzchni około 4,0 ha, z czytelną kompozycją zespołu dworskiego i niektórymi elementami zieleni - aleja dojazdowa.

Pozostałości dawnych układów zieleni urządzonej można doszukać się na terenie dawnych folwarków w Królewie oraz w Szumlinie.

5. Zabytkowe cmentarze

Do zabytkowych cmentarzy należą:

- obecny parafialny cmentarz grzebalny w Jońcu, założony przed połową XIX wieku o powierzchni 0,7 ha,
- cmentarz przykościelny w Jońcu, z wydzielonym ogrodzeniem, funkcjonował prawdopodobnie od XIII wieku do 1838 roku, jako otoczenie kościoła wpisany do rejestru zabytków,
- cmentarz parafialny w Królewie, pochodzący sprzed połowy XIX wieku, obecna powierzchnia 0,86 ha,
- cmentarz przykościelny w Królewie, wyłączony z użytkowania, jako teren przykościelny wpisany do rejestru zabytków,
- cmentarz parafialny w Starej Wronie z drugiej połowy XIX wieku, o powierzchni 0,75 ha, posiadający ogrodzenie z łamanego kamienia polnego oraz ozdobną żelazną bramę w tynkowanych filarach,
- cmentarz przykościelny w Starej Wronie, zajmujący teren obwiedziony ogrodzeniem.

Dotychczas nie udało się zlokalizować wiejskich cmentarzy epidemicznych, sytuowanych w znacznej odległości od ówczesnych wsi. Cmentarze takie, oznaczone

charakterystycznymi krzyżami „cholerycznymi” są potencjalnymi obszarami chronionymi, wyłączonymi z użytkowania.

6. Zabytki archeologiczne

Teren gminy posiada tylko częściowe badania prowadzone metodą tzw. Archeologicznego Zdjęcia Polski, pochodzące sprzed 25 lat, jednakże uwarunkowania historyczne wskazują na istnienie licznych stanowisk archeologicznych, szczególnie w dolinach rzek Wkry i Naruszewki, sprzyjających osadnictwu. Wśród rozpoznanych stanowisk archeologicznych dominuje okres nowożytny i średniowiecze. Znaczny odsetek dotyczy również starożytności - od przełomu epok brązu i żelaza do wpływów rzymskich. Szczególnie cenne są cmentarzyska kultury grobów kloszowych, dowodzące dosyć gęstego i ustabilizowanego osadnictwa pradziejowego. Najstarszym znaleziskiem jest pojedyncze jak dotąd, stanowisko z przełomu mezolitu i neolitu.

Do potencjalnych obszarów dawnych kultur należy zaliczyć wszystkie ośrodki dawnych dóbr, które są bogatymi stanowiskami archeologicznymi oraz tereny najstarszych wsi, tj, Jońca, Królewa, Sobieski, Sobokłeszczka i Szumlina.

W uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem zabytków pomija się opisywanie znanych stanowisk archeologicznych ze względu na ich bezpieczeństwo, oznaczając je na mapie w skali 1:10 000 jako obszar chroniony. Pełną informację o znanych stanowiskach archeologicznych posiada Delegatura Urzędu Ochrony Zabytków w Ciechanowie i udostępnia ją w niezbędnych celach służbowych lub naukowych.

7. Zabytki ruchome

Do zabytków ruchomych należy wyposażenie wnętrz sakralnych i świeckich, mobilne obiekty techniki (np.: maszyny, narzędzia, pojazdy), kapliczki i krzyże przydrożne, nagrobki i inne obiekty świadczące o dawnej kulturze .

Do najcenniejszych zabytków należą:

- Joniec
- nagrobek Antoniego Pomianowskiego (zm. 1838) na cmentarzu przykościelnym, wpisany do rejestru zabytków pod numerem 227/70-32/78, najważniejsze elementy wyposażenia kościoła parafialnego, wpisane do rejestru zabytków pod numerem B 22/70-3/78,
- edukacyjna tablica wmurowana w dzwonnice kościoła - cały obiekt wpisany do rejestru zabytków,
- dawne nagrobki na cmentarzu parafialnym , w tym najstarszy z 1891 r.,

- krzyż przydrożny, żeliwny w głazie narzutowym o formie typowej dla Północnego Mazowsza, ale na terenie gminy Joniec obecnie unikalne.
- Krajęczyn
 - ceglana kapliczka przydrożna z około 1900 r., przy szosie do Królewa, ok. 500 m od centrum wsi.
- Królewo
 - ponad 20 nagrobków i krzyży na cmentarzu parafialnym wymagających ewidencji, w tym najstarsze z przełomu XIX i XX wieku.
- Omięciny
 - murowana, tynkowana kapliczka z płaskorzeźbą głowy Chrystusa z około 1900 r.
- Osiek
 - ozdobny żeliwny krzyż na cokole z około 880 r., bardzo dobrze zachowany.
- Soboklęczysz
 - dwa drewniane niskie krzyże, usytuowane na terenie zagród, przy skrzyżowaniu drogi do Lisewa, prawdopodobnie z połowy XIX wieku lub nawet wcześniejsze.
- Nowa Wrona
 - żeliwny, ażurowy krzyż osadzony w granitowym cokole z 1881 r.
- Stara Wrona
 - 40-50 nagrobków na cmentarzu parafialnym, wymagających ewidencji, posiadających walory historyczne i artystyczne.

Na terenie gminy występuje znaczna ilość zabytkowych krzyży i figurek przydrożnych, które nie posiadają walorów artystycznych, lecz mogą wskazywać na nieczytelne obecnie układy przestrzenne, a ich lokalizacja może być ważna dla miejscowej historii.

Nierozpoznane są zabytki techniki: maszyny, urządzenia będące w posiadaniu osób prywatnych, w tym wyposażenie młyna wodnego w Jońcu, które może mieć znaczące walory zabytkowe.

8. Kultura niematerialna

Wymieniona część środowiska kulturowego gminy Joniec nie została dotychczas szczegółowo rozpoznana. Najdawniejszym i najtrwalszym elementem kultury niematerialnej jest obrzędowość katolicka.

Całkowitemu zatarciu uległy różnice kulturowe wynikające z przynależności do różnych grup społecznych. Zniszczona została kultura dawnych dworów, nie udało się

natrafić na pozostałości kultury drobnej szlachty, która na tym terenie była nieliczna. Nie udało się również odnotować żadnych specyficznych form dzisiejszej kultury, mogących być uznanymi za wyróżniające społeczność gminy Joniec.

Odrębną sprawą jest świadomość historyczna własnej przeszłości i korzeni kulturowych. Bardzo trudno jest natrafić na mieszkańców mających szerszą wiedzę o lokalnej historii. Głębsza pamięć historyczna jest dosyć słaba. Dotyczy to historii I wojny światowej, polsko-bolszewickiej z 1920 r., natomiast nieco szersza jest wiedza o II wojnie światowej i latach powojennych. Z wydarzeń historycznych związanych z obszarem gminy Joniec na szczególną uwagę zasługują obydwie wojny światowe oraz wojna polsko-bolszewicka z 1920 r.

Ważnym elementem kultury niematerialnej jest nazewnictwo, które ma wielkie znaczenie dla utrzymania tożsamości kulturowej. Istniejące nazwy miejscowości i nazwy geograficzne obejmują okres od XVIII wieku lub nawet wcześniejszy. Dominują nazwy topograficzne (Osiek, Popielżyn-Zawady) i odosobowe. Występują także nazwy powstałe w XIX i XX wieku.

Wiedza w zakresie kultury niematerialnej jest niewystarczająca. Należy wykorzystać informacje istniejące w lokalnej społeczności i podjąć ich rejestrację.

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających ze stanu dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej.

VIIa UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z REKOMENDACJI I WNIOSKÓW ZAWARTYCH W AUDYCIE KRAJOBRAZOWYM LUB OKREŚLONYCH PRZEZ AUDYT KRAJOBRAZOWY GRANIC KRAJOBRAZÓW PRIORYTETOWYCH

Dla obszaru Gminy Joniec nie został wykonany audyt krajobrazowy jak również nie zostały wyznaczone krajobrazy priorytetowe.

VII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

1. Sieć osadnicza

Sieć osadniczą gminy charakteryzuje znaczne rozdrobnienie. Większość jednostek osadniczych stanowią jednostki małe, w tym:

- do 50 mieszkańców (12%) miejscowości: Popielżyn Górny, Sobieski,
- 51 -100 mieszkańców (24%) miejscowości: Adamowo, Ludwikowo, Popielżyn Górny, Nowa Wrona, 101-200 mieszkańców (35%) miejscowości: Joniec-Kolonia, Józefowo, Krajęczyn, Osiek, Soboklęczyszcz, Szumlin,
- 201-300 mieszkańców (29%) , w tym: Joniec, Królewko, Omięciny, Popielżyn-

Zawady, Proboszczewice.

Sieć osadniczą charakteryzuje trwałość wykształconych układów przestrzennych. Większość jednostek osadniczych posiada zwartą zabudowę. Do jednostek o rozproszonej zabudowie należą: Joniec-Kolonia, Ludwikowo, Omięciny i Proboszczewice. Funkcję ośrodka gminnego pełni wieś Joniec, która posiada 275 mieszkańców i jest najmniejszym ośrodkiem gminnym w województwie mazowieckim.

Podstawową funkcją gminy jest produkcja rolna, uzupełniającą stanowi obsługa ludności i turystyka. Do urządzeń obsługi ludności należy Urząd Gminy, Urząd Stanu Cywilnego, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dzielnicowy Komisariat Policji, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Palium” wraz z Zakładem Opiekuńczo - Leczniczym, filia Banku Spółdzielczego w Płońsku, szkoła podstawowa, gimnazjum, Specjalny Ośrodek Społeczno-Wychowawczy, kościół rzymsko-katolicki wraz z cmentarzem, biblioteka publiczna, Ochotnicza Straż Pożarna.

Do placówek usług komercyjnych należy 7 sklepów spożywczo-przemysłowych, piekarnia z cukiernią, apteka, 4 placówki usługowe i 12 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług. Sieć podmiotów gospodarczych nie jest wystarczająco rozwinięta. Brak jest zakładów małej i średniej przedsiębiorczości, tworzących miejsca pracy dla mieszkańców gminy oraz podmiotów świadczących usługi dla turystów.

Zgodnie z miejscowym planem ogólnym zagospodarowania przestrzennego z 1994 r. Królewó i Stara Wrona zostały zaliczone do wsi podstawowych, jednak ich dotychczasowy rozwój nie wykształcił usług wymaganych do pełnienia tej funkcji. Wieś Królewó posiada szkołę podstawową, strażnicę OSP oraz 6 podmiotów gospodarczych. Wieś Stara Wrona posiada szkołę podstawową, filię gimnazjum, strażnicę OSP oraz 2 podmioty gospodarcze. Pozostałe jednostki osadnicze to, wsie produkcyjne, wyposażone w sklep spożywczo - przemysłowy i nieliczne podmioty prowadzące działalność gospodarczą. Wszystkie jednostki osadnicze cechują ujemne zjawiska jak: spadek liczby ludności, niewielki ruch budowlany i brak pozarolniczej działalności gospodarczej.

W północno - wschodniej części gminy od lat siedemdziesiątych rozwinęła się funkcja turystyki pobytowej. Do miejscowości o funkcji turystycznej należy: Szumlin, Sobieski, Joniec, Joniec-Kolonia, Królewó, Krajęczyn, Popielżyn Górny i Popielżyn-Zawady. Do niekorzystnych zjawisk spowodowanych przez rozwój funkcji turystycznej należy lokalizacja zabudowy poza terenami jednostek osadniczych – w lasach i dolinie

rzeki Wkry.

Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia, zawarte są w rozdziale IXa Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy.

2. Ludność

2.1. Przemiany demograficzne i strukturalne

Gminę Joniec w miesiącu marcu 2004 r. zamieszkiwało 2567 osób. Średnio na 1 km² przypada 35 osób, tj. ponad 4 razy mniej niż średnio w woj. mazowieckim – 143 osób/km². W okresie 20 lat liczba mieszkańców zmniejszyła się o ponad 10% (tablica nr 1).

W latach 1978 - 2004 liczba mieszkańców gminy obniżyła się o 466 osób, tj. o 15,4% (tablica nr 4). Wyjątek stanowi sołectwo Stara Wrona, gdzie wzrost wynosił 6 osób. Wszystkie miejscowości zanotowały spadek liczby mieszkańców od (-3) Soboklęczysz do (-61) Omięciny i (-60) Królewko.

Obniżanie się liczby ludności gminy spowodowane jest ujemnym przyrostem naturalnym i utrzymującym się ujemnym saldem migracji ludności. Od roku 1983 liczba urodzeń na 1000 mieszkańców zmniejszyła się prawie dwukrotnie osiągając najniższy wskaźnik - 5,8/1000 M w roku 1999. Liczba zgonów jest dość wysoka i utrzymuje się w granicy 15 osób na 1000 mieszkańców (tablica nr 2).

Ujemny przyrost naturalny gminy utrzymuje się przez cały czas od roku 1988. Tendencja spadku liczby mieszkańców jest niekorzystna, ponieważ migracja dotyczy najczęściej ludzi młodych i aktywnych, powodując obniżanie się grupy produkcyjnej. Na podstawie danych w roku 2002 ludność grupy produkcyjnej gminy stanowiła 49,7 % i była niższa od średniej dla woj. mazowieckiego wynoszącej 62,0 % i powiatu płońskiego 59,6% (tablica nr 5).

Gmina charakteryzuje się wysokim udziałem grupy poprodukcyjnej - 21,4% przy średniej w województwie - 16,6% i powiecie 15,9%. W tej grupie kobiet jest prawie dwukrotnie więcej niż mężczyzn. Udział liczby mieszkańców w grupie przedprodukcyjnej - 22,7% jest wyższy od średniego wskaźnika dla woj. mazowieckiego - 21,4%, lecz niższy od powiatowego - 24,5%. Łącznie na 100 osób w wieku produkcyjnym gminy przypada 79 osób nieprodukcyjnych, co znacznie przewyższa udział w powiecie - 68 osób i w woj. - 61 osób.

Nieznacznie od średniej w województwie odbiega wskaźnik feminizacji. W roku

2002 na 100 mężczyzn w gminie przypadają 103 kobiety, w województwie 108 i w powiecie 103. Większe różnice występują w grupie produkcyjnej, gdzie na 100 kobiet przypada 123 mężczyzn, natomiast w wieku mobilnym (18-44 lata) — 114 mężczyzn. W województwie na 100 kobiet w wieku produkcyjnym przypada 104 mężczyzn. Sytuacja taka jest niekorzystna, ponieważ prowadzi do spadku zawieranych małżeństw a tym samym i stopniowego zmniejszania się liczby mieszkańców gminy.

2.2. Wykształcenie

Według danych Narodowego Spisu Powszechnego w roku 2002 z ogólnej liczby mieszkańców wydzielono wykształcenie osób niepełnosprawnych, których gmina Joniec liczy 391, tj. 14,9 %. Jest to wskaźnik zbliżony do średniej dla województwa mazowieckiego - 14,6%. Poziom wykształcenia mieszkańców gminy znacznie odbiega od średniej w województwie (tabela Nr 6).

Udział mieszkańców z wykształceniem wyższym w gminie wynosi - 2,9% (województwo - 11,7%), z policealnym - 1,3% (województwo - 3,2%), średnim ogólnokształcącym i zawodowym - 14,9% (województwo - 26,1%). Wyższe wskaźniki występują u osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym - 21,9% (województwo - 15,4%), podstawowym - 37,4% (województwo - 23,1%) i podstawowym nieukończonym - 6,8% (województwo - 3,2%). Łącznie do tych 3 grup należy - 66,1% mieszkańców, natomiast w województwie - 41,7%.

2.3. Zasoby pracy i źródła utrzymania ludności

Podstawowe zasoby pracy stanowi grupa ludności w wieku produkcyjnym do której należą mężczyźni w wieku 18 — 64 lata i kobiety 18 — 59 lat. Ogółem w roku 2002 do grupy produkcyjnej należało 1463 osoby (tj. 55,7%) z czego mężczyzn – 808 (30,7%) i kobiet -655 (25%). Grupa aktywnych zawodowo w roku 2002 wg NPS w gminie liczyła 2163 osoby (tablica Nr 6). Do tej grupy należą pracujący - 1017 osób, bezrobotni - 168 osób, bierni zawodowo - 969 osób i o nieustalonym statusie - 9 osób (tablica Nr 7).

Współczynnik aktywności zawodowej gminy Joniec wynosi 55,0% i jest niższy niż w powiecie płońskim - 58,7% i w województwie - 58,3%. Wskaźnik zatrudnienia - 47,2% jest zbliżony do średniego dla powiatu płońskiego - 47,1%, ale niższy niż w województwie - 48,1%. Gminę cechuje niższa stopa bezrobocia - 14,2% w porównaniu ze średnim dla powiatu płońskiego - 17,8% i województwa - 17,4%.

Większość ludności czynnej zawodowo związana jest z pracą w swoim

gospodarstwie rolnym. Według NPS w roku 2002 pracujących głównie lub wyłącznie w swoim gospodarstwie rolnym było 536 osób z tego mężczyzn — 298, kobiet — 238. W swoim gospodarstwie rolnym o powierzchni od 1 do 5 ha pracowało 90 osób, od 5 do 10 ha - 188 osób, od 10 - 15 ha- 141 osób i powyżej 15 ha- 117 osób.

Gospodarstwa rolne stanowią główne źródło utrzymania dla 723 osób tj. 27,6% ludności. Z pracy najemnej utrzymuje się 775 osób, co stanowi 29,5%, a z pozostałych źródeł 1038 osób, tj. 39,6%. W grupie pozostałych utrzymujących się z emerytur było 503 osoby i rent - 326 osób (tablica nr 8).

Niewielka liczba miejsc pracy poza rolnictwem oraz trudności w znalezieniu zatrudnienia na terenie gminy wpływają na duży odpływ ludności i utrzymujące się bezrobocie.

2.4. Bezrobocie

W okresie ostatnich 12 lat liczba bezrobotnych utrzymuje się na poziomie od około 150 do 200 osób (tablica nr 9). Wśród bezrobotnych przeważają kobiety – w kwietniu 2004 r. stanowiły 55,8 %. Niekorzystna jest sytuacja osób pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy, których liczba przekracza 65% wszystkich zarejestrowanych. Według danych z Urzędu pracy na koniec kwietnia 2004 roku zarejestrowanych było 199 osób, co stanowi około 17% aktywnych zawodowo. Pod względem wykształcenia najwięcej bezrobotnych jest z zasadniczym zawodowym – 72 osoby (42,9%), policealnym i średnim - 48 osób (28,6%) i bez wykształcenia - 45 osób (26,8%).

Tendencja wzrostowa bezrobocia wynika z niedostatecznego rozwoju drobnej i średniej przedsiębiorczości, braku usług i rzemiosła na terenie gminy oraz trudności w znalezieniu pracy w sąsiednich miastach i gminach.

Uwarunkowania wynikające z demografii zawarte zostały w rozdziale IXa Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

3. Jakość życia mieszkańców

3.1. Mieszkalnictwo

Zasoby mieszkaniowe gminy Joniec na koniec 2002 r. wynosiły 749 mieszkań w 670 budynkach. Liczbę mieszkań wg struktury wieku, warunków technicznych, form własności oraz wyposażenie w instalacje techniczne przedstawiają (tablice nr 10 - 13).

Przeważająca część zasobów mieszkaniowych tj. ok. 87,5% pochodzi z okresu

1945 - 2002, w tym 45% z lat 1945 -1970 i 17 % z lat 1979 - 1988. Zasoby mieszkaniowe powstałe w latach 1989 - 2002 stanowią 9,5%. Zasoby pochodzące sprzed 1945 r. wynoszą 12,5% (90 budynków) są o złym stanie technicznym i występują we wszystkich jednostkach osadniczych. Mieszkania w budowie stanowią zaledwie 1,2 % ogółu (3 mieszkania). Warunki mieszkaniowe ludności mierzone normatywami nie odbiegają od przeciętnych wskaźników występujących w zasobach mieszkaniowych województwa mazowieckiego, w tym:

- liczba osób / mieszkanie - 3,46 m² (woj. mazowieckie 3,08),
- przeciętna powierzchnia mieszkania - 74,6m² (woj. mazowieckie 66,2),
- przeciętna pow. użytkowa mieszkania na osobę - 21,6 m² (woj. mazowieckie 21,4),
- przeciętna liczba izb w mieszkaniu 3,46,
- liczba gospodarstw domowych na 1 mieszkanie 1,2,
- liczba mieszkań na 1000 mieszkańców - 286.

Oprócz wskaźników charakteryzujących warunki mieszkaniowe, o standardzie mieszkań świadczy wyposażenie w instalacje techniczne takie jak: wodociąg, centralne ogrzewanie i gaz sieciowy. Na podstawie danych z Narodowego Spisu Powszechnego przeprowadzonego w 2002r. szacuje się że w woj. mazowieckim z urządzeń korzysta:

- wodociąg około 54,7% ludności gminy, w tym z sieci wodociągowej 16%,
- ciepła woda około 46,3%,
- łazienka około 46,7%,
- ustęp spłukiwany około 46,3%,
- centralne ogrzewanie z indywidualnego źródła ciepła 48,6%,
- gaz z butli 88,8%.

Główną formą własności zabudowy mieszkaniowej jest własność prywatna, która stanowi 96,6% ogółu zabudowy. Mieszkania komunalne stanowią 0,9%, a mieszkania pozostałych podmiotów 2,5%. Mieszkania komunalne zlokalizowane są w Królewie i Starej Wronie. Gmina dysponuje 7 mieszkaniami komunalnymi o średnim stanie technicznym.

3.2. Usługi publiczne

Diedzina szeroko rozumianych „usług” spełnia dwie funkcje: umożliwia dostęp korzystanie z urządzeń usługowych mieszkańcom oraz posiada udział w tworzeniu nowych miejsc pracy. Usługi określane jako „publiczne” pełnią szczególne funkcje i są

regulowane wysokiej rangi aktami prawnymi. Mieszkańcy korzystają z nich bezpłatnie, a w niektórych przypadkach obowiązkowo. Są realizowane przez władze rządowe i samorządowe. Ustawa o samorządzie gminy nakłada na władze samorządowe obowiązek zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie ochrony zdrowia, edukacji, opieki socjalnej, kultury, sportu i rekreacji, administracji samorządowej, targowisk i cmentarzy. Jej nowelizacja dokonana w 2001 roku nałożyła na samorządy nowe obowiązki w zakresie bezpieczeństwa publicznego, ochrony przeciwpowodziowej i polityki prorodzinnej.

Edukacja i wychowanie

Wg danych z Urzędu Gminy w roku szkolnym 2003/004 w gminie funkcjonowały:

- 2 szkoły podstawowe w miejscowościach: Joniec, Królewo oraz filia w Starej Wronie, do których uczęszczało 213 dzieci (19 pomieszczeń szkolnych, 17 oddziałów, 38 nauczycieli),
- gimnazjum w ośrodku gminnym Joniec z filią w Królewie, do którego uczęszczało 83 dzieci (6 pomieszczeń do nauki, 6 oddziałów, 8 nauczycieli),
- szkoła podstawowa specjalna - Ośrodek Szkolno Wychowawczy wraz z internatem zatrudniający 30 nauczycieli i wychowawców. Naukę kontynuuje 58 uczniów (7 pomieszczeń do nauki, 7 oddziałów).

Przy szkołach podstawowych istnieje 3 oddziały przedszkolne, do których uczęszcza 95 dzieci.

W zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego gmina obsługiwana jest przez placówki oświatowe w Płońsku, Nasielsku i Ciechanowie. W zakresie szkolnictwa wyższego obsługę pełnią wyższe uczelnie w Warszawie, Puławach, Ciechanowie i Płońsku.

Ochrona zdrowia i opieka socjalna

Na terenie gminy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Palium” zlokalizowany w ośrodku gminnym. Zatrudniony jest 1 lekarz internista w pełnym wymiarze czasu pracy, 2 lekarzy na umowę zlecenie. Z Zakładem Opieki Zdrowotnej połączony jest Zakład Opiekuńczo - Leczniczy o 40 łóżkach, zatrudniający 2 lekarzy, 8 pielęgniarek, w tym lekarz na umowę zlecenie.

Usługi w zakresie zaopatrzenia w leki świadczy prywatna apteka w Jońcu.

Opiekę socjalną sprawuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniający 5 osób. W zakresie specjalistycznego leczenia zamkniętego ludność gminy

obsługiwana jest przez ZOZ Ciechanów.

Kultura, sport i rekreacja

Gmina Joniec charakteryzuje się niedoinwestowaniem w zakresie placówek kultury, do których zaliczają się tylko kościoły rzymsko - katolickie oraz gminna biblioteka publiczna. Kościoły rzymsko-katolickie zlokalizowane są w Jońcu, Królewie i Starej Wronie.

Gminna biblioteka publiczna w ośrodku gminnym posiada księgozbiór w ilości 9267 woluminów. Wskaźnik mieszkańców na jedną placówkę wynosi 2567, natomiast tylko 240 wynosiła liczba zarejestrowanych czytelników.

Na terenie gminy brak jest ogólnodostępnych obiektów sportowych. Funkcjonują jedynie boiska przyszkolne w Jońcu, Królewie i Starej Wronie.

Konieczność integracji mieszkańców gminy oraz rozwinięta funkcja turystyczna wymaga budowy ogólnodostępnych urządzeń sportowych jak: przystanie rzeczne, baseny, stadiony, kryte pływalnie, boiska sportowe itp.

Administracja publiczna, obsługa finansowa

Funkcję obsługi w zakresie administracji publicznej i obsługi finansowej pełni ośrodek gminny Joniec, w którym zlokalizowane są następujące instytucje:

- Urząd Gminy,
- Urząd Stanu Cywilnego,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Posterunek Policji,
- Urząd Poczty,
- Filia Banku Spółdzielczego w Jońcu.

Na terenie gminy funkcjonuje Ochotnicza Straż Pożarna, której strażnice zlokalizowane są w Jońcu, Królewie, Omięcinach, Soboklęszczu i Starej Wronie.

Cmentarze

Na terenie gminy funkcjonują trzy cmentarze parafialne w miejscowościach: Joniec, Królewio i Stara Wrona.

Ochrona przeciwpożarowa

Ochrona przeciwpożarowa realizowana jest przez Ochotniczą Straż Pożarną posiadającą swoje strażnice w Jońcu, Omięcinach, Soboklęszczu i Starej Wronie.

Targowiska

Na terenie gminy brak jest gminnego targowiska.

3.3. Usługi komercyjne

Zgodnie z danymi z Urzędu Statystycznego w Ciechanowie na dzień 31.03.2004 r. na terenie gminy funkcjonuje 19 sklepów spożywczych, spożywczo – przemysłowych i przemysłowych o prywatnej formie własności. W miejscowościach Sobieski, Joniec-Kolonia, Popielżyn Górny, Popielżyn-Zawady i Stara Wrona brak jest placówek zaopatrujących ludność w podstawowe artykuły spożywcze i przemysłowe. Oprócz placówek handlowych funkcjonuje piekarnia i cukiernia w Jońcu i Jońcu Kolonii, 32 punkty usługowo - handlowe, 5 punktów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie usług transportowych oraz agencja ochrony mienia.

Rozwinięta funkcja turystyczna może stać się czynnikiem stymulującym rozwój gminy. Konieczne są działania polegające na dostosowaniu podaży usług do potencjalnego popytu, które jednocześnie stworzą nowe miejsca pracy. Działania w tym zakresie powinny obejmować rozwój gastronomii typu żywieniowego, opartej na lokalnych produktach i tradycyjnych regionalnych recepturach, przetwórstwa rolno-spożywczego opartego na lokalnych surowcach, handlu, usług motoryzacyjnych, usług w zakresie kultury fizycznej i innych usług wykorzystujących sezonowy napływ turystów.

Uwarunkowania wynikające z oceny jakości życia zawarte zostały w rozdziale IXa Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.

VIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

1. Zagrożenia powodziowe

Największe zagrożenie dla ludzi i jej mienia stwarza rzeka Wkra, której wiosenne spływy kry oraz letnie wezbrania mogą powodować zalania i podtopienie terenów I i II obszaru zalewowego po obu stronach rzeki, wzdłuż całej jej długości w granicach gminy. Corocznie zalewane są licznie występujące zakola wyniesione 0,5 - 2 m ponad lustro wody. Zagrożone zalaniem przy wysokich stanach rzeki są obszary tarasu wyższego i wyniesionego 1,5 - 3 m nad koryto Wkry, niekiedy zainwestowane (zabudowa letniskowa). Dotyczy to terenów przyległych do krawędzi nadbrzeża należących do miejscowości: Sobieski (brzeg lewy), Szumlin (brzeg prawy) oraz Krajęczyn, Popielżyn Górny, Popielżyn -Zawady. Jednym z działań wspomagających

przeciwdziałanie podtopieniom terenów mogłaby być budowa zbiornika retencyjnego. Proponowana lokalizacja - poniżej miejscowości Szumlin na terenach należących do miejscowości Krajęczyn, Szumlin, Joniec-Kolonia.

2. Zagrożenie pożarowe

Ze statystyk pożarowych wynika, że zagrożenie pożarowe w gminie Joniec stwarzają zarówno lasy oraz tereny wiejskiej zabudowy. Wg danych z Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Płońsku najczęściej pożarów w gminie Joniec corocznie powstaje na skutek nieostrożności. Zagrożenie stwarza także wypalanie pozostałości roślinnych na polach, wady urządzeń i instalacji elektrycznych w pomieszczeniach zamkniętych oraz urządzenia stosowane w procesach technologicznych zbioru i transportu zbóż.

Obszary leśne, które obejmują 20,6% powierzchni gminy zostały zakwalifikowane do II kategorii zagrożenia pożarowego, nasilającego się w okresach wiosenno - letnich, przy ograniczonych opadach atmosferycznych i wysokich temperaturach.

Dodatkowymi elementami zagrożenia w lasach jest zainwestowanie przez zabudowę lotniskową, dużą penetracja turystyczna oraz przebiegające przez nie szlaki komunikacyjne.

3. Poważne awarie

Do potencjalnych zagrożeń, które mogą spowodować poważne awarie należą:

- gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 Rembelszczyzna - Włocławek, wokół którego wyznaczony został obszar ograniczonego użytkowania,
- droga wojewódzka nr 571 Naruszewo - Przyboro wice - Nasielsk,
- jednotorowa linia kolejowa nr 27 Nasielsk - Toruń Wschodni.

Tereny przyległe do drogi wojewódzkiej nr 571 i linii kolejowej zagrożone są transportem niebezpiecznych materiałów i substancji.

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy zagadnień związanych z uwarunkowaniami dotyczącymi zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

VIIIa. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających z naturalnych zagrożeń geologicznych.

IX. POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Na rozwój gminy wpływa szereg czynników do których należą zasoby ludności i środowiska przyrodniczego, istniejące zagospodarowanie terenów oraz powiązania funkcjonalno - przestrzenne i infrastrukturalne z innymi rejonami. Gmina Joniec należy do powiatu płońskiego, który w większości zlokalizowany jest na wysoczyźnie Płońskiej, korzystnej do zamieszkania i działalności gospodarczej mieszkańców. Wiodącą funkcją rozwoju gminy jest gospodarka rolna, a uzupełniającą obsługa ludności i turystyka.

1. Rozwój podstawowej funkcji gminy - rolnictwa

1.1. Struktura użytkowania gruntów rolnych

Dobre warunki glebowe, rzeźba terenu, wody i korzystne warunki klimatyczne wpłynęły na rozwój osadnictwa gminy, utrzymującego się od najdawniejszych lat z gospodarki rolnej. Struktura użytkowania gruntów wyraźnie odbiega od średniej dla województwa mazowieckiego i kraju. Łączna powierzchnia użytków rolnych - 5 358,8 ha stanowi 73,5% powierzchni gminy, województwo - 60,8%, kraj - 54%. Grunty orne zajmują 4 812,2 ha, tj. 66,0% powierzchni gminy, województwo - 43,3%, kraj - 41,8%.

Najwyższy udział użytków rolnych występuje w Proboszczewicach 91,3%, Nowej Wronie - 82,8%, Omięcinach - 81,0%, Józefowie - 85,6%, Adamowie 81,1%, Szumlinie - 83,2%. Najniższym udziałem użytków rolnych charakteryzują się: Królewo 63,3%, Krajęczyn - 61,8%, Joniec - 68,2%, Popielżyn Górny - 67,2% i Ludwikowo - 49,5%.

W pozostałych obrębach udział użytków rolnych mieści się w przedziale od 70 - 80% (tablica nr 14 i 15 i rys 3)

W strukturze użytków rolnych największą powierzchnię zajmują grunty orne - 4 812,17 ha, co stanowi 87,7% użytków rolnych, użytki zielone - 546,6 ha, (10,2%), a najmniej sady - 113,4 ha, (2,1%).

Średnio na jedno gospodarstwo rolne łącznie z działkami rolnymi do 1 ha przypada 0,18 ha powierzchni sadowniczej, a bez działek rolnych - 0,22 ha. W trzech miejscowościach, tj. Proboszczewicach, Ludwikowie i Koloni Nowa Wrona powierzchnia ogólna sadów nie przekracza 0,5 ha. W sześciu miejscowościach sady zajmują od 1 do 10 ha, a największe powierzchnie występują w miejscowości Joniec Kolonia - 24,7 ha i Omięcinach - 12,6 ha.

Użytki zielone w gminie zajmują łącznie 546,6 ha, których udział 7,5% w skali gminy znacznie odbiega od średniego dla województwa - 15,0% i kraju - 11,4%. W pięciu miejscowościach gminy trwałe użytki zielone zajmują od 10 - 13,0%, w dziesięciu

obrębach od 1 - 10,0%, a najmniej w Ludwikowie - 0%, Nowej Wronie - 0,54% i Józefowie - 164%. Większe kompleksy trwałych użytków zielonych występują w północno - wschodniej części gminy, w dolinie rzeki Wkry (rys. 4).

Tereny lasów i zadrzewień ogółem w gminie wynoszą 1 504,2 ha, co stanowi 20,0% powierzchni gminy i jest zbliżony do średniego wskaźnika dla województwa mazowieckiego wynoszącego 22% i niższy od krajowego - 28,5%. W użytkowaniu osób fizycznych znajduje się 1 280 ha tj. 85,1%. Największe powierzchnie leśne występują w Królewie (252 ha), Ludwikowo (247 ha) i Krajęczynie (167 ha), na które łącznie przypada 44,3% terenów leśnych (rys. 5).

Do obrębów o najniższej lesistości należy Kolonia Nowa Wrona (2,6 ha), Józefowo (13,0 ha) i Proboszczewice (19,3 ha). Lasy na terenie gminy częściowo są wykorzystywane pod funkcję letniskową. Obecnie zainwestowane zabudową letniskową jest ponad 110 ha, z tego 107 ha nie posiada zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nieleśne. Największe kompleksy zabudowy letniskowej na terenach leśnych występują w obrębie Krajęczyna (ok. 50 ha), Królewa (33 ha), Jońca (17 ha) i Popielżyna-Zawad (11 ha). Są to tereny lasów prywatnych, położonych w sąsiedztwie rzeki Wkry. Tereny te wymagają pilnego opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, w których uwzględniona będzie ochrona istniejących siedlisk leśnych, rozwiązań w zakresie infrastruktury technicznej, ładu przestrzennego, a także zabezpieczenia ludności i mienia.

Ważne znaczenie lasów w gminie jakie stwarzają względy przyrodnicze, gleb o ochronne, gospodarcze i dla celów rekreacyjnych nakładają obowiązek nie tylko prawidłowego gospodarowania istniejącymi zasobami, lecz powiększania ich powierzchni poprzez zalesianie gruntów o słabych klasach bonitacyjnych i nieużytków.

Pozostała część gruntów gminy jest zainwestowana, bądź jest pod wodami i nieużytkami. Około 150 ha powierzchni gminy (tj. 2,1%) stanowią tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej, drogi i kolej zajmują łącznie 157 ha (2,2%), wody powierzchniowe - 41,4 ha (0,6%) i nieużytki 51,5 ha (0,7%). Większość nieużytków stanowią tereny poeksploatacyjne surowców mineralnych.

1.2. Bonitacja gleb

W strukturze gruntów rolnych gminy najwyższą przydatnością charakteryzują się gleby klasy III. Do tej klasy zaliczone jest 295,5 ha użytków rolnych (5,5%), z czego grunty orne - 280,3 ha. Grunty III klasy bonitacyjnej występują niewielkimi kompleksami

na terenie miejscowości, głównie na zachodniej i południowo - wschodniej części gminy (tablica nr 16 i rys. 6). Zgodnie z ustawą z 3 lutego 1995 r. gruntów rolnych i leśnych, grunty III klasy podlegają ochronie przed zmianą ich użytkowania na cele nierolnicze. Ochroną objęte są kompleksy gleb IV klasy bonitacyjnej, do których na terenie gminy zaliczone jest 2 317,8 ha gruntów (tj. 43,3%) użytków rolnych. Najwyższy udział od 60 - 75% gruntów IV klasy występują w Starej Wronie i Kolonii Nowej Wronie. Nieco mniej tj. od 45 - 60% znajduje się w obrębie Joniec-Kolonia, Proboszczewice i Nowa Wrona. Najniższym udziałem, od 15 do 30% charakteryzują się miejscowości: Sobieski, Szumlin, Królewo, Osiek i Ludwikowo (rys. 7).

Grunty o najslabszej przydatności rolniczej, tj. V i VI klasy zajmują 2 657,5 ha, tj. (49,6% użytków rolnych), z tego grunty orne - 2 354,9 ha. W przedziale od 50 do 75% udziału najslabszych gleb znajduje się w Sobieskich, Szumlinie, Osieku, Józefowie, Adamowie i Ludwikowie, a najniższym udziałem od 8,0 do 30% występują w obrębie Proboszczewice i Starej Wronie (rys. 8). Grunty najslabszych klas z uwagi na ich niską przydatność rolniczą mogą być zalesione lub przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową letniskową lub usługową i przemysłową.

Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy Joniec, wg 100 punktowej skali IUNG Puławy, wynosi 56,5 pkt. i jest korzystniejszy od wskaźnika bonitacji gleb dla gruntów ornych - 40 pkt. i terenów użytków zielonych 34,6 pkt. Gmina charakteryzuje się wyższym ogólnym wskaźnikiem jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej od sąsiadujących gmin: Nowe Miasto - 50,8 pkt., Sochocin - 49,9 pkt. Nasielsk - 55,6 oraz równym z gminą Pomiechówek - 56,5 pkt. I niższym niż w gminie Załuski - 62,1 pkt., gminie Płońsk - 62,8 pkt.

1.3. Produkcja roślinna

Według Powszechnego Spisu Rolnego w 2002 roku powierzchnia zasiewów w gminie Joniec wynosiła 3 178 ha. W strukturze upraw przeważały zboża, które zajmowały 2 526 ha, tj. 79,4% powierzchni zasiewów. Wśród zasiewów zbóż dominuje żyto - 43,3% i pszenżyto - 12,4%. Uprawy owsa zajmowały 7,6% powierzchni zasiewów, pszenicy - 3,7%, jęczmienia - 2,9%. Uprawa ziemniaków jest znaczna i wynosi 10,8%, roślin pastewnych - 5,1%. Uprawy warzywnicze, drzew owocowych i krzewów zajmują niewielkie powierzchnie i prowadzone są głównie na potrzeby indywidualne rolników. Według danych Narodowego Powszechnego Spisu w 2002 roku powierzchnia zajęta przez drzewa owocowe wynosiła 14,7 ha, a przez krzewy owocowe i jagodowe - 26,6 ha.

Największą powierzchnię zajmowała uprawa malin - 22,5 ha oraz jabłoni - 9,9 ha (tablica nr 18). Średnio na jednego mieszkańca gminy przypada zaledwie 0,02 ha gruntów sadowniczych i warzywnych. Przewaga w strukturze upraw roślin o mniejszych wymaganiach świadczy o mniej korzystnych warunkach przyrodniczych. Plony zbóż i ziemniaków w gminie są niższe lub zbliżone do średnich krajowych (tablica nr 19). Na zbiory w znacznym stopniu wpływają warunki agroklimatyczne, ponieważ produktywność przeważającej części gleb należących do IV klasy bonitacyjnej i słabszych, tj. V i VI wzrasta przy sprzyjających warunkach atmosferycznych.

1.4. Hodowla zwierząt

Na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego za rok 1996 i 2002 odnotowano spadek hodowli zwierząt gospodarskich w gminie Joniec. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych obniżyła się o 23,3% w tym krów mlecznych o 29%, trzody chlewnej 110%, koni o 64%. Zanotowano wzrost liczby drobiu ok. 85%. Obsada zwierząt w roku 2002 na 100 ha użytków rolnych była niższa od średniej dla województwa w hodowli bydła - 22,6 sztuk (województwo - 40,6) w tym krów - 11,9 sztuk (województwo - 23,4) i koni - 1,8 sztuk (województwo - 2,8), a wyższa w trzodzie chlewnej - 98,9 sztuk (województwo - 88,6) i drobiu - 1131,9 sztuk (województwo - 279,3). Obsada zwierząt gospodarskich w sztukach na 100 ha użytków rolnych w roku 2002 dla gminy Joniec wynosiła 42 i była niższa od średniej dla województwa mazowieckiego - 49,5 sztuk. Sytuacja taka jest mało korzystna dla gminy, ponieważ w okresie przemian gospodarczych, odbudowa hodowli bydła wymaga nie tylko wsparcia finansowego, ale i czasu. Wraz z wejściem Polski w dniu 1 maja 2004 r. do UE wzrasta popyt na mięso i jego wyroby, co może dalej pogłębić spadek obsady bydła.

1.5. Struktura gospodarstw rolnych

W roku 2002 na terenie gminy funkcjonowało 447 indywidualnych gospodarstw rolnych i 75 działek rolnych o powierzchni do 1 ha. Działki rolne zajmują 39,9 ha powierzchni, co stanowi 0,8 % użytków rolnych.

Oprócz indywidualnych gospodarstw rolnych występują specjalistyczne gospodarstwa rolne – przemysłowe ферmy w Józefowie i Popielźnie Górnym, zajmujące się chowem i hodowlą drobiu, oznaczone na załączniku graficznym nr 1 symbolem 1 RU, 2 RU i kreskowaniem żółto-czerwonym.

Największą powierzchnię - 1669,2 ha zajmują gospodarstwa powyżej 15 ha,

co stanowi 34,2% powierzchni użytków rolnych. Łącznie dużych gospodarstw jest 63 (tj. 12% gospodarstw gminy). Najwięcej w gminie jest gospodarstw od 5 do 10 ha, których było 157 i zajmowały 1 401 ha (28% powierzchni użytków). W grupie od 10 do 15 ha było 88 gospodarstw o łącznej powierzchni 1 311ha (26,8%). Na terenie gminy było 139 gospodarstw małych 1 do 5 ha zajmowały 463,9 ha (tj. 9,5 %).

Średnia powierzchnia indywidualnego gospodarstwa rolnego w gminie Joniec (bez działek rolnych) wynosi 10,84 ha i jest większa od średniej dla województwa mazowieckiego 7,40 ha i powiatu płońskiego - 10, 03 ha. Na jedno gospodarstwo rolne przypada 7,8 ha, gruntów ornych, 0,02 ha sadów, 1,2 ha użytków zielonych, 3,4 ha lasów, 0,9 ha pozostałych gruntów. Pod względem powierzchni użytków rolnych gmina Joniec zajmuje 249 pozycję w województwie mazowieckim, i 275 pod względem liczby gospodarstw (na 325 gmin województwa).

2. Pozarolnicza działalność gospodarcza

Na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Statystycznego w Warszawie OT Ciechanów zaktualizowanych w marcu 2004 r., na terenie gminy zarejestrowanych było 89 podmiotów gospodarczych, w tym 81 o zatrudnieniu od 1 do 9 osób i 8 w grupie od 9 do 50 osób. W ogólnej liczbie podmiotów - 18 jednostek związanych jest z produkcją rolną, a 71 z innymi sekcjami. Na terenie gminy dominują podmioty sektora prywatnego. Wśród podmiotów prowadzących działalność pozarolniczą, największą grupę stanowią jednostki rejestrowane w działalności handlowej – 27 (38,0%) oraz w budownictwie ogólnym - 7 (7,0%), produkcji - 7(9,8%), transporcie - 5 (7,0%) i krawiectwie - 4 (5,6%). Pozostałe 22 podmioty świadczące usługi na terenie gminy są niezbyt liczne, a liczba zakładów poszczególnych sekcji wynosi 1-2.

Istniejące zakłady swoją działalność prowadzą na potrzeby gminy, a głównie najbliższych miejscowości. Zapotrzebowanie na usługi brakujące i bardziej specjalistyczne mieszkańcy uzupełniają w zakładach miasta Płońska, Ciechanowa i Warszawy.

Niewielka liczba miejsc pracy w sektorze pozarolniczym powoduje utrzymujące się bezrobocie. Brak jest rozbudowy działalności usługowej na potrzeby wykształconej funkcji letniskowej. Występujące tu duże zapotrzebowanie na usługi ogólnodostępne dla turystów przebywających na terenie gminy, których liczba w sezonie przekracza nawet 5 krotnie liczbę mieszkańców gminy. Niekorzystnie przedstawia się działalność przetwórstwa miejscowych surowców rolnych. W branży spożywczej oprócz piekarni

i cukierni brakuje większych zakładów, które zapewniałyby przerób oraz magazynowanie istniejących produktów rolnych. Bliskość dużego rynku zbytu, jakim jest Warszawa oraz rozwinięte funkcje gminy są szansą dla stworzenia nowych miejsc pracy. Umożliwi to likwidację zmniejszania odpływu osób młodych z terenu gminy.

3. Funkcja turystyczna gminy

Obok funkcji ekologicznej obszary prawnie chronione (obszar chronionego krajobrazu) spełniają też osłony terenów osadniczych i rekreacyjnych. Zwarte (spójne) obszary stosunkowo dobrze zachowanej przyrody oddziałują korzystnie na warunki życia ludzi na obszarach intensywnie użytkowanych, częściowo niwelują skutki zanieczyszczenia środowiska oraz zapewniają ludziom możliwość wypoczynku. W obrębie obszarów chronionego krajobrazu chroni się również zasoby, które mają bezpośrednie znaczenie dla życia ludzi i gospodarki. Zasoby leśne i wodne, włączone w obszar chronionego krajobrazu zapewniają im naturalną retencję i chronią je przed zanieczyszczeniami. Turystyka, w tym wypoczynek, rekreacja - stanowią formy użytkowania realizowane we wszystkich rodzajach obszarów chronionych. Obowiązuje przy tym zasada, że im bardziej ścisła jest forma ochrony obszaru, tym większe ograniczenie w jego rekreacyjnym użytkowaniu.

W gminie Joniec koncentracja zabudowy letniskowej występuje w dolinie Wkry - na obszarze chronionego krajobrazu. Największe obciążenia dla środowiska „letnikami” - osadnictwem wakacyjnym (ruch turystyczny) występuje tu w ciągu miesięcy letnich (czerwiec - wrzesień), kiedy tereny nadrzeczne pozostają pod nadmierną presją turystyczną. Dotyczy to głównie terenów, które nie posiadają zgody na wyłączenie z produkcji rolnej - miejscowości: Sobieski, Królewo, Krajęczyn, Szumlin, Joniec, Joniec-Kolonia i Popielżyn-Zawady.

Popyt na działki rekreacyjne wywołuje następujące zjawisko: właściciele nieużytków czy terenów rolniczych domagają się by mogli je parcelować i sprzedawać korzystnie chętnym na posiadania domków w atrakcyjnym przyrodniczo terenie (w tym obszary, które wskazane były do leśnego zagospodarowania). Ważnym problemem na obszarach rekreacyjnych w dolinie Wkry jest osadnictwo rekreacyjne - tzw. zabudowa letniskowa. Aktualnie pojemność terenów letniskowych (działki będące własnością mieszkańców miast - głównie aglomeracji warszawskiej) szacuje się na ponad 2 tys. W sezonie liczba turystów może dochodzić do 12 tys., co pięciokrotnie przewyższa liczbę mieszkańców.

Funkcja turystyczna obszarów wiejskich jest bodźcem rozwojowym, ponieważ stały wzrost liczby turystów powoduje zapotrzebowanie na różne usługi. Zagospodarowanie turystyczne i nadmierna presja rekreacyjna może stwarzać zagrożenie dla walorów przyrodniczych, szczególnie przy braku wyposażenia w infrastrukturę w zakresie gospodarki wodno-ściekowej (jak na terenie gminy Joniec). Sezon letni w obszarach o funkcji turystycznej oznacza zwiększony ładunek zanieczyszczeń do wód powierzchniowych, a w konsekwencji przyspieszone procesy eutrofizacji wód rzeki Wkry, oraz dużą presję na obszarach lasów, penetracja, płoszenie zwierząt.

Dla zachowania przyrodniczej równowagi w skali gminy konieczne jest rekompensowanie strat, spowodowane zainwestowaniem. Dotyczy głównie ekosystemów leśnych i wodnych z zabudową letniskową. Działaniami takimi są m.in. zalesienia gruntów rolnych o słabych klasach bonitacyjnych i nieużytków, zadrzewienia terenów związanych z funkcją rekreacyjną oraz poprawa ładu przestrzennego w istniejącej zabudowie.

Do najważniejszych zadań inwestycyjnych należy rozwiązanie problemu gospodarki odpadami tj. budowa kanalizacji sanitarnej i urządzeń do selektywnej zbiórki odpadów. Działaniom w zakresie rozwoju funkcji rekreacyjnej towarzyszyć muszą przedsięwzięcia inwestycyjne zmierzające do poprawy jakości wód, gleby, szaty roślinnej i fauny. Ruch turystyczny koncentrujący się na obszarach chronionych, co stanowi poważny czynnik negatywnego oddziaływania na jakość środowiska. Niezbędne jest jednak rozsądne wyważenie tendencji do rekreacyjnego udostępnienia terenów i konieczności ochrony ich walorów przyrodniczych i rekreacyjnych.

Na terenach leśnych projektuje się minimalną wielkość działki letniskowej 0,15 ha, a na pozostałych 0,10 ha. Wskazane jest zaprojektowanie wspólnego, ażurowego ogrodzenia kompleksów zabudowy letniskowej na terenach leśnych i zakaz ogrodzeń betonowych umożliwiających swobodne przemieszczanie się zwierząt dziko żyjących.

4. Sytuacja ekonomiczna gminy

4.1. Dochody budżetowe

Gospodarka finansowa gminy prowadzona była na podstawie ustawy z dnia 26.11.1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 i 2000 (Dz. U. Nr 150 poz. 983 ze zmianami) oraz ustawy z dnia 8.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 142 z 2002 r. poz. 15.91.)

Dochody budżetowe gminy kształtowały się od 2 373 tys. zł w 1999 r. do 2945 tys. zł w 2003 r. (wzrost o 24,9%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody budżetowe wynosiły od 914,7 zł w 1999 r. do 1147 zł w 2003r. Wymienione dochody są znacznie niższe od przeciętnych dochodów przypadających na jednego mieszkańca województwa mazowieckiego, które wynosiły od 1 714 zł w 1999 r. do 1 395 zł w 2002 r. Oznacza to, że dochody na jednego mieszkańca gminy wynosiły 50,9 - 56,2% analogicznych dochodów przypadających na jednego mieszkańca mazowieckiego. Pod względem dochodów przypadających na 1 mieszkańca gmina w 2003r. uzyskała 3 pozycję od końca wśród gmin województwa mazowieckiego (tablice 23 - 26).

Struktura dochodów budżetowych kształtowała się następująco:

- dochody własne 27,4% - 40,8%,
- udział w podatkach stanowiących dochody budżetu centralnego 8,6% - 12,6%,
- dotacje celowe 12,7% - 17,9%,
- subwencje 40,3% - 45,0%.

O sytuacji ekonomicznej gminy świadczy udział poszczególnych grup w strukturze budżetu. Najważniejszą pozycją są dochody własne, czyli podatki, które bezpośrednio wpływają do kasy gminy. Składniki, które miały wpływ na wysokość dochodów własnych to podatki: rolny, leśny, od nieruchomości oraz opłata skarbową. Gmina jest niezależna ekonomicznie, jeżeli dochody własne kształtują się w wysokości 50 - 60% ogólnych dochodów budżetowych.

Udział w podatkach budżetu centralnego posiada tendencję spadkową, od 12,6% w 1999 r. do 10,1% w 2003 r., co świadczy o zmniejszaniu się ilości podmiotów gospodarczych.

W istniejącej sytuacji ekonomicznej prawidłowością jest udział subwencji z budżetu centralnego, które kształtowały się w granicach 56,7% - 60,0% całkowitych dochodów budżetowych gminy.

4.2. Wydatki budżetowe

Na wydatki budżetowe składają się wydatki własne oraz wydatki związane z zadaniami zleconymi przez administrację rządową. Gmina decyduje o rozmiarach i strukturze wydatków budżetowych w granicach uzyskanych dochodów (tablice 27 - 28).

W analizowanym okresie gmina dwukrotnie kończyła rok budżetowy deficytem, w tym w 2000 r. - 162 tys. zł i 2001 r. - 41 tys. zł. W pozostałych latach wystąpił dodatni wynik finansowy.

W strukturze wydatków budżetowych zgrupowanych wg kosztów rodzajowych najwyższy udział zajmują wynagrodzenia w tym od 70% w 1999 r. do 60,6% w 2003 r., czyli z tendencją malejącą. Wydatki na materiały i usługi kształtują się w przedziale 29%-33,7%, łącznie wydatki na wynagrodzenie oraz materiały i usługi stanowiły w omawianym okresie 93,4% - 99% budżetu gminy. Niepokojącym zjawiskiem są niskie wydatki majątkowe wynoszące od 1,3% w 2002 r. do 6,4% w 2000 r. W latach 1999 i 2001 gmina nie wydatkowała żadnych środków finansowych na inwestycje.

Wydatki budżetowe przypadające na 1 mieszkańca wynosiły od 849,4 zł w 1999 r. do 1 137,5 zł w 2003 r. i stanowiły 52-55 8% analogicznych wydatków przypadających na 1 mieszkańca województwa mazowieckiego. Sytuacja ekonomiczna gminy jest niekorzystna, w jej budżecie brak jest środków finansowych na realizację celów rozwoju.

5. Struktura własności gruntów

W strukturze własności gruntów występują następujące formy:

- własność prywatna,
- własność Skarbu Państwa,
- własność gminy.

Największe znaczenie posiada własność prywatna, w skład której wchodzi grunty osób fizycznych, związków wyznaniowych i osób prawnych. Powierzchnia gruntów osób fizycznych wynosi 6 682 ha, co stanowi - 91,7%, powierzchnię prawie całej gminy. Pozostałe grunty prywatne zajmują nieznaczną powierzchnię - 2,7% i nie odgrywają większego znaczenia w strukturze własności. Należą do nich nieruchomości gruntowe kościoła rzymsko-katolickiego w miejscowościach: Joniec, Królewó, Stara Wrona, wspólnot wiejskich 27,0 ha i wspólnot gruntowych. We władaniu spółek prawa handlowego znajduje się 25,0 ha gruntów. Pozostałe grunty należą do Spółdzielni Kółek Rolniczych, Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” i Ochotniczej Straży Pożarnej (tablica nr 22).

Własnością Skarbu Państwa są grunty o powierzchni 332 ha, co stanowi 4,5% powierzchni gminy. Należą do nich lasy i grunty leśne pod zarządem Państwowego Gospodarstwa Leśnego o powierzchni 171 ha w Adamowie, Ludwikowie, Osieku, Nowej Wronie i Krajęczynie, grunty Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych oraz pozostałe grunty Skarbu Państwa pod drogą wojewódzką i drogami powiatowymi.

Samorząd gminy dysponuje tylko 77 ha gruntów, co stanowi 1,1% powierzchni

gminy. Są to grunty pod obiektami samorządu (Urząd Gminy, szkoły i drogi gminne).

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających ze stanu prawnego gruntów.

IXa. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY, UWZGLĘDNIAJĄCE W SZCZEGÓLNOŚCI:

- a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
- b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
- c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy,
- d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.

Celem Zmiany Studium jest dążenie do zrównoważonego rozwoju gminy poprzez wyznaczenie kierunków rozwoju intensywnej produkcji zwierzęcej i hodowli w zabudowie zagrodowej i fermach hodowlanych oraz wprowadzenie zakazu lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, takich jak turbiny wiatrowe, składowiska odpadów, w tym również odpadów niebezpiecznych, spalarnie odpadów, składowiska osadów ściekowych, biogazownie i inne podobne przedsięwzięcia.

1. Analiza ekonomiczna

Finanse publiczne obejmują zasoby finansowe gminy; zarówno dochody, jak i wydatki określone są w budżecie gminy. Sytuacja finansowa gminy Joniec, podobnie jak innych jednostek samorządu terytorialnego, zależy m.in. od wysokości dochodów własnych, dotacji celowych, zarówno z budżetu państwa, jak pozyskiwanych ze środków europejskich i subwencji ogólnych z budżetu państwa.

Na całkowitą wartość dochodów własnych ma w dużej mierze wpływ liczba ludności zamieszkującej na danym obszarze oraz liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, a także osób prawnych stanowią podstawowe źródło dochodów własnych gmin. Podstawowym dochodem własnym gmin jest podatek od nieruchomości oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Suma dochodów do budżetu gminy Joniec wyniosła w 2015 roku 7,0 mln złotych, co daje 2,7 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów

o 8% w porównaniu do roku 2014. Największą część dochodów wygenerował dział 756 – „dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek” (40,8%). Duża część wpływów pochodzi z działu 758 – „różne rozliczenia” (33,2%) oraz z działu 852 – „pomoc społeczna” (13,5%).

Dochody własne gminy wynosiły około 46,5 % dochodów budżetowych, w tym udział wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych w dochodach własnych wynosił 29,9%. Wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynosiły 379 zł na mieszkańca (13,9%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 0,3 złotych na mieszkańca (0,0%).

Tablica nr 1.

Dochody budżetu gminy Joniec w 2015 r. wg działów klasyfikacji budżetowej (pominięto działy z udziałem nie przekraczającym 1%)

Dział	Nazwa	Dochody tys. zł	Dochód na Mieszkańca tys. zł	Udział w całości budżetu %
756	Dochody od osób prawnych, fizycznych i innych jednostek	2 866,1	1,1	40,8
758	Różne rozliczenia	2 335,0	896	33,2
852	Pomoc społeczna	946,9	363	13,5
801	Oświata i wychowanie	114,2	43,8	1,6
010	Rolnictwo i łowiectwo	220,9	84,7	3,1
700	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	234,6	90,0	3,3
710	Działalność usługowa	101,9	39,1	1,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie WWW.polskawiczbach//gminajoniec

Subwencja ogólna wynosiła 2,3 mln zł, w tym część oświatowa 1,8 mln zł, dotacje wynosiły 1,4 mln zł.

O samodzielności ekonomicznej gminy świadczy stosunek dochodów własnych gminy do dochodów budżetowych ogółem. Im niższy jest ten wskaźnik, tym większe uzależnienie jednostki samorządu od budżetu państwa.

Udział dochodów własnych w budżecie gminy wynosił w 2015 r. 46,46% dochodów budżetowych ogółem, co jest wynikiem dobrym.

Wydatki budżetowe

Suma wydatków z budżetu gminy Joniec wyniosła w 2015 roku 7,3 mln złotych, co daje 2,8 tys. złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 3,9% w porównaniu do roku 2014. Największą część budżetu gminy Joniec - 40,2% została przeznaczona na dział 801 „oświata i wychowanie”. Duża część wydatków z budżetu

przeznaczona została na dział 750 „administracja publiczna” (21%) oraz na dział 852 „pomoc społeczna” (16.4%). Wydatki inwestycyjne stanowiły 491,6 tys. złotych, czyli 6,7% wydatków ogółem.

Tablica nr 2.

Wydatki budżetu gminy Joniec wg klasyfikacji budżetowej (pominięto działy z udziałem nie przekraczającym 1 %)

Dział	Nazwa	Wydatki tys. zł	Wydatki na 1 mieszkańca tys. zł	Udział w budżecie %
801	Oświata i wychowanie	2 932,5	1,10	40,2
750	Administracja publiczna	1 530,7	0,60	21,0
852	Pomoc społeczna	1 200,1	0,50	16,4
900	Gospodarka komunalna i mieszkaniowa	510,4	0,20	7,0
901	Transport i łączność	164 6	0,06	2,3
010	Rolnictwo i łowiectwo	384 8	0,15	5,3
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	179 5	0,07	2,5
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	78,6	0,03	1,1
710	Działalność usługowa	145 9	0,05	2,0

Zródło: WWW.polskawliczbach//gminajoniec

Wydatki majątkowe inwestycyjne wynosiły w analizowanym okresie 6,7 % wydatków gminy i jednocześnie 100 % wydatków majątkowych przeznaczono na cele inwestycyjne.

Gmina spłaca kredyt bankowy zaciągnięty na wydatki inwestycyjne.

Działalność gospodarcza

Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo, funkcję uzupełniającą stanowi obsługa ludności, usługi oraz turystyka oparta na zabudowie rekreacji indywidualnej.

Według danych statystycznych zatrudnienie w poszczególnych sektorach gospodarki narodowej kształtowało się następująco:

- sektor rolniczy (rolnictwo, leśnictwo) – 49,7 % pracujących aktywnych zawodowo mieszkańców gminy;
- przemysł i budownictwo 16,5 %;
- sektor usługowy (handel, naprawa pojazdów, transport, gastronomia, informacja i komunikacja) 8,3 %,
- sektor finansowy(działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości) 8,3 %.

Zgodnie z Narodowym Spisem Rolnym 2010 r. na terenie gminy prowadziło działalność rolniczą 412 indywidualnych gospodarstw rolnych o powierzchni powyżej 1 ha oraz 37 gospodarstwa o powierzchni do 1 ha włącznie, w tym:

- 1 – 5 ha: 152 gospodarstwa (37 %),
- 5 – 10 ha: 137 gospodarstw (33 %),
- 10 -15 ha: 71 gospodarstw (17 %),
- 15 ha i więcej 52 gospodarstwa 13 %).

We wsiach Józefowo i Popielżyn Górny funkcjonują dwie przemysłowe ферmy chowu i hodowli drobiu, które zalicza się do działu specjalnego produkcji rolnej.

Funkcja turystyczna gminy

Tereny zabudowy rekreacji indywidualnej położone są poza zwartą zabudową jednostek osadniczych gminy Joniec, głównie w dolinie rzeki Wkry, na terenach lasów prywatnych i gruntach rolnych w miejscowościach: Sobieski, Królewó, Krajęczyn, Joniec, Joniec-Kolonia, Popielżyn Górny, Popielżyn-Zawady, Szumlin. W ostatnim dziesięcioleciu wykształciły się nowe kompleksy zabudowy, położone na gruntach rolnych w Królewie, Szumlinie, Popielżynie-Zawadach, Popielżynie Górnym, Soboklęszczu, Nowej Wronie, Ludwikowie. Niska bonitacja gruntów ornych i niska opłacalność produkcji rolniczej oraz brak następców, sprawiły, że rolnicy odstępują od uprawy ziemi i zbywają tereny rolnicze pod działki rekreacyjne. Szacuje się, że na terenie gminy występuje około 2500 podzielonych niezbudowanych działek o powierzchni 0,10 - 0,50 ha.

Funkcja letniskowa w gminie Joniec rozwijała się od okresu międzywojennego. Gmina stanowi miejsce wypoczynku dla mieszkańców aglomeracji warszawskiej i okolicznych miast, którzy zbudowali tutaj swoje domy rekreacyjne. Znaczna grupa mieszkańców aglomeracji warszawskiej przeprowadza się na stały pobyt po uzyskaniu świadczeń emerytalnych, tutaj swoje drugie domy lokalizują artyści i przedstawiciele innych wolnych zawodów.

godnie z przeprowadzoną na potrzeby Zmiany studium inwentaryzacją urbanistyczną na terenie gminy Joniec funkcjonuje około 1200 budynków rekreacji indywidualnej, łącznie z tzw. drugimi domami. Na terenach lasów prywatnych, zlokalizowanych jest około 530 budynków rekreacji indywidualnej, co oznacza, że ich użytkownicy nie posiadają wymaganych prawem pozwoleń na budowę. Szacuje się, że około 90 % zabudowy na terenach leśnych powstało w latach 1970–1990.

Tablica nr 3.

Stan zabudowy rekreacji indywidualnej i nowe podziały geodezyjne

Miejscowość	Liczba budynków rekreacyjnych	Liczba budynków rekreacyjnych na terenach lasów	Liczba wydzielonych niezabudowanych działek rolnych	Szacunkowa liczba działek w przyszłym okresie (2 +4)
1	2	3	4	5
Królewo	210	150	250	460
Krajęczyn	310	200	240	550
Sobieski	35	10	40	75
Szumlin	100	-	100	200
Soboklęszcz	15	-	30	45
Osiek	10	-	20	30
Joniec Kolonia	35	-	115	150
Joniec	185	100	85	270
Popielżyn Górny	65	-	50	115
Popielżyn-Zawady	200	70	150	350
Nowa Wrona	10	-	80	90
Ludwikowo	20	-	140	160
Stara Wrona	5	-	5	10
Ogółem	1200	530	1305	2505

Źródło: opracowanie własne na podstawie inwentaryzacji urbanistycznej oraz mapy zasadniczej w skali 1:1000

Wg danych Urzędu Gminy Joniec aktualnie podatek od nieruchomości uiszcza około 750 użytkowników działek rekreacyjnych, tj. około 62 % ogółu. Część użytkowników działek rekreacyjnych uiszcza podatek leśny, który wynosi 0,17/m², część użytkowników działek rolnych o niskiej bonitacji gleb nie płacą żadnego podatku.

Taka sytuacja świadczy o niewykorzystanych możliwościach ekonomicznych i znacznej rezerwie finansowej dla dochodów budżetu gminy.

Szacuje się, że przy założeniu aktualnie obowiązującej stawki 0,23 zł/m² podatku od nieruchomości, 0,75 zł/m² powierzchni użytkowej budynku jednorodzinnego i 7,62 zł/m² od powierzchni użytkowej budynku rekreacji indywidualnej dochody gminy mogą wzrosnąć o 150 - 200 tys. zł rocznie.

Po opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będzie możliwy pobór renty planistycznej i opłat adiacenckich, co jest bardzo istotne z uwagi na ożywiony ruch w obrocie nieruchomościami gruntowymi.

Kontrole przeprowadzone w ostatnim okresie przez powiatowe służby nadzoru budowlanego wykazały, że część użytkowników zabudowy usytuowanej na terenach leśnych nie posiada pozwoleń wymaganych przez przepisy prawa budowlanego. Znaczna liczba użytkowników otrzymała już decyzje na rozbiórkę wymienionych obiektów.

Opracowanie Zmiany Studium, a następnie opracowanie i uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest jedyną możliwością legalizacji istniejących samowoli budowlanych, a tym samym uniknięcia rozbiórek zabudowy rekreacji indywidualnej.

Część zabudowy rekreacji indywidualnej usytuowana jest w dolinie rzeki Wkry, na terenach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi raz na 10 lat i raz na 100 lat.

Kierunki polityki przestrzennej gminy powinny zmierzać do uporządkowania stanu prawnego zabudowy rekreacji indywidualnej. W pierwszej kolejności należy opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowanych, nie posiadających zgody na zmianę przeznaczenia gruntów na cele nieleśne. Dotyczy to około 530 działek rekreacyjnych w miejscowościach Królewó, Krajęczyn, Joniec, Sobieski i Popielżyn-Zawady.

Uporządkowanie stanu prawnego terenów rekreacyjnych wpłynie na poprawę sytuacji ekonomicznej gminy poprzez zwiększone wpływy do budżetu podatku od budynków, budowli, podatku od nieruchomości, renty planistycznej i opłat adiacenckich.

2. Analiza środowiskowa

Zasada zrównoważonego rozwoju – zdefiniowana została jako „rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń”.

Analiza stanu środowiska wykazała, że do najcenniejszych zasobów środowiska gminy należą:

- korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym przebiegający wzdłuż doliny rzeki Wkry (wg ECONET Polska);

- obszary naturalnych dolin i obniżeń występujące głównie w rejonie rzeki Wkry i Naruszewki;
- gleby bardzo dobre III klasy bonitacyjnej, których większe kompleksy występują w południowej i środkowej części gminy;
- zasoby wód powierzchniowych w tym rzeki Wkry przepływającej przez północno - wschodnią część gminy;
- obszar wysokiej ochrony (OWO) w części północno - wschodniej, należący do Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP Nr 214, zajmujący ok. 5% powierzchni gminy;
- zasoby wód podziemnych, w tym również wód geotermalnych (dolnojurajskich), przydatnych dla rekreacji, rolnictwa i celów ciepłowniczych;
- naturalne siedliska leśne położone w części północno - wschodniej, środkowej i południowo - zachodniej oraz wyspowo na terenie całej gminy zajmujące 20,6 % jej powierzchni;
- cenne obiekty przyrodnicze do których należą: parki dworskie w Popielzynie-Zawadach, Omięcinach, Proboszczewicach oraz zieleń śródpolna i przydrożna,
- krajobraz kulturowy gminy,
- stan sanitarny powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny.

Najcenniejsze pod względem przyrodniczym tereny północnej i środkowej części gminy tworzą Krysko – Joniecki i Nadwkrzański Obszar Chronionego Krajobrazu. Są to tereny prawnie chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach cennych przyrodniczo, ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i rekreacją, obejmujące 81,2 % powierzchni gminy.

Na obszarach chronionych występuje szereg zakazów i ograniczeń w zagospodarowaniu przestrzennym, w tym zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz przedsięwzięć, dla których ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko, lub dla których nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Obowiązuje również zakaz lokalizacji obiektów budowlanych w odległości 100 m od zbiorników wodnych, zakaz zmiany stosunków wodnych, za wyjątkiem prac melioracyjnych, służących racjonalnej gospodarce rolnej, likwidowania starorzeczy, enklaw bagiennych i błotnych, likwidowania i niszczenia zadrzewień nadwodnych, wykonywanie prac trwale zniekształcających rzeźbę terenu.

Gmina Joniec położona jest na obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski”, który zajmuje północno – wschodnią część kraju. Należy na tym obszarze przestrzegać zasad ekorozwoju poprzez maksymalne wykorzystywanie odnawialnych zasobów natury, utrzymanie równowagi ekologicznej, szeroko rozumianej ochrony przyrody jak: ochrona krajobrazu, unikatowych biocenoz, różnorodności zasobów genetycznych itp.

Krajobraz kulturowy rozumiany jest jako zbiór dóbr kultury materialnej i niematerialnej, posiadającej wartości historyczne. Obecny, rolniczy krajobraz gminy, z dużym udziałem lasów jest wynikiem wielowiekowego oddziaływania człowieka na naturalne środowisko, a jego zachowanie jest oceniane, jako dosyć dobre. Krajobraz kulturowy gminy posiada cenne, indywidualne cechy, wynikające głównie z rzeźby terenu oraz zainwestowania powierzchni. Przekształcenia środowiska doprowadziły do zagospodarowania tego obszaru, lecz również do jego dewastacji, w tym lokalizacji zabudowy rekreacji indywidualnej poza układami osadniczymi, na terenach otwartych - w lasach, trwałych użytkach zielonych i gruntach ornych.

Pozostałością po poprzednich pokoleniach są nieliczne dobra kultury – obiekty zabytkowe, posiadające walory historyczne, często artystyczne i tym samym godne trwałego zachowania

Podstawową zasadą w kształtowaniu krajobrazu kulturowego gminy powinno być harmonijne łączenie nowych i historycznych elementów z unikalnym ukształtowaniem terenu, w tym:

- ochrona krajobrazu istniejących rozlogów pól z kolonijną zabudową zagrodową, układów jednostek osadniczych poprzez kontynuację naturalnych kierunków rozwoju oraz rozbudowę infrastruktury technicznej na zasadzie kontynuacji,
- ochrona krajobrazu rolniczego: użytków rolnych o najwyższej przydatności rolniczej, terenów lasów i zieleni śródpolnej, cieków wodnych z ich naturalną obudową biologiczną, trwałych użytków zielonych, terenów podmokłych i bagiennych,
- zahamowanie zabudowy rekreacyjnej na terenach otwartych – gruntach ornych, lasach, łąkach i pastwiskach; nową zabudowę należy lokalizować w sąsiedztwie już istniejących obiektów,
- ochrona oraz wprowadzanie zalesień śródpolnych, przydrożnych, przy ciekach i miedzach podkreślających utrwaloną strukturę własnościową,
- wprowadzanie zieleni izolacyjnej o minimalnej szerokości 5 m wokół obiektów dysharmonizujących krajobraz i uciążliwych dla środowiska, takich jak fermy, zakłady produkcyjne i usługowe,

- utrzymywanie historycznych podziałów własnościowych wraz z formami je utrwalającymi - graniczne zadrzewienia, kopce itp.,
- wymiana elektroenergetycznych napowietrznych linii na linie kablowe.

Zagrożenia środowiska

Analiza uwarunkowań rozwoju gminy wykazała następujące zagrożenia:

- nieuporządkowany system gospodarki wodno – ściekowej, zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych spowodowane brakiem oczyszczalni ścieków, kanalizacji, nieszczelnością zbiorników bezodpływowych,
- zagrożenia wynikające z produkcji rolniczej, co wiąże się z intensyfikacją rolnictwa – zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, odpady i odory z ferm hodowlanych, stosowanie środków chemicznych,
- gospodarka odpadami stałymi: składowanie odpadów w przypadkowych miejscach, co jest szczególnie niebezpieczne w przypadku odpadów zawierających metale ciężkie, związki organiczne, amoniak i itp.; innym zagrożeniem jest niekontrolowane spalanie, szczególnie z tworzyw sztucznych w domowych piecach, co powoduje zanieczyszczenie atmosfery dioksynami oraz tlenkami metali ciężkich;
- ogrzewanie, w tym małe kotłownie i piece węglowe, w przypadku braku nowoczesnych urządzeń ograniczających emisję szkodliwych substancji do atmosfery,
- fermy przemysłowej hodowli i chowu drobiu i zwierząt, które są źródłem dużej ilości, odchodów, odorów, hałasu pochodzącego z urządzeń technicznych,
- liniowe zanieczyszczenie komunikacyjne powietrza atmosferycznego, gleby i wód w zasięgu oddziaływania drogi wojewódzkiej i pozostałych dróg szczególnie w okresie natężenia ruchu turystycznego,
- pozostałe zagrożenia, które mogą stwarzać liniowe urządzenia infrastruktury technicznej - gazociągi wysokiego ciśnienia DN 500, DN 700 w Starej Wronie oraz linia elektroenergetyczna WN 110 kV w Ludwikowie,
- zagrożenia pożarowe lasów z monokulturą sosny i usytuowaną w nich zabudową rekreacji indywidualnej w Królewie, Krajęczynie, Jońcu, Popielźnie-Zawadach; Sobieskich; budynki rekreacji indywidualnej realizowane są przeważnie z materiałów palnych, ponadto kompleksy zabudowy charakteryzują się w większości wąskimi drogami dojazdowymi,
- zagrożenia wynikające z ewentualnej masowej rozbiórki zabudowy rekreacji indywidualnej nie posiadającej pozwoleń na budowę,

- zagrożenia powodziowe w dolinach rzeki Wkry i Naruszewki, na których zgodnie z Informatycznym Systemem Osłony Kraju (ISOK), mającym na celu osłonę społeczeństwa, gospodarki i środowiska przed nadzwyczajnymi zagrożeniami, istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi: wysokie 10 – letnie ($Q = 10,0\%$), średnie 100-letnie ($Q = 1,0\%$) i niskie 500-letnie ($Q = 0,2\%$).

Na obszarach zagrożenia powodzią raz na 10 lat i raz na 100 lat obowiązuje zakaz realizacji nowej zabudowy z wyjątkiem ścieżek rowerowych.

Do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią należy dolina rzeki Wkry w miejscowościach: Sobieski, Szumlin, Królewo, Krajęczyn, Joniec, Popielżyn-Zawady, Adamowo i dolina rzeki Naruszewki w miejscowości Stara Wrona.

Na obszarach zagrożenia powodziowego usytuowana jest głównie zabudowa rekreacji indywidualnej, lecz występuje również 11 zagród, 5 budynków mieszkalnych jednorodzinnych i 1 budynek usługowy w Jońcu.

W celu ochrony istniejących zasobów ochrony środowiska należy przyjąć następujące działania:

Dla ochrony zasobów i stanu czystości wód

- zakaz odprowadzania do wód powierzchniowych, podziemnych i gruntu ścieków oraz zanieczyszczonych wód. Konieczne jest kompleksowe uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej, w tym docelowe odprowadzanie ścieków do oczyszczalni zgodnie z obowiązującym Studium. Do czasu realizacji oczyszczalni ścieków należy objąć obowiązkiem posiadania szczelnych bezodpływowych zbiorników wszystkich mieszkańców zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy rekreacji indywidualnej,
- bezodpływowe zbiorniki na obszarze o wysokim zagrożeniu powodzią (raz na 10 lat) i średnim zagrożeniu (raz na 100 lat) należy realizować zgodnie z warunkami uzgodnionymi z Generalnym Dyrektorem Gospodarki Wodnej w Warszawie,
- przypadku obiektów inwentarskich należy odprowadzać odchody zwierzęce do szczelnych bezodpływowych zbiorników oraz płyty gnojowe wykonanych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz realizacji przydomowych oczyszczalni na terenach o słabej izolacji gruntowej oraz zagrożonych powodzią.

Dla ochrony powierzchni ziemi zakłada się:

- objęcie wszystkich użytkowników zabudowy rekreacji indywidualnej obowiązkiem odprowadzania odpadów stałych, zgodnie z gminnym harmonogramem gospodarki odpadami.

Dla ochrony powietrza atmosferycznego, w celu ograniczenia tzw. „niskiej emisji” zakłada się:

- stosowanie do ogrzewania pomieszczeń paliw ekologicznych jak energia elektryczna, gaz płynny, oleje opałowe, energia odnawialna, w tym energia solarna i geotermalna,

Dla ochrony krajobrazu ustala się:

- zakaz realizacji elektrowni wiatrowych i innych obiektów, które mogą zaburzyć ład przestrzenny obszaru,
- zakaz dalszej zabudowy przestrzeni otwartych – gruntów ornych, trwałych użytków zielonych, w tym również doliny rzeki Wkry.
- zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jak składowiska odpadów stałych, turbiny wiatrowe, spalarnie odpadów, składowiska osadów ściekowych, biogazownie i inne podobne przedsięwzięcia, a także ustalenie minimalnej odległości 500 m dla lokalizacji nowych tradycyjnych gospodarstw i ferm o obsadzie do 40 DJP na Obszarze Krysko-Jonieckiego i Nadwkrzańskiego Krajobrazu Chronionego oraz o obsadzie do DJP na pozostałym obszarze gminy, minimalnej odległości 1000 m dla lokalizacji nowych ferm przemysłowych chowu i hodowli zwierząt i drobiu o obsadzie do 210 DJP poza obszarami chronionymi, zakaz lokalizacji ferm powyżej 210 DJP wpłynie na ochronę wszystkich elementów środowiska, a przede wszystkim zdrowia ludzi.

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska Zmiana studium nie dopuszcza lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii przemysłowych.

Obszary wyłączone z zabudowy

Z analizy uwarunkowań środowiskowych wynika, że zgodnie z wymaganiami przepisów odrębnych z zabudowy wyłączyć należy:

- lasy i grunty leśne,
- strefy ochrony przeciwpożarowej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- grunty bardzo dobre III klasy bonitacyjnej,
- obszary wysokiego zagrożenia powodzią (raz na 10 lat) i średniego zagrożenia powodzią (raz na 100 lat),
- strefy ochrony sanitarnej od cmentarzy o szerokości 50 m w Jońcu, Królewie i Starej Wronie;

- strefę 100 m od linii brzegowej rzek i pozostałych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej wodnej lub rybackiej.

3 Analiza społeczna

3.1. Struktura społeczna i wykształcenie mieszkańców gminy

Gmina Joniec na koniec 2015 r. liczyła 2 607 mieszkańców, z czego 51,3% stanowiły kobiety, a 48,7% mężczyźni. W latach 2002-2016 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 0,4%.

Według grup produkcyjnych struktura ludności w 2015 r. kształtowała się następująco:

- ludność w wieku przedprodukcyjnym 18,2 % (pow. płoński 18,9 %);
- ludność w wieku produkcyjnym 59,7 % (pow. płoński 62,2 %);
- ludność w wieku poprodukcyjnym 22,1% (pow. płoński 18,9 %).

Średni wiek mieszkańców wynosi 41,8 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa mazowieckiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców kraju.

Stanu wolnego jest 27,7% mieszkańców gminy Joniec, 56,4% żyje w małżeństwie, 4,1% mieszkańców jest rozwiedzionych, a 11,6% to wdowy (wdowcy).

Gmina Joniec ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -13. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -5,0 na 1000 mieszkańców gminy.

Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 11,3% ludności posiadało wykształcenie wyższe, 2,0% wykształcenie policealne, 14,3% średnie ogólnokształcące, a 13,1% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 23,1% mieszkańców gminy, gimnazjalnym 5,6%, natomiast 28,4% podstawowym ukończonym, 2,3% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa mazowieckiego mieszkańcy gminy Joniec mają znacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Joniec największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (29,1%) oraz zasadnicze zawodowe (17,8%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (28,6%) oraz podstawowe ukończone (27,5%).

3.2. Rynek pracy, struktura gospodarcza

W gminie Joniec na 1000 mieszkańców pracuje 51 osób; 51,1% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 48,9% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane na koniec 2015 r. wynosiło 11,2% (12,0% wśród kobiet i 10,4% wśród mężczyzn).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na koniec 2015 r. wynosiło 3 555,74 PLN, co odpowiada 85,70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy 157 osób wyjeżdżało do pracy do innych gmin, a 30 pracujących przyjeżdżało do pracy spoza gminy; tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosił -127.

Zatrudnienie w poszczególnych sektorach gospodarki narodowej kształtowało się następująco:

- sektor rolniczy (rolnictwo, leśnictwo) – 49,7 % pracujących aktywnych zawodowo mieszkańców gminy;
- przemysł i budownictwo 16,5 %;
- sektor usługowy (handel, naprawa pojazdów, transport, gastronomia, informacja i komunikacja) 8,3 %,
- sektor finansowy (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości) 8,3 %.

Tablica nr 4.

Podmioty w gospodarce narodowej w rejestrze REGON w 2015 r.

Wyszczególnienie	Gmina Joniec	Powiat płoński	Udział
Ogółem:	163	6372	2,5
- w sektorze rolniczym	4	230	0,02
- w sektorze przemysłowym	20	597	0,03
- w sektorze budowlanym	27	761	0,3

Źródło: www.polskawliczbach.org/gminajoniec

Podstawową funkcją gminy jest rolnictwo. Funkcją uzupełniającą jest obsługa ludności i turystyka oparta na indywidualnej zabudowie letniskowej.

Długoletnie tradycje istniejące od okresu przedwojennego, atrakcyjne uwarunkowania przyrodnicze, życzliwość władz samorządowych i miejscowej ludności sprawiły, że teren gminy Joniec posiada dobrą renomę, jako miejsce wypoczynku dla mieszkańców aglomeracji warszawskiej i okolicznych miast. Znaczna grupa mieszkańców aglomeracji warszawskiej przeprowadza się do gminy Joniec po uzyskaniu świadczeń emerytalnych, tutaj swoje drugie domy lokalizują artyści i przedstawiciele innych wolnych zawodów.

W okresie ostatnich lat wystąpiła bardzo silna presja inwestycyjna na tereny rekreacyjne w gminie Joniec. Nie bez znaczenia jest niska przydatność rolnicza gruntów rolnych, przeważnie V i VI klasy bonitacyjnej, nieopłacalnych dla produkcji rolniczej.

Szacuje się, że w okresie czerwiec – wrzesień liczba uczestników ruchu turystycznego, czyli ludności napływowej, pięciokrotnie przekracza liczbę stałych mieszkańców gminy.

3.3. Warunki mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe wg danych statystycznych na koniec 2015 r. wynosiły 1169 mieszkań. W statystyce przez „mieszkanie” rozumiany jest zarówno lokal mieszkalny jak i budynek mieszkalny jednorodzinny. W gminie Joniec nie występuje zabudowa wielorodzinna, a podstawową formą własności jest własność prywatna. Nie występują mieszkania spółdzielcze i komunalne.

Warunki mieszkaniowe mierzone wskaźnikami nie odbiegają od przeciętnych wartości występujących w powiecie płońskim, w tym:

przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wzrosła z 74,6 m² w 2002 r. do 82,3 m² w 2015 r.,

przeciętna liczba osób na mieszkanie zmniejszyła się z 3,46 w 2002 r. do 2,27 w 2015 r.,

przeciętna liczba osób/izbę wynosiła 0,57;

przeciętna powierzchnia użytkowa na osobę wzrosła z 21,6 m² w 2002 r. do 36,2 m² w 2015 r.

przeciętna liczba izb w mieszkaniu wzrosła z 3,46 w 2002 r. do 4,01 w 2015 r.

Z prezentowanych danych, że w analizowanym okresie uległy poprawie wszystkie analizowane wskaźniki warunków mieszkaniowych.

W latach 2008 – 2015 oddano do użytku 226 mieszkań, czyli oddawano średnio 25 mieszkań rocznie. Przeciętna powierzchnia użytkowa oddawanych mieszkań wzrosła z 81,1 m² w 2008 r. do 90,4 m² w 2015 r. (woj. mazowieckie 91,8 m² w 2015 r.), czyli o 8,1 m².

Oprócz wskaźników charakteryzujących warunki mieszkaniowe o standardzie mieszkań świadczy wyposażenie w instalacje techniczne takie jak: wodociąg, centralne ogrzewanie, kanalizacja, łazienka, gaz sieciowy. Na podstawie danych statystycznych w 1915 r. szacuje się, że w gminie Joniec z wymienionych urządzeń korzysta:

- wodociąg 70,8 % ludności gminy (pow. płoński 91,4 %),
- łazienka 73,4 % ludności gminy (pow. płoński)
- centralne ogrzewanie 62,7 %.

Długość sieci wodociągowej wynosi około 57 km i około 600 przyłączy. W trakcie realizacji jest budowa wodociągu Stara Wrona – Proboszczewice, który zaopatrywać będzie mieszkańców wsi Proboszczewice i Omięciny. W wodę z sieci wodociągowej nie są dotychczas zaopatrywani mieszkańcy wsi: Józefowo, Omięciny i Sobieski. Gmina planuje zakończenie budowy sieci wodociągowej do roku 2019. Mieszkańcy zabudowy rozproszonej zaopatrywani będą nadal w wodę z indywidualnych ujęć.

Brak jest sieci kanalizacyjnej i gazowej, ścieki bytowe odprowadzane są do bezodpływowych zbiorników

Z analizy wskaźników warunków mieszkaniowych wynika, że przeciętne mieszkanie w gminie posiada powierzchnię 82,3 m², składa się z 4,01 izb, przeciętna powierzchnia użytkowa na osobę wynosi 36,2 m². Pomimo tego warunki mieszkaniowe są mniej korzystne niż w powiecie płońskim i woj. mazowieckim.

Pod względem warunków mieszkaniowych gmina Joniec zajmuje 8 miejsce w powiecie płońskim i 202 w woj. mazowieckim.

3.4. Oświata i wychowanie

Na terenie gminy Joniec występuje 2 placówki wychowania przedszkolnego, do których w 2015 r. uczęszczało 55 dzieci.

Funkcjonują 3 szkoły podstawowe. Są to: publiczna szkoła podstawowa i publiczna szkoła specjalna w Jońcu i publiczna szkoła podstawowa w Królewie. Liczba uczniów w tym okresie wynosiła 241 w 19 oddziałach.

W ośrodku gminnym funkcjonuje publiczne gimnazjum, do którego uczęszczało w tym okresie 53 uczniów w 3 oddziałach oraz publiczne gimnazjum specjalne o 4 oddziałach, do którego uczęszczało 22 uczniów. Łącznie do gimnazjów w 2015 r. uczęszczało 87 dzieci. Ogółem w roku szkolnym 2014/15 nauczaniem przedszkolnym i szkolnym objęte było 318 uczniów, co oznacza, że liczba uczniów zmniejszyła się o 18,7 % w stosunku do 2004 r.

Tablica nr 5.

Liczba uczniów w latach 2004 - 2015

Wyszczególnienie	2004	2013	2015	2015/2004
Placówki wychowania przedszkolnego	3	2	2	66,7
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	95	64	55	57,9
Szkoły podstawowe	3	3	3	100,0
Uczniowie szkół	213	158	176	82,6

podstawowych				
Gimnazja	2	2	2	100,0
Uczniowie w gimnazjach	83	77	87	104,8
Liczba uczniów na 1 oddział w szkołach podstawowych	12	11	11	89,2
Liczba uczniów na 1 oddział w gimnazjach	14	11	15	-
Liczba uczniów ogółem	391	299	318	81,3

Źródło: Lokalny Bank Danych

Baza techniczno-lokalowa posiada dobry stan techniczny i jest wystarczająca dla szkolnictwa.

W zakresie szkolnictwa ponad gimnazjalnego gmina Joniec obsługiwana jest najczęściej przez placówki oświatowe w Płońsku. W ośrodku gminnym funkcjonuje szkoła specjalna, w skład której wchodzi szkoła podstawowa, gimnazjum, ponad gimnazjalna szkoła specjalna przysposabiająca do pracy i internat. W zakresie szkolnictwa wyższego obsługę pełnią uczelnie wyższe w Warszawie, Płońsku, Pułtusk i Ciechanowie. Baza szkolnictwa podstawowego i gimnazjalnego jest wystarczająca, natomiast od września 2017 r. szkoły gimnazjalne przewidziane są do likwidacji.

3.5. Ochrona zdrowia i opieka społeczna

Na terenie gminy działa Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Palium” Przychodnia w Jońcu, zlokalizowany w ośrodku gminnym. Zatrudniony jest 5 lekarzy rodzinnych o różnych specjalizacjach i 2 pielęgniarki. W ramach podstawowej opieki zdrowotnej w latach 2014 -2015 przypadały 2 - 3 porady na 1 mieszkańca gminy (pow. płoński 4 porady/rok).

W zakresie leczenia specjalistycznego, leczenia zamkniętego i ratownictwa medycznego mieszkańcy korzystają z placówek w Płońsku, Ciechanowie i Warszawie.

Usługi w zakresie zaopatrzenia w leki świadczy prywatna apteka w Jońcu.

Zadania z zakresu opieki społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jońcu zatrudniający 6 osób. Ośrodek realizuje zadania własne gminy z zakresu opieki społecznej oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Tablica nr 6.

Udział procentowy osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem

lata	2011	2012	2013	2014	2015
gmina Joniec	10,7	10,0	10,5	10,4	11,0
pow. płoński	9,5	9,4	9,9	9,4	9,2

woj. mazowieckie	6,9	6,8	7,0	6,5	6,0
------------------	-----	-----	-----	-----	-----

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Z prezentowanych danych wynika, że udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej w latach 2011 - 2015 kształtował się w przedziale 10,0 % - 11,0 %, był wyższy niż w powiecie płońskim (9,2 % - 9,9 %) i znacznie wyższy niż w województwie mazowieckim (6 % - 7 %), co świadczy o gorszej sytuacji materialnej mieszkańców gminy. Udział wydatków na pomoc społeczną jest wysoki i wynosi 16,4 %. Świadczy to o trudnej sytuacji materialnej i społecznej mieszkańców.

Na terenie gminy nie funkcjonuje żłobek oraz obiekty świadczące usługi dla osób starszych, przewlekle chorych i w stanie terminalnym.

3.5. Kultura, sport, rekreacja

Gmina Joniec charakteryzuje się niedoinwestowaniem w zakresie placówek kultury, do których zalicza się tylko gminna biblioteka publiczna.

Zgodnie z danymi statystycznymi gminna biblioteka publiczna w ośrodku gminnym Joniec na koniec 2015 r. posiadała księgozbiór w ilości 9267 woluminów, w 2015 r. zarejestrowanych było 520 czytelników, liczba wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika wynosiła 7 woluminów.

Imprezy kulturalne na terenie gminy organizowane są przez Urząd Gminy.

Do cyklicznych imprez kulturalnych organizowanych na terenie gminy należą:

- Coroczne Biegi Królewskie,
- Koncerty Noworoczne Młodzieżowej Orkiestry Dętej OSP,
- Doroczny Rajd rowerowy Królewo – Krajęczyn – Idzikowice – Kuchary Żydowskie,
- Doroczny Nocny Spływa Kajakowy „Noc Świętojańska”,
- Międzygminne Zawody Pożarnictwa, połączone z Piknikiem Rodzinnym, organizowane z gminą Nowe Miasto i Sochocin,
- Wieczorki Poetycki i Spotkania Autorskie,
- Doroczne Nabożeństwo z okazji Dnia Matki na cmentarzu w Królewie,
- Doroczne Nabożeństwo 15 sierpnia, połączone z piknikiem rodzinnym przy figurce w Jońcu w rocznicę Bitwy Nad Wkrą.

Do obiektów kultury należą również kościoły rzymsko-katolickie zlokalizowane w Jońcu, Królewie i Starej Wronie.

Na terenie gminy brak jest ogólnodostępnych obiektów sportowych, funkcjonują jedynie

boiska przyszkolne w Jońcu, Królewie i boisko wiejskie w Starej Wronie. Usługi dla turystów świadczą przystanie wodne w Jońcu, Popielźnie Górnym i Sobieskich, w tym:

- przystań wodna „Mrzonka” w Jońcu – organizacja spływów kajakowych, wypożyczanie kajaków, kemping, domki noclegowe, mała gastronomia,
- przystań wodna „Top Kajak” w Popielźnie Górnym – organizacja spływów kajakowych, wypożyczanie kajaków,
- przystań wodna „Kaja” w Sobieskich – pole namiotowe, miejsca noclegowe, organizacja spływów kajakowych, mała gastronomia, sauna, wypożyczanie kajaków i rowerów,
- przystań wodna „Plaża w Zawadach” w Popielźnie-Zawadach.

Konieczność integracji mieszkańców gminy i oraz rozwinięta funkcja turystyczna wymaga budowy ogólnodostępnych urządzeń sportowych jak: hala sportowa – stadion, boisko sportowe miejsce spotkań mieszkańców. Należy wykorzystać atut, jakim są wypoczywający turyści, wśród których znajdują się znani artyści, dziennikarze oraz inni przedstawiciele wolnych zawodów w celu rozszerzenia oferty kulturalnej i ożywienia życia społecznego.

Ważną rolę w życiu kulturalnym gminy pełni Młodzieżowa Orkiestra Dęta przy OSP w Jońcu, która funkcjonuje od 2007 r. i cieszy się popularnością również poza granicami gminy.

3.6. Administracja publiczna, obsługa finansowa

Funkcję obsługi w zakresie administracji publicznej pełni ośrodek gminny Joniec, w którym zlokalizowane są następujące instytucje: Urząd Gminy, Urząd Stanu Cywilnego, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Poczty.

Obsługę finansową zapewnia Bank Spółdzielczy w Jońcu.

Budynek Urzędu Gminy przewidziany jest do termomodernizacji

3.7. Cmentarze

Na terenie gminy funkcjonują cmentarze parafialne w miejscowościach: Joniec, Królewio i Stara Wrona. Tereny cmentarzy w Jońcu i Starej Wronie planowane są do rozbudowy w obowiązującym Studium.

3.8. Organizacje pozarządowe

Organizacje pozarządowe świadczą o aktywności mieszkańców gminy i ich zaangażowaniu w życie społeczne, gospodarcze i kulturalne gminy.

Do organizacji pozarządowych należą:

- Ochotnicza Straż Pożarna posiadającą swoje strażnice w Jońcu i Królewie,
- Stowarzyszenie Kobiet na Obcasach,
- Organizacja Ekologiczna „Czysta Wkra”.

3.9. Targowiska

Na terenie gminy Joniec brak jest targowiska gminnego.

4. Prognoza demograficzna, w tym uwzględniająca, tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,

4.1. Przemiany demograficzne i strukturalne.

Gminę Joniec na koniec 2015 r. zamieszkiwało 2607 osób. Średnio na 1 km² przypada 36 osób, tj. 3,4 razy mniej niż średnio w kraju – 123 osoby/km². W okresie od 1985 - 2015 r. liczba mieszkańców gminy zmniejszyła się o 467 osób tj. o 15,2%.

Tablica nr 7.

Ludność gminy Joniec w wybranych latach 1985-2015

Lata	Ogółem osób	Kobiety	Mężczyźni	Kobiet na 100 mężczyzn
1985	3074	1583	1491	106
1988	2877	1487	1357	110
1999	2568	1311	1257	104
2002	2623	1340	1278	103
2004	2567	1341	1279	105
2011	2610	1356	1254	108
2012	2635	1356	1279	106
2014	2590	1339	1251	106
2015	2607	1346	1261	107
1985–2015(+ przyrost, - spadek)	-467	-237	-230	x
Mieszkańców na 1km ² w 2015 r.	36	x	x	x

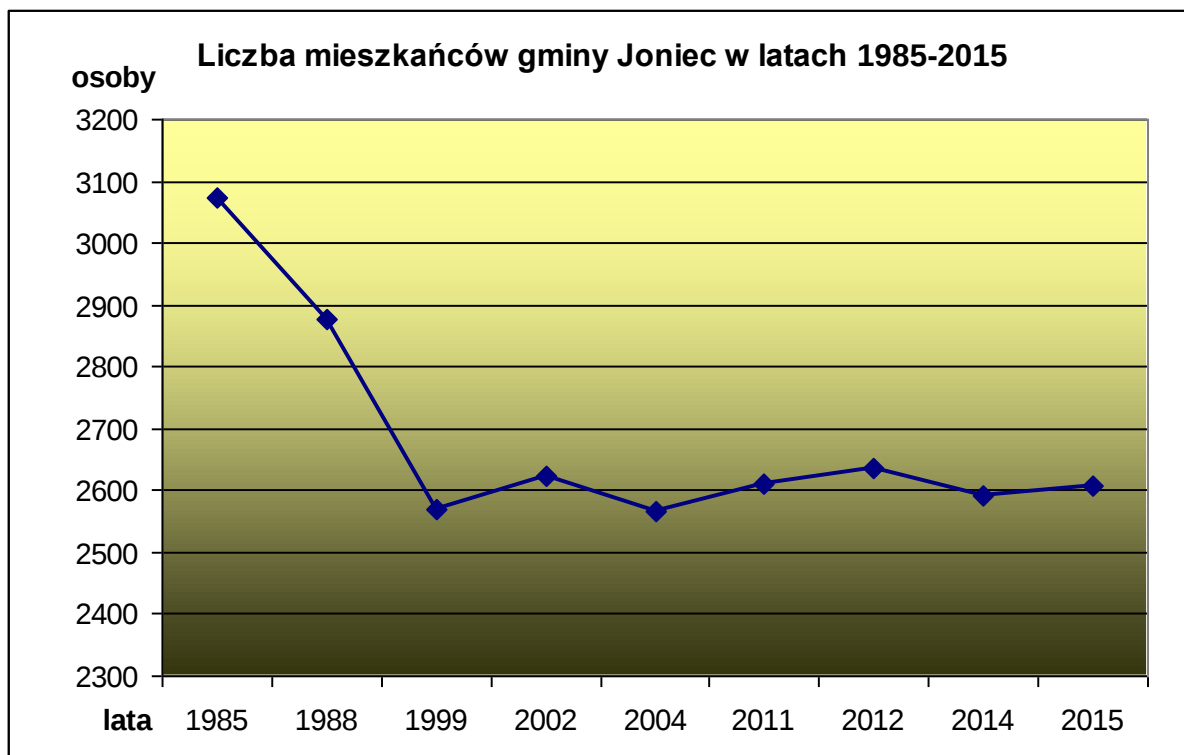
Źródło: dane z Narodowych Spisów Powszechnych 1978 r., 1988 r. i 2011 oraz z Urzędu Gminy Joniec

Z analizy danych wynika, że największy spadek liczby mieszkańców gminy wystąpił w latach 1985 – 1999, ogółem ubyło 506 osób. Od roku 2004 obserwuje się wzrost liczby mieszkańców, wynoszący 40 osób w roku 2015 z niewielkimi wahaniami w poszczególnych okresach.

Nieznacznie od średniej krajowej i wojewódzkiej odbiega wskaźnik feminizacji. Kobiety stanowią 56% ogólnej liczby mieszkańców. W roku 2015 na 100 mężczyzn przypadało w gminie 107 kobiet w województwie - 109 i w kraju – 105 kobiet. Wskaźnik

feminizacji jest bardziej zróżnicowany w poszczególnych miejscowościach i grupach wiekowych i (tablica nr 8).

Wykres nr 1.

Źródło: dane z Narodowych Spisów Powszechnych 1988, 2002. i 2011r. oraz z Urzędu Gminy Joniec oraz wyliczenia własne.

Pod względem liczby mieszkańców największą miejscowością jest wieś gminna Joniec (330 osób) oraz Królewo (316), Proboszczewice (224) i Omięciny (222). Łącznie w tych 4-ch miejscowościach zamieszkuje ok.42% ludności gminy. Do najmniejszych należą Sobieski (37), Popielżyn Górny (66), Adamowo (65) i Nowa Wrona (78), w których łącznie zamieszkuje 6,7% ludności gminy.

W układzie sołectw w wybranych latach 1998, 2002, 2009 i 2011 (wykres nr 2) liczba ludności gminy w większości miejscowości uległa spadkowi. Wyjątek stanowi ośrodek gminny Joniec, z którego w roku 2007 odłączono 104 osoby do miejscowości Joniec-Kolonia wydzielonej, jako odrębna jednostka statystyczna. Najwięcej mieszkańców ubyło w sołectwie Popielżyn-Zawady (-52), w Omięcinach (-51), w Proboszczewicach (-40), w Jońcu (-38) i Józefowie (-33). W pozostałych sołectwach spadek liczby mieszkańców wynosił od (-28) w Szumlinie do (-2) Nowa Wrona. Tylko w 4 miejscowościach wystąpił niewielki

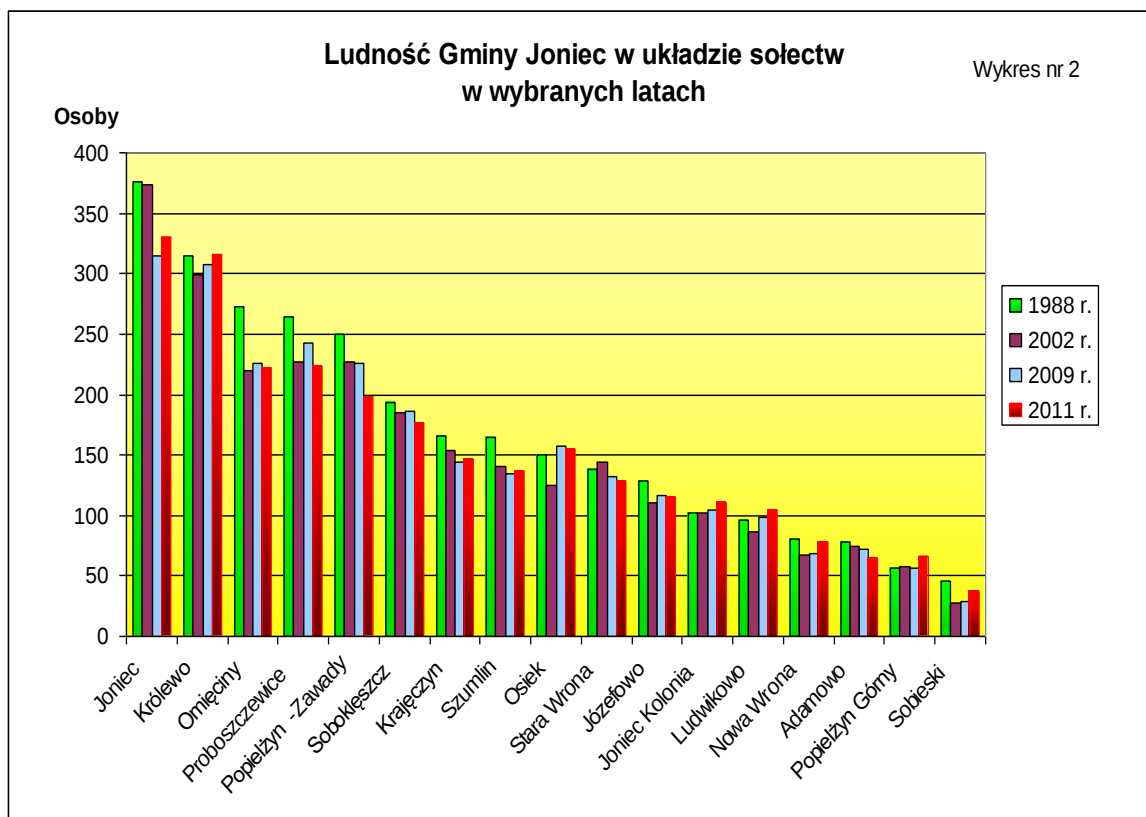
wzrost liczby mieszkańców tj: Popielżyn Górny (+9), Ludwikowo (+8), Osiek (+5) i Królewko (+1).

Ludność Gminy Joniec w układzie sołectw w wybranych latach

Tablica nr 8.

Lp.	Miejscowość	Ludność w latach									Narodowy Spis Powszechny Ludności 2011				
		1998			2002			2009			2011			współcz. feminizacji na 100	współcz. maskulinizacji na 100
		Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni		
1.	Adamowo	78	34	44	75	36	39	72	34	38	65	31	34	91	110
2.	Joniec	478	240	238	476	260	216	315	165	150	330	184	146	126	79
3.	Joniec Kolonia	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.	104	63	41	111	65	46	141	71
4.	Józefowo	128	61	67	111	54	57	117	55	62	115	56	59	95	105
5.	Krajęczyn	166	85	81	154	79	75	144	81	65	146	81	65	125	80
6.	Królewko	315	155	160	299	156	143	307	163	144	316	170	146	116	86
7.	Ludwikowo	96	42	54	87	40	47	99	48	51	104	50	54	93	108
8.	Nowa Wrona	80	40	40	67	31	36	68	36	32	78	41	37	111	90
9.	Omięciny	273	135	138	220	110	110	226	114	102	222	121	101	120	83
10.	Osiek	150	75	75	125	60	65	157	73	84	155	70	85	82	121
11.	Popielżyn Górny	57	31	26	58	23	35	56	25	31	66	33	33	100	100
12.	Popielżyn-Zawady	250	133	117	227	122	105	226	123	100	198	105	93	113	89
13.	Proboszczewice	264	126	138	227	109	118	243	118	125	224	110	114	96	104
14.	Sobieski	46	26	20	28	12	16	29	15	14	37	16	21	76	131
15.	Soboklęszcz	193	88	105	185	90	95	186	88	98	177	85	92	92	108
16.	Stara Wrona	138	73	65	144	78	66	132	67	65	129	67	62	108	93
17.	Szumlin	165	83	82	140	72	68	134	66	68	137	71	66	108	93
ogółem Gmina		2877	1427	1450	2623	1332	1291	2615	1334	1270	2610	1356	1254	108	92

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (<https://bdl.stat.gov.pl>) Urząd Gminy Joniec i wyliczenia własne.

Źródło: Opracowanie własne na podst. Główny Urząd Statystyczny (<https://bdl.stat.gov.pl>)
Urząd Gminy Joniec

Tablica nr 9.

Ruch naturalny ludności w gminie Joniec w wybranych latach 1985 - 2015

Lata	urodzenia	zgony	przyrost naturalny	urodzenia	zgony	przyrost naturalny	małżeństwa
	Osób			na 1000 mieszkańców			
1985	45	35	10	14,4	11,2	3,2	5,9
1988	35	36	-1	11,5	11,8	-0,3	4,3
1991	53	32	21	18,5	11,2	7,3	6,3
1995	33	47	-14	12	17,1	-5	6,5
2000	26	39	-13	10,2	15,3	-5,1	6,7
2001	31	32	-1	12,2	12,6	-0,4	7,9
2002	23	40	-17	8,9	15,4	-6,6	5
2011	20	30	-10	7,7	11,5	-3,8	7,7
2014	20	33	-13	7,7	12,7	-5	2,7
2015	22	35	-13	8,5	13,4	-5	4,6

Źródło: dane z Narodowych Spisów Powszechnych 1988 r. i 2011 r. dane z Urzędu Statystycznego oraz własne wyliczenia.

Na stan liczby mieszkańców wpływ ma przyrost naturalny i saldo migracji. gminę cechuje ujemny przyrost naturalny (tablica nr 9). W analizowanym okresie dodatni przyrost naturalny wystąpił tylko w roku 1991(+21), w 1998 (+5), w 2012 (+3) i w 2008 (+1). W pozostałych latach liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń.

W roku 2015 liczba urodzeń na 1000 mieszkańców wyniosła 8,5 i była niższa niż w województwie mazowieckim – 10,8/1000M i w kraju – 9,6/1000M. Niekorzystnie przedstawia się wskaźnik zgonów w gminie Joniec - 13,6/1000 mieszkańców, który jest wyższy od średniego dla woj. mazowieckiego – 10,3/1000M i kraju – 10,3/1000M.

W okresie największego ubytku liczby mieszkańców w latach 1985-2000 wystąpił gwałtowny spadek urodzeń. Liczba urodzeń obniżyła się z 45 osób w 1985 r. do 26 w 2000r. i 22 osób w 2015 r. W tym okresie urodziło się o połowę mniej dziewczynek niż w 1985 r., które urodzą o połowę mniej dzieci niż kobiety w 1985. Zjawisko to będzie utrzymywać się w kolejnych, coraz mniej licznych rocznikach.

Liczba zawieranych małżeństw waha się od 2,7/1000M w roku 2014 do 7,9/1000M w roku 2001r. W roku 2015 liczba zawartych małżeństw na 1000 M. w gminie wyniosła 4,6 i była niższa niż w woj. mazowieckim – 4,8 i kraju 4,9.

Tablica nr 10.

Migracje ludności gminy Joniec w wybranych latach 1985-2015

Lata	Napływ	Odpływ	Saldo migracji	Saldo migracji na 1000 osób
	osób			
1985	47	80	-33	-11,3
1990	30	40	-10	-3,5
1995	25	57	-31	-11,4
2000	26	41	-15	-5,9
2001	38	41	-3	-1,2
2002	32	30	2	0,8
2010	65	29	36	11
2011	37	31	6	2,3
2012	42	27	15	5,7
2013	33	24	9	3,4
2014	44	38	6	2,3
2015	37	21	16	6,1

Źródło: dane z Narodowych Spisów Powszechnych 1978 r., 1988 r. i 2011 r, Urzędu Statystycznego oraz wyliczenia własne

Saldo migracji wynosi 6,1/1000 M i jest korzystniejsze niż w okresie 1985 – 2001, co wpłynęło na ograniczenie spadku liczby mieszkańców. Zahamowanie dalszego odpływu mieszkańców jest konieczne w sytuacji gminy o niewielkim zaludnieniu. W roku 1985 i 1995 wystąpił największy odpływ mieszkańców z gminy i saldo migracji osiągnęło wskaźnik (11,4/1000M). Po roku 2002 obserwowany jest niewielki wzrost napływu mieszkańców. W ostatnim okresie utrzymuje się dodatnie saldo migracji (tablica nr 10), które nieznacznie wpływa na zahamowanie spadku ogólnej liczby ludności. Najwyższy wskaźnik salda migracji wystąpił w roku 2010 i wyniósł (+11,0 osób/1000mieszkańców).

Produkcyjne grupy wieku w Gminie Joniec w roku 2011

Tablica nr 11.

Lp.	Miejscowość	Udział produkcyjnych grup wiekowych w populacji			Wskaźniki obciążenia demograficznego		Mobilne grupy wieku					
		W wieku przedprodukcyjnym (<18 lat) w %	W wieku produkcyjnym (kobiety 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lata) w %	W wieku poprodukcyjnym (kobiety pow. 59 lat, mężczyźni pow. 64 lat) w %	Ludność w wieku nieprod. na 100 os. w wieku prod.	Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku prod.	W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)			W wieku produkcyjnym niemobilnym (kobiety 44-59 lat, mężczyźni 44-64 lata)		
							Udział w całej populacji w %	Udział w populacji kobiet w %	Udział w populacji mężczyzn w %	Udział w całej populacji w %	Udział w populacji kobiet w wieku produkcyjnym w %	Udział w populacji mężczyzn w wieku produkcyjnym w %
1.	Adamowo	18,5	61,5	20,0	62,5	32,5	52,5	64,7	43,5	47,5	35,3	56,5
2.	Joniec	17,3	53,6	29,1	86,4	54,2	61,0	72,1	50,5	39,0	27,9	49,5
3.	Joniec-Kolonia	18,0	59,5	22,5	68,2	37,9	60,6	63,9	56,7	39,4	36,1	43,3
4.	Józefowo	19,1	67,0	13,9	49,4	20,8	66,2	65,7	66,7	33,8	34,3	33,3
5.	Krajęczyn	8,9	69,9	21,2	43,1	30,4	54,9	55,1	54,7	45,3	8,9	21,2
6.	Królewo	21,2	61,4	17,4	69,9	28,4	58,8	62,0	55,9	41,2	38,0	44,1
7.	Ludwikowo	26,0	59,6	14,4	67,7	24,2	62,9	65,5	60,6	37,1	34,5	39,4
8.	Nowa Wrona	29,5	52,6	17,9	90,2	34,2	58,5	63,2	54,5	41,5	36,8	45,5
9.	Omięciny	21,2	64,9	14,0	54,2	21,5	59,0	62,0	56,2	41,0	38,0	43,8
10.	Osiek	20,6	56,1	23,2	78,2	41,4	57,5	63,6	53,7	42,5	36,4	46,3
11.	Popielżyn Górny	21,2	56,1	22,7	78,4	40,5	59,5	62,5	57,1	40,5	37,5	42,9
12.	Popielżyn-Zawady	20,7	55,6	23,7	80,0	42,7	60,0	70,4	50,0	40,0	29,6	50,0
13.	Proboszczewice	19,2	63,4	17,4	57,7	27,5	63,4	71,0	57,5	36,6	29,0	42,5
14.	Sobieski	35,1	54,1	10,8	85,0	20,0	70,0	80,0	60,0	30,0	20,0	40,0
15.	Soboklęszcz	20,9	58,8	20,3	70,2	34,6	69,2	70,8	67,9	30,8	29,2	32,1
16.	Stara Wrona	24,0	57,4	18,6	74,3	32,4	59,5	60,0	59,0	40,5	40,0	41,0
17.	Szumlin	18,2	55,5	26,3	80,3	47,4	60,5	63,6	58,1	39,5	36,4	41,9
	Ogółem Gmina	18,2	59,7	22,1	67,5	37,0	59,3	63,5	55,5	40,7	36,5	44,5

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (<https://bd1.stat.gov.pl>) Urząd Gminy Joniec.

Analizując grupy wiekowe wg. Danych NSP 2011 r. udział grupy przedprodukcyjnej 0-14 lat wynosił 18,2%, (województwo - 15,7%, kraj - 15,0%), grupy produkcyjnej 15-59 lat kobiety i 15-64 mężczyźni wynosił – 59,7%, (województwo – 68,0% kraj – 69,2%) i poprodukcyjnej kobiety 60+ i mężczyźni 65+ lat wynosił w gminie -22,1%, (województwo - 16,3%, kraj – 15,8%). Analogiczna struktura produkcyjnych grup wiekowych występowała w 2015 r.

Gminę Joniec cechuje wyższy udział grupy przedprodukcyjnej i poprodukcyjnej niż w województwie i kraju. Na 100 osób grupy produkcyjnej przypada łącznie 68 osób grup nieprodukcyjnych, co jest mniej korzystnie niż w powiecie płońskim - 61 osób.

W grupie produkcyjnej na 100 mężczyzn przypada 90 kobiet, (w województwie mazowieckim – 103). Taka sytuacja jest niekorzystna, ponieważ prowadzi do spadku zawieranych małżeństw i pozostawiania samotnych mężczyzn w gospodarstwach domowych

Udział grupy w wieku produkcyjnym mobilnym w gminie (18-44 lata) wynosił średnio 59,3%, najniższy w Adamowie-52,5% a najwyższy w Sobieskich -70% (tablica nr 11)

Gminę cechuje dość wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego. Średnio na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 67,5 w wieku nieprodukcyjnym. Wskaźnik ten jest wyższy od średniego dla woj. mazowieckiego - 61,4 i kraju 58,8. W poszczególnych miejscowościach wskaźnik ten jest znacznie zróżnicowany i wynosi od 90,2 w Nowej Wronie do 43,1 w Krajęczynie. Również na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada 37 w wieku poprodukcyjnym, czyli więcej od średniego dla woj. mazowieckiego - 31,5 i kraju 30,2. Świadczy to o dość wysokim udziale społeczeństwa w wieku poprodukcyjnym, a tym samym o starzeniu się ludności gminy. Najwyższym udziałem grupy produkcyjnej charakteryzuje się wieś Joniec - 29,1% a najniższym Sobieski –10,0%

4.2. Zasoby pracy i źródła utrzymania ludności

Podstawowe zasoby pracy stanowi grupa ludności w wieku 18 – 59 lat kobiety i 18-64 mężczyźni. Ogółem w roku 2015 w tej grupie było 1556 osób. Udział grupy produkcyjnej gminy stanowi 59,6 % i jest niższy od średniej dla woj. mazowieckiego wynoszący 62,0%.

W grupie aktywnych zawodowo ok. 49,7% ludności gminy pracuje w sektorze rolniczym, 16,5% w dziale przemysł i budownictwo, 8,3% w sektorze usług, 8,3% finanse i 21,1% w pozostałych. Większość ludności czynnej zawodowo w gminie związana jest z pracą w gospodarce rolnej.

Wskaźnik pracujących w dziale gospodarki narodowej wynosi 51osób/1000 mieszkańców gminy i jest prawie 2,8 razy niższy niż w powiecie płońskim – 144 osoby/1000M.

Gminę Joniec cechuje znaczna liczba osób wyjeżdżających do pracy. Ogółem w 2015r.do pracy poza gminą wyjeżdżało 157 osób, co jest kilkakrotnie więcej niż przyjeżdżających - 30 osób, saldo -127 osób.

4.3. Bezrobocie

Niewielka liczba miejsc pracy poza rolnictwem oraz trudności w znalezieniu zatrudnienia powoduje utrzymujące się bezrobocie. Udział bezrobotnych zarejestrowanych do liczby ludności w wieku produkcyjnym w roku 2015 wynosił 11,2% i był wyższy niż w powiecie płońskim – 9,2%.

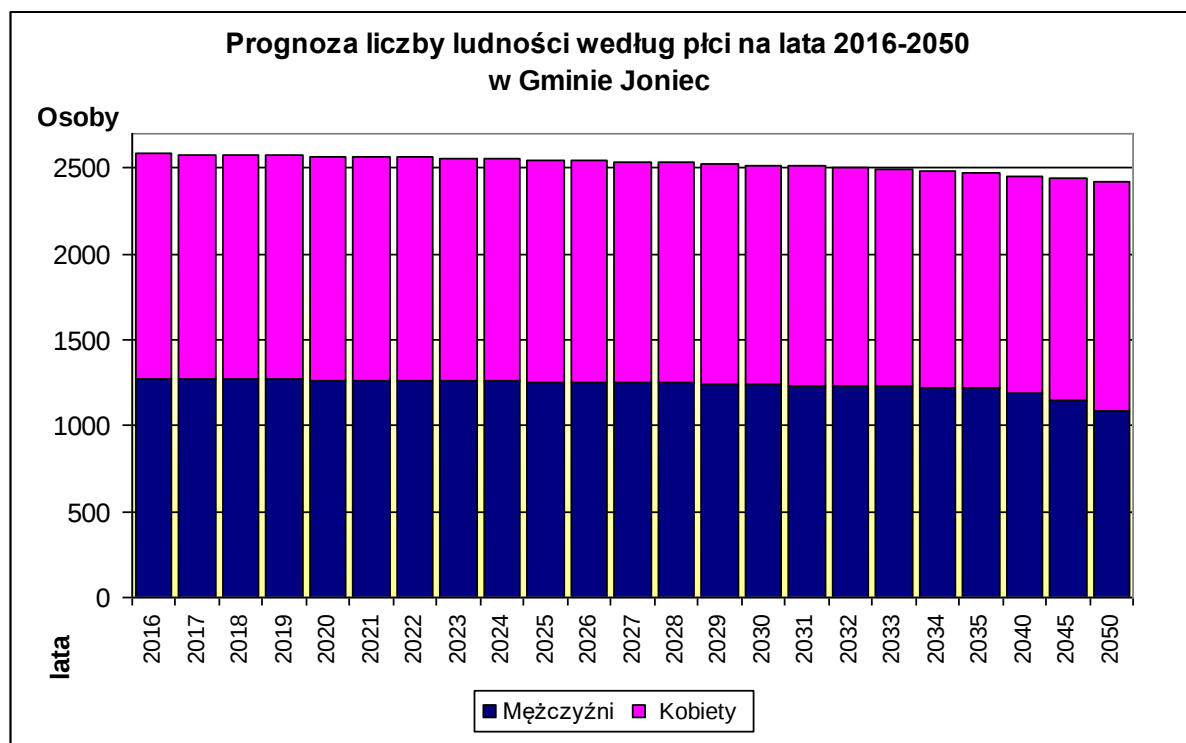
Utrzymujące się bezrobocie wynika z niedostatecznego rozwoju drobnej i średniej przedsiębiorczości, braku możliwości znalezieniu pracy w sąsiednich miastach i gminach. Niezbędny jest zatem rozwój usług i przemysłu przetwórczego co umożliwi zagospodarowanie lokalnych surowców dając jednocześnie nowe miejsca pracy.

4.4. Prognoza demograficzna Gminy Joniec według płci i grup wiekowych na lata 2016 - 2050 r.

Na podstawie opracowanej w 2016 r. Strategii Gminy Joniec na lata 2016-2026 oraz obliczeń własnych, przewiduje się spadek liczby ludność Gminy Joniec z 2607 osób w roku 2015 do ok. 2442 osób w 2045 r., w tym: kobiet – 1295 i mężczyzn -1147. Spadek liczby ludności gminy wyniesie ok. 165 osób tj. ok. 6,8%, w stosunku do roku 2050 o 181 osób

Prognoza nie obejmuje ludności przebywającej w okresie letnim na wypoczynku rekreacyjny. Liczba przybywających gości kilkakrotnie przekracza liczbę mieszkańców gminy.

Wykres nr 3

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Joniec na lata 2016 - 2026 oraz wyliczenia własne na podst. prognozy Głównego Urzędu Statystycznego do roku 2050.

Na poprawę sytuacji demograficznej gminy może wpłynąć dodatni przyrost naturalny i dodatnie saldo migracji. Położenie gminy w niewielkiej odległości od aglomeracji warszawskiej i istniejące walory środowiska naturalnego stwarzają dogodne warunki osiedlania się ludności.

Gmina posiada możliwości utworzenia nowych miejsc pracy opartych na wykorzystaniu lokalnych zasobów przyrodniczych. Należy dążyć do zatrzymania młodych ludzi wyjeżdżających z terenu gminy.

Najważniejszym problemem jest zahamowanie dalszego spadku liczby mieszkańców w tym poprawa poziomu dzietności, która musiałaby przewyższać poziom prostej zastępowalności pokoleń utrzymanie dodatniego salda migracji.

Tablica nr 12.

Prognoza liczby ludności gminy Joniec według płci na lata 2016-2050

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2016	2583	1274	1309
2017	2580	1272	1308
2018	2576	1270	1306
2019	2573	1268	1305
2020	2569	1264	1303
2021	2566	1265	1301
2022	2562	1263	1299
2023	2557	1260	1297
2024	2553	1258	1295
2025	2548	1256	1292
2026	2542	1253	1289
2027	2537	1250	1287
2028	2531	1247	1284
2029	2524	1243	1281
2030	2517	1240	1277
2031	2509	1236	1273
2032	2501	1231	1270
2033	2493	1227	1266
2034	2484	1222	1262
2035	2474	1217	1257
2040	2450	1187	1263
2045	2442	1147	1295
2050	2426	1097	1329

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Joniec na lata 2016 – 2026 i 2035 oraz do 2050 r. wyliczono na podst. średniego wskaźnika dla terenów wiejskich, wg prognozy krajowej GUS

Przyjmując zakładany krajowy wskaźnik prognozowania ludności w gminie Joniec przewiduje się do 2045 r. spadek liczby mieszkańców w porównaniu z rokiem 2015 o około 6,4%, a do 2050 r. ok. 7,0%.

Tablica nr 13.

Prognoza demograficzna gminy Joniec wg grup wiekowych w roku 2050

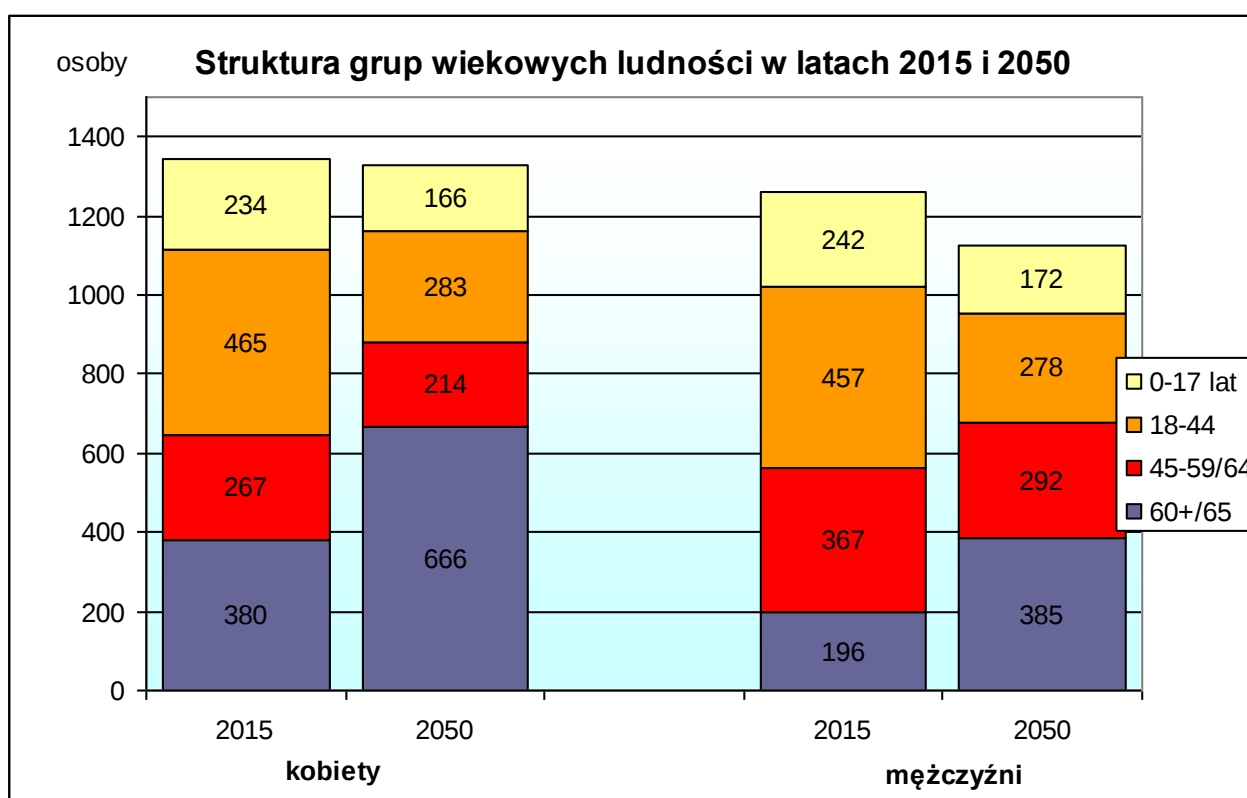
grupy wiekowe	2015 r			2050 r.			
	ogółem	kobiety	mężczyźni	ogółem	kobiety	mężczyźni	2015 r.=100
	liczba osób			liczba osób			
0-17	476	234	242	338	166	172	71,0
18-44	922	465	457	561	283	278	60,8
45-59/64	634	266	367	506	214	292	79,8

60+/65	576	380	196	1031	666	385	179,0
ogółem	2607	1345	1262	2426	1329	1097	93,0

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (<https://bdl.stat.gov.pl>) Urząd Gminy Joniec, wyliczenia własne na podst. średniego wskaźnika dla terenów wiejskich wg prognozy krajowej GUS.

W przypadku utrzymania się obecnych tendencji demograficznych w latach 1985-2015 r. oraz zakładanego średniego wskaźnika dla terenów wiejskich na podstawie prognozy krajowej GUS, przewidywany jest spadek liczby ludność gminy w okresie 2015 – 2050 r. Szacuje się że ogółem liczba mieszkańców obniży się o około 182 osoby, w tym kobiet o około 17 i mężczyzn o około 165.

Wykres nr 4

Źródło: Główny Urząd Statystyczny (<https://bdl.stat.gov.pl>) Urząd Gminy Joniec, wyliczenia własne na podst. średniego wskaźnika dla terenów wiejskich wg prognozy krajowej GUS.

Spadek dotyczy głównie ludności grupy przedprodukcyjnej i produkcyjnej, natomiast wzrost wystąpi w grupie poprodukcyjnej. Szczególnie niekorzystnie przedstawia się grupa kobiet w wieku mobilnym 18-44 lata, która obecnie jest niska i wynosi 17,8% a do 2050 r. ulegnie obniżeniu do 11,7%. Tendencja spadku liczby mieszkańców jest niekorzystna, ponieważ migracja dotyczy najczęściej ludzi młodych i aktywnych zawodowo. Ludność grupy produkcyjnej stanowi 57,5% i jest niższa od średniej dla woj. mazowieckiego wynoszącej 62,0 % i zbliżona do powiatu płońskiego

59,6%. W roku 2050 wskaźnik grupy produkcyjnej spadnie do 44,0%.

Na poprawę sytuacji demograficznej gminy wpłynąć może wzrost dzietności i utrzymanie dodatniego salda migracji, obserwowanego po roku 2002.

Zakłada się, że istniejąca i rozwijająca się nade funkcja turystyczna gminy oparta na rekreacji indywidualnej może przyczynić się do wzrostu liczby ludności zamieszkałej na pobyt stały. Obecnie obserwuje się niewielkie zmiany, lecz dotyczy to głównie wzrostu grupy poprodukcyjnej tj. osób 60+/65+.

Przedstawiona prognoza ludności na okres 30 lat pozwala ukierunkować działania związane z poprawą warunków życia mieszkańców a także zapobiegać dalszemu spadkowi liczby mieszkańców gminy.

O liczbie ludności napływowej decyduje w znacznej mierze sytuacja ekonomiczna ludności aglomeracji warszawskiej, która lokalizuje na terenie gminy Joniec swoje drugie domy i sezonowe budynki rekreacji indywidualnej. Nie bez znaczenia będzie również sposób rozwiązywania problemu samowoli budowlanych na obszarach leśnych.

Sytuacja demograficzna gminy nie dotyczy migracji w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego.

5. Możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy

Zgodnie z przepisami ustawy o samorządzie gminnym każda gmina wykonując zadania i kompetencje działa w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność.

Zadania własne z zakresu infrastruktury technicznej dotyczą zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, składowisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną, zaopatrzenia w gaz, budowy dróg gminnych dróg, edukacji publicznej i innych zadań wynikających z ustawy o samorządzie gminnym.

Do źródeł finansowania inwestycji infrastrukturalnych należą dochody własne, subwencje, dotacje celowe, dotacje celowe z funduszy celowych, kredyty i pożyczki, obligacje komunalne, środki ze źródeł pozabudżetowych na zadania własne, źródła finansowania ze środków zewnętrznych. Dochody własne i subwencje to najbardziej naturalne źródło pozyskiwania przez gminy środków inwestycyjnych. Dochody własne są w granicach prawa kształtowane przez władze gminy, natomiast wysokość wpływów z tytułu subwencji zależy przede wszystkim od czynników, na które gmina nie ma wpływu.

Infrastruktura techniczna może być finansowana w dużej mierze z funduszy Unii Europejskiej, które zostały utworzone w celu zmniejszania różnic w poziomie gospodarczo-społecznym krajów i regionów.

Regulacje dotyczące udzielania dotacji celowych z budżetu państwa na realizację zadań inwestycyjnych gminy zostały zawarte w ustawie o finansach publicznych. Zgodnie z treścią tych przepisów gminy mogą otrzymać dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji jako zadania własne, z zakresu administracji rządowej, inne zlecone ustawami. Zasady i tryb udzielania dotacji celowych dla gmin określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. W myśl ustawy o finansach publicznych, gminy mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe m.in. na finansowanie wydatków nie znajdujących pokrycia w planowanych dochodach budżetowych. Zgodnie z ustaleniami Wieloletniej Prognozy Finansowej gmina zaplanowała na lata 2017-2025 następujące zadania inwestycyjne:

- budowę wodociągów we wsiach: Józefowo, Nowa Wrona i Nowa - Wrona Ludwikowo,
- termomodernizację budynków użyteczności publicznej - zespołu szkół Joniec i Królewie oraz Urzędu Gminy Joniec.

W związku z wyznaczonymi w obowiązującym Studium terenami pod lokalizację nowej zabudowy konieczna będzie poprawa stanu technicznego dróg gminnych oraz rozbudowa i budowa infrastruktury technicznej – wodociągi, oczyszczalnia ścieków, kanalizacja.

Na terenie gminy występuje zabudowa zagrodowa, wolnostojąca zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa rekreacji indywidualnej usługi nieuciążliwe, usługi publiczne. Zabudowa rekreacyjna użytkowana jest w zasadzie w okresie czerwiec – wrzesień, przy czym najintensywniej w okresie wakacji letnich. Większość z nowo wyznaczonych obszarów pod zabudowę posiada bezpośredni dostęp do dróg publicznych lub poprzez drogi wewnętrzne, które są własnością prywatną i użytkowane są w okresie sezonu letniego. Urządzanie prywatnych dróg dojazdowych nie należy do obowiązków samorządu gminnego, przy czym dojazd do zabudowy rekreacyjnej odbywał się będzie drogami gruntowymi o nawierzchni ulepszonej – bez nawierzchni bitumicznej.

Poprawy wymagają warunki techniczne dróg gminnych i dróg powiatowych: nr 3052 Wrońska – Omięciny – Joniec, nr 3049 Joniec – Sobieski – Kołożąb, nr 3048 Królewsko – Miszewo. Poprawa stanu technicznego dróg powiatowych należy do kompetencji Starostwa Powiatowego w Płońsku.

Długość sieci wodociągowej wynosi około 57 km, do realizacji pozostały wodociągi w Józefowie, Ludwikowie i Nowej Wronie. W zabudowie rozproszonej stosowane są i będą nadal indywidualne ujęcia wody, które realizowane są ze środków własnych użytkowników.

Gmina nie posiada oczyszczalni ścieków. W obowiązującym Studium planuje się budowę oczyszczalni ścieków w Jońcu o przepustowości 200 m³/d i Starej Wronie o przepustowości 100 m³/d. Alternatywna lokalizacja oczyszczalni w Jońcu o przepustowości 100 m³/d i Starej Wronie - 100 m³/d.

Zasady gospodarki ściekowej wymagają weryfikacji w planowanej aktualizacji Studium. Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji należy do kosztownych urządzeń infrastruktury technicznej, stąd należy rozważyć, czy będzie to jedna oczyszczalnia gminna, czy też oczyszczalnia realizowana będzie wspólnie z gminami ościennymi.

Finansowanie oczyszczalni ścieków może odbywać się na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego. Do czasu rozwiązania wymienionego problemu gospodarka ściekowa realizowana będzie poprzez odprowadzanie ścieków do szczelnych bezodpływowych zbiorników i przydomowych oczyszczalniach, co jest zgodne z przepisami odrębnymi.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, które zostaną sporządzone w przyszłości opracowane będą prognozy skutków finansowych i oszacowane potencjalne koszty, wynikające z realizacji ustaleń planu.

Zakłada się, że dochody własne gminy zostaną zwiększone po dokonaniu aktualizacji ewidencji gruntów i objęciem podatkiem od budynków, budowli i podatkiem od nieruchomości całej zabudowy rekreacji indywidualnej, której użytkownicy płacą aktualnie podatek od lasów lub w przypadku niskiej bonitacji gruntów rolnych nie płacą go wcale. Szacuje się, że przy założeniu aktualnie obowiązującej stawki 0,23 zł/m² podatku od nieruchomości, 0,75 zł/m² powierzchni użytkowej budynku jednorodzinnego i 7,62 zł/m² powierzchni użytkowej budynku rekreacji indywidualnej dochody gminy mogą wzrosnąć o około 150 - 200 tys. zł rocznie. Po opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będzie możliwy pobór renty planistycznej i opłat adiacenckich, co jest bardzo istotne z uwagi na ożywiony ruch w obrocie nieruchomościami gruntowymi.

Rozwój nowych terenów budowlanych planuje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych. Uzbrojenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w infrastrukturę techniczną i komunikację w obowiązującym Studium, nie będzie powodować strat, gdyż nie musi odbywać się wyłącznie z dochodów własnych gminy. Gmina może do tego celu skorzystać ze środków zewnętrznych jak dotacje celowe, środki z Regionalnych

Programów Operacyjnych, środków finansowych na rewitalizację obszarów wiejskich, kredytów bankowych, partnerstwa prywatno- publicznego.

Powyższa analiza wskazuje na możliwość korzystania w zakresie finansowania potrzeb własnych nie tylko z budżetu własnego, ale również ze środków pozabudżetowych.

Przyjąć należy, iż możliwości finansowe gminy pozwalają na utrzymanie wielkości obszarów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym Studium.

Analizując nakłady na uzbrojenie nowych terenów inwestycyjnych, należy podkreślić, że ustalenia Studium stanowią docelową koncepcję rozwoju Gminy Joniec w okresie około 30 lat, której realizacja powinna odbywać się etapami, poprzez opracowywanie kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

6. MOŻLIWOŚCI ROZWOJOWE GMINY JONIEC WYNIKAJĄCE Z WYKONANYCH ANALIZ.

Szansą rozwoju gminy są korzystne warunki przyrodnicze, brak znaczących źródeł zanieczyszczeń, wykształcona funkcja turystyczna w oparciu o istniejące zainwestowanie w zabudowę rekreacji indywidualnej, niewielka odległość od Warszawy (ok. 50 km) oraz znakomita renoma gminy jako miejsca wypoczynku.

W Strategii Rozwoju Gminy Joniec wskazano optymalne kierunki rozwoju wynikające z jej realnych możliwości oraz preferencji mieszkańców. Ustalono główne kierunki rozwoju w poszczególnych sferach funkcjonowania gminy tj. społecznej, infrastrukturze technicznej, gospodarczej, ekologii i ochronie środowiska. We wszystkich sferach powinna zostać uwzględniona zasada zrównoważonego rozwoju, polegająca na uwzględnieniu w planach rozwojowych zarówno aspektów społecznych jak i finansowych, z jednoczesnym uwzględnieniem wymogów ekologii, a także wielofunkcyjny rozwój gminy, polegający na równomiernym rozwijaniu rolnictwa, turystyki oraz preferowanych przez mieszkańców działalności poza rolniczej.

Celem działalności samorządu jest wykorzystanie istniejącego potencjału dla poprawy warunków życia mieszkańców i wypoczywających turystów oraz rozbudowa infrastruktury technicznej i gospodarczej.

- 1) W celu poprawy sytuacji ekonomicznej gminy należy dokonać aktualizacji ewidencji gruntów i budynków, co umożliwi pobór podatków od użytkowników, którzy nie uiszczają podatku od budynków, budowli i podatku od nieruchomości.
- 2) Uporządkowaniu wymaga stan prawny części zabudowy rekreacji indywidualnej, która w latach 1970 – 1990 usytuowana została w lasach prywatnych bez wymaganych

prawem pozwoleń na budowę i zgody na zmianę przeznaczenia lasów na cele nieleśne, w wyniku czego wydane zostało wiele decyzji na rozbiórkę tych obiektów.

3) W celu poprawy sytuacji ekonomicznej gminy należy postawić na rozwój drobnej przedsiębiorczości, przetwórstwa miejscowych płodów rolnych, rozwój usług turystycznych i agroturystyki, przygotowanie terenów pod inwestycje.

4) Zakończenie budowy sieci wodociągowej, poprawa warunków technicznych dróg publicznych – gminnych i powiatowych.

5) W celu zahamowania odpływu ludności samorząd gminy powinien dążyć do tworzenia nowych miejsc pracy w małej i średniej przedsiębiorczości – produkcja i usługi, w tym również dla potrzeb funkcji turystycznej oraz prowadzić politykę społeczną sprzyjającą osiedlaniu się nowych mieszkańców.

6) Istotna jest również aktywizacja sektora rolniczego, w tym również ekologicznego, co byłoby skorelowane z rosnącą świadomością ekologiczną i społeczną, tradycyjna uprawa owoców miękkich i ziół w południowej części gminy, ograniczenie rozwoju ferm przemysłowego chowu i hodowli zwierząt i drobiu, a także w tradycyjnych gospodarstwach rolnych.

7) W celu zachowania i wykorzystania walorów środowiskowych gminy należy inwestować w odnawialne źródła energii, lecz wyłącznie w energię słońca i wody, wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć, które mogą znacząco oddziaływać na środowisko, w tym turbin wiatrowych, składowisk odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych, spalarni odpadów, składowisk osadów ściekowych, biogazowni i innych podobnych przedsięwzięć.

8) Z wykonanych analiz wynika, że obowiązujące Studium wymaga weryfikacji w zakresie:

- planowanej zabudowy na terenach zagrożenia powodziowego o częstotliwości raz na 10 lat i raz na 100 lat w dolinie rzeki Wkry w miejscowościach Sobieski, Królewo, Krajęczyn, Joniec, Szumlin, Popielżyn-Zawady,
- planowanej zabudowy na terenach lasów, miejscowościach Królewo, Krajęczyn, Joniec, Popielżyn-Zawady,
- zasad odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Problemy gminy to:

- 1) Niekorzystne tendencje demograficzne: spadek liczby ludności, ujemny przyrost naturalny, wysoki udział grupy poprodukcyjne w strukturze ludność, migracja.

- 2) Niskie dochody budżetowe gminy wynikające z jej małej powierzchni, małej liczby ludności, niskiej bonitacji gruntów, słabego rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej – mała ilość podmiotów gospodarczych;
- 3) Systematyczne zmniejszanie się areálu upraw rolniczych, podziały geodezyjne gruntów rolnych i trwałych użytków zielonych na działki o powierzchni 0,10 – 0,50 ha i sprzedaż pod zabudowę rekreacyjną, spowodowane niską opłacalnością produkcji rolniczej, starzeniem się rolników i brakiem następców.
- 4) Rozpraszanie zabudowy poza układami osadniczymi terenach otwartych - gruntach rolnych, trwałych użytkach zielonych, lasach, tworzenie nowych kompleksów zabudowy w sąsiedztwie już istniejących.

7. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Procesy koncentracji osadnictwa w gminie występują w jednostkach osadniczych o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, do których należą: Joniec, Joniec-Kolonia, Królewó, Krajęczyn, Omięciny, Osiek, Popielżyn Górny, Popielżyn-Zawady, Sobieski, Soboklęczysz, Stara Wrona, Szumlin. Wymienione miejscowości pełnią rolę wsi wielofunkcyjnych skupiających mieszkalnictwo, usługi - działalność gospodarczą i rekreację. Zawansowane procesy urbanizacyjne, wysoki stopień koncentracji ludności i działalności gospodarczej zaobserwowano:

- największa liczba ludności;
- największy ruch inwestycyjny: Królewó, Krajęczyn, Joniec, Popielżyn- Zawady.

Szacuje się, że w okresie jednego roku kalendarzowego występuje sprzedaż około 200 działek, przeznaczonych pod zabudowę, co jednak nie przekłada się na ilość wydanych pozwoleń na budowę.

Popyt na tereny inwestycyjne sprawia, że w wiejskich jednostkach osadniczych zanika stopniowo funkcja wyłącznie rolnicza, następuje restrukturyzacja funkcjonalna osadnictwa w kierunku rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowej rekreacyjnej.

Na terenie gminy Joniec nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym gospodarka przestrzenna prowadzona jest w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy i decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Średnio w okresie roku wydawane jest około 150 decyzji o warunkach zabudowy i ustaleniu lokalizacji celu publicznego. Popyt na tereny mieszkaniowe wynika głównie z uwarunkowań zewnętrznych, stymulowanych atrakcyjnością gminy Joniec

do których należą walory przyrodniczo-krajobrazowe, a także dostępność kredytów, podaż gruntów budowlanych, przepisy dotyczące decyzji o warunkach zabudowy.

Czynnikiem ekonomicznym jest wzrost zamożności społeczeństwa szczególnie mieszkańców aglomeracji warszawskiej i okolicznych pobliskich miast, umożliwiającej w aktualnych warunkach społeczno-gospodarczych budowę budynku rekreacyjnego na pobyt całoroczny lub sezonowy. Popyt ten przekłada się na rozwój przestrzenny jednostek osadniczych w gminie Joniec.

Bilans terenów wykonano w oparciu o rozpoznaną strukturę zainwestowania oraz tereny wyznaczone w obowiązującym Studium z 2004 r. W Studium gminy wyznaczone zostały znaczne rezerwy terenowe, określone jako „tereny preferowane pod zabudowę”. Zgodnie z rysunkiem Studium obszary te obejmują całe jednostki osadnicze wraz z istniejącą zabudową oraz tereny przyległe przeznaczone pod przyszły rozwój miejscowości.

Analiza demograficzna obejmująca okres od 2004 r. do 2015 r. wykazała, że liczba mieszkańców wzrosła o 167 osób w stosunku do 2004 r. pomimo wahań w przyroście ludności i jej migracji, natomiast zgodnie z prognozą demograficzną liczba ludności w 2045 r. wynosić będzie 2442 osoby. Na podstawie zaobserwowanych tendencji można stwierdzić, że liczba ludności gminy będzie wynikiem nie tylko przyrostu naturalnego lecz również migracji spoza obszaru gminy.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określając zapotrzebowanie na nową zabudowę, bierze się pod uwagę perspektywę nie dłuższą niż 30 lat oraz niepewność procesów rozwojowych, wyrażającą się m. in. możliwością zwiększenia zapotrzebowania w stosunku do wyników analiz nie więcej niż 30 %.

Uwzględniając prognozę demograficzną do 2045 r. ludność gminy wynosić będzie 2442 osoby. Wymieniona liczba nie uwzględnia istniejących i potencjalnych mieszkańców zabudowy rekreacyjnej i „drugich domów, z myślą o których zostały wyznaczone rezerwy terenów.

8.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę

- a) Zapotrzebowanie na nową zabudowę zagrodową i zabudowę mieszkaniową jednorodzinną

W celu wyznaczenia zapotrzebowania na nową zabudowę zagrodową i mieszkaniową jednorodzinną przyjęto następujące założenia:

- prognozowana liczba mieszkańców w perspektywie do roku 2045: **2442 osoby**,
- przewidywana powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę: **45 m²**.

Zgodnie z danymi GUS w 2015 r. przeciętna powierzchnia mieszkania przypadająca na 1 osobę wynosiła 36,2 m². Przy liczbie ludności wynoszącej 2607 mieszkańców łączna powierzchnia użytkowa zabudowy wynosiła 94 373 m².

Pomimo założonej w prognozie demograficznej zmniejszającej się liczby ludności powierzchnia użytkowa mieszkań będzie się zwiększać, na co wskazują trendy odnotowane w Europie Zachodniej, gdzie obecnie średnia powierzchnia użytkowa mieszkania wynosi ponad 45 m². Przyjęto, że w 2045 r. przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę będzie dążyła do standardów Europy Zachodniej i wyniesie 45 m², co przy prognozowanej liczbie ludności gminy wynoszącej 2442 osób, da zapotrzebowanie na zabudowę o powierzchni 109 890 m².

Nie przewiduje się zapotrzebowania na nową zabudowę zagrodową. Dla zabudowy zagrodowej przyjęto wymianę budynków o złym i średnim stanie technicznym. Liczba zabudowy zagrodowej i powierzchnia jej zabudowy nie ulegnie zmianie.

Tablica nr 15

Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową mieszkań

treść	rok 2015	rok 2045
Liczba ludności	2607	2442
Powierzchnia użytkowa na 1 osobę	36,2 m ²	45,0 m ²
Powierzchnia użytkowa mieszkań	94 374 m ²	109 890 m ²
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową mieszkań		15 516 m ²
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową mieszkań z uwzględnieniem niepewności procesów rozwojowych, tj do 30 % więcej niż prognozowane zapotrzebowanie		20 170 m² (ok. 2,0 ha)

W związku z tym prognozowane zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w 2045 r. wynosić będzie 20 170 m² (ok. 2,0 ha).

Przedstawione wyniki, z uwagi na niepewność kierunków procesów rozwojowych dotyczących terenów inwestycyjnych, mogą być obarczone dużym błędem. W tym przypadku uzasadnione jest, zwiększenie zapotrzebowania o dopuszczalne 30%, co pozwala na oszacowanie prognozowanego zapotrzebowania na nową zabudowę na 20 170 m² powierzchni użytkowej ok. 2,0 ha).

b) Zapotrzebowanie na nową zabudowę rekreacji indywidualnej

Funkcja turystyczna stanowi funkcję uzupełniającą Gminy Joniec. Aktualnie tereny zabudowy rekreacji indywidualnej w gminie Joniec zajmują powierzchnię 228,30 ha i występują w miejscowościach Królewo, Krajęczyn, Sobieski, Szumlin, Joniec, Joniec-Kolonia, Popielżyn Górny, Popielżyn-Zawady, Ludwikowo. Z inwentaryzacji urbanistycznej wynika, że jest to 1200 zabudowanych działek, w tym około 530 na terenach leśnych. Występują ponadto na terenie całej gminy Joniec działki wydzielone geodezyjnie, jeszcze niezabudowane o powierzchni 0,10 – 0,50 ha, które ich właściciele zamierzają zabudować lub sprzedać. Występuje również ożywiony ruch w obrocie nieruchomościami gruntowymi. Szacuje się, że około 200 działek rocznie zmienia właściciela, przyrost nowej zabudowy wynosi około 10 budynków rocznie.

Określony turystyczno-rekreacyjny kierunek rozwoju gminy stworzył konieczność wyznaczenia dużych terenów pod zabudowę rekreacji indywidualnej i zabudowę mieszkaniową jednorodzinną (tzw. drugie domy) w obowiązującym Studium. Tereny te posiadają powierzchnię 231, 75 ha.

Zakłada się, że podjęte działania zaowocują wzrostem liczby inwestorów zainteresowanych zabudową rekreacji indywidualnej i zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na poziomie równym liczbie depopulacji, czyli 165 nowych inwestycji budowlanych.

W celu wyznaczenia zapotrzebowania na nową zabudowę rekreacji indywidualnej przyjęto następujące założenia:

- istniejąca liczba działek rekreacyjnych: 1200,
- szacunkowa liczba ludności w zabudowie rekreacyjnej: $1200 \times 4 = 4\ 800$ mieszkańców,
- prognozowana liczba ludności w zabudowie rekreacyjnej wynosi: $4\ 800 + 165 = 4965$,
- przeciętna powierzchnia użytkowa budynku rekreacji indywidualnej: $64\ m^2$,
- przeciętna powierzchnia użytkowa na osobę w 2015 r.: $16\ m^2$,
- planowana powierzchnia użytkowa na osobę w 2045 r. : $25\ m^2$.

Tablica nr 16

Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową zabudowy rekreacji indywidualnej

treść	rok 2015	rok 2045
Liczba mieszkańców	4 800	4 965
Powierzchnia użytkowa na 1 osobę	$16\ m^2$	$25,0\ m^2$
Powierzchnia użytkowa zabudowy	$76\ 800\ m^2$	$124\ 125\ m^2$

rekreacyjnej		
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy rekreacyjnej		47 325 m ²
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy rekreacyjnej z uwzględnieniem niepewności procesów rozwojowych, tj do 30 % więcej niż prognozowane zapotrzebowanie		47 352m ² (4,74 ha)

W związku z powyższym zapotrzebowanie na nową zabudowę rekreacji indywidualnej wynosi 4,74 ha.

c) Zapotrzebowanie na nową zabudowę obsługi produkcji w gospodarstwach hodowlanych (fermach przemysłowych) RU

Powierzchnia terenów przeznaczonych pod gospodarstwa hodowlane – przemysłowe fermy chowu i hodowli drobiu w Józefowie i Popielźnie Górnym wynosi 6,16 ha.

Nie przewiduje się zapotrzebowania na tę funkcję zabudowy. Samorząd gminy podejmuje jednocześnie działania, mające na celu ograniczenie rozwoju wymienionej funkcji i odsunięcie ewentualnej przyszłej zabudowy nowych ferm przemysłowych na minimalną odległość 1000 m od istniejącej i projektowanej zabudowy zagrodowej, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy rekreacji indywidualnej.

d) Zapotrzebowanie na nową zabudowę usługową

Tereny zabudowy usługowej w większości występują jako funkcja towarzysząca zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej. W przypadku lokalizacji wyłącznie zabudowy usługowej, posiada ona parametry zbliżone do zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, co wynika ze specyfiki usług charakterystycznych dla gminy wiejskiej o niskim zaludnieniu, do których należą małe sklepy i usługi publiczne – szkoły podstawowe, gimnazja, urząd gminy, przychodnia, poczta, apteka, świetlice wiejskie i strażnice p.poż.

W chwili obecnej powierzchnia terenów usługowych, w tym związanych z usługami publicznymi, wynosi 9,80 ha, w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosi około 38 m². Powierzchnia użytkowa o funkcji usługowej wynosi około 11 000 m².

Tablica nr 17

Powierzchnia terenów usługowych w gminie Joniec – stan na 2015

Funkcja terenów	Powierzchnia terenu w ha	Powierzchnia użytkowa w m ²
Powierzchnia terenów usług, w tym usługi publiczne	9,80	11 000
Powierzchnia terenów usług sakralnych	1,62	1 550

Tablica nr 18

Maksymalne zapotrzebowanie na powierzchnię użytkową usług

Funkcja terenów	2015 r.	2045 r.
Powierzchnia terenów usług, w tym usług publicznych	9,80 ha	12,21 ha
Powierzchnia terenów usług na 1 mieszkańca	38 m ²	50 m ²
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową o funkcji usługowej		2,41 ha 2 4000 m²
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy usługowej z uwzględnieniem niepewności procesów rozwojowych, tj do 30 % więcej niż prognozowane zapotrzebowanie		3,13 ha 31 300 m²

Zabudowa usługowa występuje również jako funkcja uzupełniająca w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i zagrodach. Należy zauważyć, iż dominującą formę zagospodarowania w ramach funkcji usługowej (około 80%) stanowią usługi publiczne. administracja, oświata, ochrona zdrowia i dodatkowo usługi handlu.

Biorąc pod uwagę rozwiniętą funkcję rekreacji indywidualnej, wzrost zamożności społeczeństwa oraz stopień korzystania z różnego rodzaju usług, zapotrzebowanie na nowe tereny usługowe wynosi 31 300 m² (3,31 ha).

Zakładając zainteresowanie wypoczynkiem na terenie gminy i jej promocję należy uzupełnić tereny w zakresie targowiska gminnego, bazy sportowo – rekreacyjnej i noclegowej.

e) Zapotrzebowanie na nową zabudowę produkcyjno - usługową

W chwili obecnej na bazę produkcyjno - usługową gminy składają się podmioty zlokalizowane w ramach terenów zabudowy produkcyjnej i usług uciążliwych o powierzchni 8,14 ha, co przy założeniu wskaźnika zabudowy 0,50 daje 40 700 m² powierzchni użytkowej. Kierunek określony w obowiązującym Studium gminy ustala rozwój istniejących terenów produkcyjnych, przy czym ze względu na wysokie walory środowiskowe, dużą lesistość, istniejącą funkcję turystyczną oraz eliminację konfliktów społeczno-przestrzennych zakłada się rezygnację z terenów produkcyjno – usługowych, na których będą lokalizowane przedsięwzięcia uciążliwe mogące znacząco oddziaływać na środowisko. Ten kierunek polityki przestrzennej jest jedną z przyczyn niniejszej zmiany Studium.

Działania samorządu doprowadzić mają do utworzenia nowych miejsc pracy oraz pozyskania nowych podmiotów gospodarczych związanych w szczególności z technologiami

ekologicznymi. Konieczne jest stworzenie około 127 miejsc pracy, co wynika z liczby osób dojeżdżających do pracy poza teren gminy.

Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, iż aktualne zapotrzebowanie sprowadza się do realizacji nowej zabudowy usług nieuciążliwych na terenach wyznaczonych w miejscowości Joniec – Kolonia, Szumlin i Nowa Wrona.

f) Zapotrzebowanie na pozostałe tereny ZC cmentarze, WZ – ujęcie wody

Pozostałe tereny o powierzchni 3,93 ha przeznaczone są pod cmentarze w Jońcu Królewie i Starej Wronie, i ujęcie wody w Popielźnie-Zawadach i jest to powierzchnia wystarczająca.

8.2 Chłonność obszarów o wykształconej w pełni strukturze funkcjonalno – przestrzennej

Chłonność obszarów zainwestowanych, oznacza potencjalną możliwość uzupełnienia ich zabudową.

Zgodnie z definicją jednostki osadniczej, jest to „wyodrębniony przestrzennie obszar zabudowy mieszkaniowej wraz z obiektami infrastruktury technicznej zamieszkanym przez ludzi”. Analiza struktury zagospodarowania poszczególnych jednostek pozwoliła na wyodrębnienie obszarów o w pełni wykształconej strukturze przestrzennej w granicach jednostki osadniczej w rozumieniu przepisów odrębnych. Przyjęto, że wszystkie jednostki osadnicze funkcjonują od setek lat i posiadają wykształcone struktury przestrzenne.

Wyznaczono 17 obszarów o w pełni wykształconej strukturze przestrzennej w granicach sołectw: Adamowo, Joniec, Joniec-Kolonia, Józefowo, Krajęczyn, Królewo, Ludwikowo, Nowa Wrona, Omięciny, Osiek, Popielżyn Górny, Popielżyn-Zawady, Proboszczewice, Sobieski, Soboklęszcz, Stara Wrona i Szumlin. Stanowią je głównie tereny mieszkaniowe – zabudowa zagrodowa uzupełniona zabudową mieszkaniową jednorodzinną, zabudową rekreacji indywidualnej, usługami, w tym usługami publicznymi, obiektami sakralnymi i produkcyjnymi. Zabudowa rekreacji indywidualnej tworzy również oddzielnie wyodrębnione struktury przestrzenne prawie we wszystkich jednostkach osadniczych, przy czym najwięcej w Królewie, Krajęczynie, Szumlinie, Sobieskich, Popielźnie-Zawadach, Jońcu-Koloni, Jońcu.

W celu oszacowania chłonności przyjęto na podstawie analizy stanu istniejącego, prognozy demograficznej oraz informacji uzyskanych w ramach analiz następujące założenia:

- prognozowana liczba mieszkańców na 2045 r. 2 442 osoby,
- prognozowana powierzchnia użytkowa 1 mieszkania przypadająca na 1 osobę w 2045 r: ok. 45 m²,

- przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania w 2045 r. ok. 100 m²,
- przeciętna powierzchnia działki budowlanej dla wszystkich rodzajów zabudowy wynosić będzie ok. 3000 m²,
- liczba zabudowy zagrodowej nie wzrośnie,
- przyjmuje się, że na jedną nową działkę, która powstanie na terenach niezainwestowanych, przypadać będzie 1 mieszkanie, co wynika z faktu, że w gminie występuje wyłącznie budownictwo jednorodzinne; analogicznie przyjmuje się dla zabudowy rekreacji indywidualnej,
- zakładany wzrost o około 127 miejsc pracy,
- liczba mieszkańców zabudowy rekreacji indywidualnej wynosić będzie około 4965 osób,
- przeciętna powierzchnia użytkowa zabudowy rekreacji indywidualnej wynosić będzie 25 m²/osobę,
- przeciętna powierzchnia terenów usług/mieszkańca wynosić będzie 50 m².

Wynikiem analizy chłonności terenów niezainwestowanych w analizowanych obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze przestrzennej jest maksymalna liczba działek, która może powstać i zostać zabudowana.

Tablica nr 19

Chłonność obszarów niezainwestowanych w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia obszarów o wpelni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej ogółem w m2	Powierzchnia obszaru aktualnie zabudowanego w granicach zwartych struktur w m2	Powierzchnia obszaru niezainwestowanego o w granicach zwartych struktur w m2	Szacunkowa liczba działek mogących powstać na obszarach niezainwestowanych o funkcji zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej	Szacunkowa chłonność terenów w m2	Szacunkowa chłonność terenów w ha
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1.	Adamowo	60 400,00	21 000,00	39 400,00	7	19 700,00	1,97
2.	Joniec	1 609 500,00	631 500,00	978 000,00	163	489 000,00	48,90
3.	Joniec-Kolonia	1 464 600,00	135 000,00	1 329 600,00	222	664 800,00	66,48
4.	Józefowo	277 000,00	143 200,00	133 800,00	22	66 900,00	6,69
5.	Krajczyn	2 203 500,00	1 103 000,00	1 100 500,00	183	550 250,00	55,03
6.	Królewo	1 916 500,00	700 500,00	1 216 000,00	203	608 000,00	60,80
7.	Ludwikowo	141 000,00	64 000,00	77 000,00	13	38 500,00	3,85
8.	Nowa Wrona	499 000,00	72 000,00	427 000,00	71	213 500,00	21,35
9.	Omięciny	265 500,00	156 400,00	109 100,00	18	54 550,00	5,46
10.	Osiek	246 000,00	133 000,00	113 000,00	19	56 500,00	5,65
11.	Popielżyn Górny	542 400,00	122 300,00	420 100,00	70	210 050,00	21,01
12.	Popielżyn-Zawady	1 017 000,00	558 700,00	458 300,00	76	229 150,00	22,92
13.	Proboszczewice	392 000,00	183 000,00	209 000,00	35	104 500,00	10,45
14.	Sobieski	301 000,00	215 500,00	85 500,00	14	42 750,00	4,28
15.	Soboklęszcz	393 500,00	158 500,00	235 000,00	39	117 500,00	11,75
16.	Stara Wrona	418 300,00	215 000,00	203 300,00	34	101 650,00	10,17
17.	Szumlin	437 000,00	252 600,00	222 000,00	37	111 000,00	11,10
	Ogółem Gmina	12 184 200,00	4 865 200,00	7 356 600,00	1 226	3 678 300,00	367,83

Źródło: obliczenia własne

Z prezentowanych danych wynika, że w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych może powstać

1226 działek przeznaczonych pod zabudowę zagrodową, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi, usługi i zabudowę rekreacji indywidualnej.

Na podstawie struktury zabudowy w obowiązującym Studium przyjęto następujący podział zabudowy na poszczególne funkcje – 60 % zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi oraz 40 % zabudowa rekreacji indywidualnej, stąd:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną: 736 działek budowlanych,
- zabudowa rekreacji indywidualnej: 490 działek budowlanych.

8.3. Chłonność obszarów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy Joniec nie obowiązuje żaden miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

8.4. Porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej

Gmina Joniec jest gminą rolniczą z funkcją uzupełniającą zabudowy rekreacji indywidualnej dla potrzeb mieszkańców aglomeracji warszawskiej i okolicznych miast, stąd problematyka zapotrzebowania i chłonności jest złożona. W skład zabudowy rekreacyjnej wchodzi małe sezonowe budynki oraz obiekty dostosowane do pobytu całorocznego o większej powierzchni użytkowej. Liczbę wymienionych obiektów oszacowano na około 1200.

Z działalności rolniczej utrzymuje się około 50 % mieszkańców gminy. Występuje presja na nowe tereny inwestycyjne, duży ruch w obrocie nieruchomościami, co niekoniecznie przekłada się na systematyczny przyrost zabudowy. Roczny przyrost zabudowy wynosi około 10 budynków.

Tablica nr 20

Porównanie zapotrzebowania na nową powierzchnię użytkową, a chłonnością obszarów o zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej

Porównanie	w m ²	w ha
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową mieszkań powiększone o 30 %	20 170	2,01
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię usługową powiększone o 30 %	31 300	3,13
Zapotrzebowanie na nową powierzchnię użytkową zabudowy rekreacji indywidualnej powiększone 30 %	47 352	4,74
Różnica między zapotrzebowaniem na nową powierzchnię użytkową a chłonnością terenów w	357 9500	357,95

obszarach o zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej		
---	--	--

Źródło: opracowanie własne

Zabudowa produkcyjna posiada zróżnicowane wymagania dotyczące zapotrzebowania na tereny inwestycyjne, które zależą od specyfiki działalności, w związku z czym nie ocenia się zapotrzebowania na wymienioną funkcję. Ponadto lokalizacja tego typu obiektów nie jest skorelowana z sytuacją demograficzną gminy, stąd nie ocenia się chłonności dla wymienionej funkcji.

Tablica nr 20 prezentuje podsumowanie wyników bilansu terenów. Chłonność terenów niezainwestowanych w granicach obszarów o w pełni wykształconej strukturze przestrzennej wynosi około **367,83** ha, zapotrzebowanie wynosi **9,88** ha, stąd różnica wynosi **357,95** ha.

Wynik analizy wskazuje, że powierzchnia obszarów przeznaczonych w obowiązującym Studium z 2004 r. pod różne funkcje została przeszacowana i nie była skorelowana z sytuacją demograficzną Gminy Joniec.

8.5. Podsumowanie

1. Z wykonanej analizy wynika, że zmiana obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Joniec, polegająca na ustaleniu wielkości obsady DJP w istniejących tradycyjnych gospodarstwach rolnych i przemysłowych fermach drobiu, odległości sytuowania nowych gospodarstw rolnych i ferm od istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej oraz zakazie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie wpłynie na sytuację ekonomiczną gminy.
2. Gmina posiada atrakcyjne środowisko przyrodnicze korzystne do dalszego rozwoju funkcji turystycznej. Brak jest znaczących źródeł zanieczyszczeń. Ograniczenia w zabudowie, do których należy zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jak składowiska odpadów stałych, turbiny wiatrowe, spalarnie odpadów, składowiska osadów ściekowych, biogazownie i inne podobne przedsięwzięcia, a także ustalenie odległości 500 m dla lokalizacji nowych tradycyjnych gospodarstw o obsadzie do 50 DJP, odległości 1000 m dla lokalizacji nowych ferm przemysłowych chowu i hodowli zwierząt i drobiu wpłynie na ochronę wszystkich elementów środowisk, a przede wszystkim zdrowia ludzi.
3. Uwzględniając aktualny stopień zagospodarowania i wykorzystania obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno- przestrzennej stwierdza się, że ich chłonność nie została wykorzystana. W ramach tych struktur można wydzielić około

1226 działek przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną MN, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi MN/U i zabudowę rekreacji indywidualnej ML.

Na podstawie planowanej struktury zabudowy w obowiązującym Studium przyjęto następujący podział zabudowy na poszczególne funkcje – 60 % zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną i zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną z usługami nieuciążliwymi oraz 40 % zabudowa rekreacji indywidualnej, stąd:

MN, MN/U – 736 działek budowlanych,

ML - 490 działek budowlanych.

Chłonność terenów niezainwestowanych w granicach obszarów o w pełni wykształconej strukturze przestrzennej wynosi około **367,83** ha, zapotrzebowanie wynosi około **9,88** ha, stąd różnica wynosi około **357,95** ha powierzchni użytkowej mieszkań, zabudowy rekreacji indywidualnej i usług.

Uwzględniając aktualny stopień zagospodarowania i wykorzystania obszarów Gminy Joniec stwierdza się, że ich chłonność została przeszacowana i nie była skorelowana z sytuacją demograficzną Gminy Joniec.

4. Mając na uwadze sporządzone analizy i bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym Studium wskazane jest dokonanie weryfikacji aktualnie określonego przeznaczenia zarówno w granicach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej jak również poza tymi obszarami w zakresie zapotrzebowania na poszczególne funkcje zabudowy. Dotyczy to w szczególności obszarów o dużych powierzchniach, wyznaczonych poza obszarami o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalno - przestrzennej w następujących jednostkach osadniczych:

- Joniec-Kolonia - obszar przeznaczony pod ogólnodostępne usługi turystyczne,
- Adamowo i Szumlin - obszary przeznaczone pod zabudowę usługową,
- Nowa Wrona - obszar przeznaczony pod zabudowę produkcyjną, rzemieślniczą i usługową.

Z wykonanych analiz wynika, że obowiązujące Studium wymaga również weryfikacji w następującym zakresie:

- planowanej zabudowy na terenach zagrożenia powodziowego o częstotliwości raz na 10 lat i raz na 100 lat w dolinie rzeki Wkry w miejscowościach Sobieski, Królewo, Krajęczyn, Joniec, Szumlin, Popielżyn-Zawady, Popielżyn Górny, Adamowo.
- planowanej zabudowy na terenach lasów w miejscowościach Królewo, Krajęczyn, Joniec, Popielżyn-Zawady, Sobieski, Szumlin.
- weryfikacji zasad oczyszczania i odprowadzania ścieków.

5. Kierunki polityki przestrzennej gminy powinny zmierzać do uporządkowania stanu prawnego zabudowy rekreacji indywidualnej. W pierwszej kolejności należy opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów zabudowanych, nie posiadających zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Dotyczy to około 530 działek rekreacyjnych w miejscowościach Królewo, Krajęczyn, Joniec, Sobieski i Popielżyn-Zawady.

6. Aktualizacja ewidencji gruntów i budynków oraz opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wpłynie na poprawę sytuacji ekonomicznej gminy poprzez zwiększone wpływy do budżetu podatku od budynków i budowli, podatku od nieruchomości, renty planistycznej i opłat adiacenckich.

Zakłada się, że dochody własne gminy zostaną zwiększone po dokonaniu aktualizacji ewidencji gruntów i objęciem podatkiem od budynków, budowli, podatkiem od nieruchomości całej zabudowy rekreacji indywidualnej, której użytkownicy płacą aktualnie podatek od lasów lub w przypadku niskiej bonitacji gruntów rolnych nie płacą go wcale.

Szacuje się, że przy założeniu aktualnie obowiązującej stawki 0,23 zł/m² podatku od nieruchomości, 0,75 zł/m² powierzchni użytkowej budynku jednorodzinnego i 7,62 zł/m² od powierzchni użytkowej budynku rekreacji indywidualnej dochody gminy mogą wzrosnąć o około 150 - 200 tys. zł rocznie.

Po opracowaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego będzie możliwy pobór renty planistycznej i opłat adiacenckich, co jest bardzo istotne z uwagi na ożywiony ruch w obrocie nieruchomościami gruntowymi.

7. Ważnym zadaniem jest zahamowanie lokalizacji nowej zabudowy na terenach otwartych, czyli gruntach ornych, trwałych użytkach zielonych i lasach, a także na terenach o wysokim zagrożeniu powodzią raz na 10 lat i średnim zagrożeniu raz na 100 lat.

8. Rozwój nowych terenów budowlanych planuje się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów już zainwestowanych. Uzbrojenie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę w infrastrukturę techniczną i komunikację w obowiązującym Studium, nie będzie powodować strat, gdyż nie musi odbywać się wyłącznie z dochodów własnych gminy. Gmina może do tego celu skorzystać ze środków zewnętrznych jak dotacje celowe, środki z Regionalnych Programów Operacyjnych, środków finansowych na rewitalizację obszarów wiejskich, kredytów bankowych, partnerstwa prywatno- publicznego.

Wykonane analizy wskazują na możliwość korzystania w zakresie finansowania potrzeb własnych nie tylko z budżetu własnego, ale również ze środków pozabudżetowych.

Przyjąć należy, iż możliwości finansowe gminy pozwalają na utrzymanie wielkości obszarów przeznaczonych pod zabudowę w obowiązującym Studium. Analizując nakłady na uzbrojenie nowych terenów inwestycyjnych, należy podkreślić, że ustalenia Studium stanowią docelową koncepcję rozwoju Gminy Joniec w okresie 30 lat.

X. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO – SCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

1. Komunikacja

1.1. Sieć drogowa i kolejowa

Przez teren gminy, w kierunku wschód - zachód przebiega droga wojewódzka nr 571 Naruszewo-Nasielsk. Droga ta jest osią komunikacyjną gminy i wraz z drogami powiatowymi nr 07742, 07766 i 07799, stanowi podstawowe powiązanie obszaru gminy i wsi gminnej z terenami zewnętrznymi (rys. 9). W stosunku do miejscowości gminnej, Płońsk oddalony jest ok. 15 km na zachód, Nasielsk - ok. 18 km na wschód. Droga krajowa nr 7 Gdańsk - Warszawa przebiega w odległości ok. 10 km na południowy zachód.

Droga wojewódzka nr 571, o długości na obszarze gminy ok. 3,53 km przebiega przez teren miejscowości : Stara Wrona i Nowa Wrona. Ruch na tej drodze to w znacznej większości ruch tranzytowy o charakterze gospodarczym i rekreacyjnym. Według danych generalnego pomiaru ruchu w 1995 roku, średni dobowy ruch pojazdów samochodowych na tym odcinku drogi nr 571 wynosił ok. 400 pojazdów na dobę i sukcesywnie wykazuje tendencję wzrostową.

Sieć dróg powiatowych na terenie gminy składa się z następujących dróg o łącznej długości 35,318 km:

nr 07742 Joniec-Sochocin	długość na terenie gminy ok. 5,35 km,
nr 07766 Stara Wrona-Nowe Miasto	długość na terenie gminy ok. 7,30 km,
nr 07767 Królewsko-Miszewo	długość na terenie gminy ok. 1,97 km,
nr 07768 Joniec-Kołoźab	długość na terenie gminy ok. 5,80 km,
nr 07770 Strachowo-Joniec	długość na terenie gminy ok. 3,62 km,
nr 07771 Wrońska-Joniec	długość na terenie gminy ok. 4,53 km,
nr 07796 Załuski-Stara Wrona	długość na terenie gminy ok. 2,10 km,

nr 07799 Stara Wrona-Zaręby długość na terenie gminy ok. 4,65 km,

Sieć dróg gminnych o łącznej długości ok. 70 km stanowi uzupełnienie nadrzędnego układu komunikacyjnego gminy. Zapewniają obsługę zabudowy rozproszonej, stanowią komunikację wewnątrz i pomiędzy wsiami i ułatwiają dojazdy do użytków rolnych (tablica nr).

Przez teren gminy na długości ok. 7,5 km przez obszar wsi: Adamowo, Popielżyn-Zawady, Józefowo, Omięciny i Osiek przebiega linia kolejowa nr 27 relacji Nasielsk - Sierpc - Toruń z przystankiem Wkra (w obrębie miejscowości Omięciny). Transport kolejowy nie ma dla gminy zasadniczego znaczenia, stanowi natomiast uzupełnienie transportu drogowego.

1.2. Warunki techniczne dróg

Droga wojewódzka nr 571 na całym przebiegu przez teren gminy posiada nawierzchnię utwardzoną - bitumiczną niemniej wymaga modernizacji i dostosowania szerokości jezdni i poboczy, nawierzchni, nośności oraz dostępności i skrzyżowań (wieś Stara Wrona) do wymogów technicznych dróg klasy Z.

Drogi powiatowe w ok. 70% posiadają nawierzchnię utwardzoną - bitumiczną a pozostałe 30% - to drogi o nawierzchni gruntowej i żwirowej, Główne drogi powiatowe (jako drogi które obsługują większość miejscowości) wymagają modernizacji i dostosowania parametrów do odpowiednich wymagań technicznych, ulepszenia nawierzchni, zwiększenia nośności i szerokości jezdni i poboczy, ze szczególnym uwzględnieniem układów drogowych w miejscowościach: Joniec i Stara Wrona.

Drogi gminne w większości (90%) to drogi o nawierzchni nieutwardzonej - gruntowej i żwirowej.

Obszar gminy należy do słabo obsłużonych komunikacyjnie - wskaźnik gęstości dróg publicznych (drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne) o nawierzchni utwardzonej wynosi 46,60 km/1 00 km².

1.3. Organizacja służb drogowych

Zarządzaniem drogami wojewódzkimi na terenie gminy zajmuje się Mazowiecki Zarząd Dróg Wojewódzkich Obwód Drogowy w Nasielsku, natomiast zarządzaniem drogami powiatowymi na terenie gminy zajmuje się Powiatowy Zarząd Dróg z siedzibą w Płońsku.

1.4. Techniczne zaplecze motoryzacji

Na terenie gminy mieszkańców obsługuje jedna stacja paliw płynnych i stacja gazowa w Jońcu.

1.5. Komunikacja publiczna

W zakresie komunikacji zbiorowej, głównym przewoźnikiem jest PKS, obsługująca większość miejscowości w gminie.

2. Infrastruktura techniczna

2.1. Telekomunikacja

Obiekty i urządzenia telekomunikacyjne na terenie gminy są własnością Telekomunikacji Polskiej S.A., zarządzane przez Rejon Telekomunikacyjny w Płońsku. Abonentów na obszarze gminy obsługuje automatyczna centrala telefoniczna w Jońcu. Łączna liczba abonentów telefonicznych wynosi ok. 560, co daje wskaźnik dostępności telefonów równy 215,4 abonentów na 1000 mieszkańców.

Łączność telefoniczna odbywa się głównie poprzez napowietrzne linie telefoniczne. Obecnie budowane i modernizowane sieci realizuje się jako linie kablowe. Budowa linii kablowych w pierwszej kolejności dotyczy wsi o zabudowie zwartej. Część abonentów głównie z terenów o rozproszonej zabudowie korzysta z radiowego systemu dostępu abonenckiego na bazie centrali we wsi gminnej.

W zakresie telefonii komórkowej, na terenie gminy działa stacja bazowa cyfrowej telefonii komórkowej na terenie miejscowości Omięciny.

2.2. Elektroenergetyka

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbiorców na terenie gminy, odbywa się z GPZ 110/15 kV w Płońsku zasilanego napowietrzną jednotorową linią przesyłową WN 110kV Staroźreby - Pomiechówek, która przebiega przez obszar gminy, na długości ok. 6,0 km przez obszary wsi: Nowa Wrona, Ludwikowo i Proboszczewice.

Energia elektryczna rozprowadzana jest do odbiorców poprzez rozdzielczą sieć linii napowietrznych średnich napięć 15 kV oraz stacje transformatorowe 15/0,4 KV i sieć odbiorczą niskiego napięcia 220/380 V, (rys. 10).

Sieci i urządzenia elektroenergetyczne są zarządzane przez Zakład Energetyczny S.A, w Płocku, Rejon Energetyczny w Ciechanowie.

Dostawy energii elektrycznej pokrywają zapotrzebowanie odbiorców na terenie

gminy. Działania RE polegają przede wszystkim na utrzymaniu ciągłości dostaw energii, konserwacji linii i urządzeń, rozbudowie sieci w rejonie skupisk odbiorców. W celu zmniejszenia awaryjności układu konieczna jest sukcesywna modernizacja sieci, wymiana linii i rozbudowa sieci stacji transformatorowych w celu zmniejszenia długości odbiorczych linii niskich napięć.

2.3. Gazownictwo

Przez obszar gminy przebiega przesyłowa sieć gazowa wysokiego ciśnienia 6,4 MPa - dwa gazociągi DN 500 relacji Rembelszczyzna - Włocławek. Mieszkańcy gminy nie korzystają jeszcze z gazu sieciowego, zaopatrywani są w butlowy gaz propan - butan, poprzez sieć punktów wymiany butli. Docelowo zaopatrzenie w gaz sieciowy odbiorców na terenie gminy nastąpi w oparciu o ww. przesyłową sieć gazową po realizacji stacji redukcyjno-pomiarowej 1° Do odbiorców gaz ziemny doprowadzony będzie poprzez rozdzielczą sieć średniego ciśnienia. Realizacja urządzeń gazowniczych i sieci w gminie powinna być poprzedzona opracowaniem koncepcji programowej gazyfikacji, w oparciu o którą możliwe będzie przyjęcie najbardziej optymalnego rozwiązania.

2.3. Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w ciepło mieszkańców gminy realizowane jest indywidualnie, z własnych kotłowni. Należy zmierzać do zastąpienia obecnie stosowanych rozwiązań i paliw o wysokiej zawartości siarki, wysoko wydajnymi rozwiązaniami proekologicznymi oraz do zastosowania jako źródła ciepła energii elektrycznej, olejów opałowych, gazu, energii geotermalnej, słonecznej, biomasy itp.

2.4. Zaopatrzenie w wodę

Dostęp mieszkańców do wody bieżącej z sieci wodociągowej, która jest podstawowym elementem infrastruktury technicznej i jednym z ważniejszych kryterium wyznaczającym standard jakości życia mieszkańców. Do niedawna w gminie podstawą zaopatrzenia ludności w wodę do picia i na potrzeby gospodarcze były studnie kopane. Płytkie ujęcia wód gruntowych, z poziomem wody uzależnionym od opadów atmosferycznych i poziomowi wód w rzekach, nie gwarantowały odpowiedniej ilości i jakości wody pitnej. Obecnie na terenie gminy istnieje wodociąg sieciowy, który będzie rozbudowywany (rys. 11).

W gminie Joniec istnieją 2 stacje wodociągowe przeznaczone do zaopatrzenia

publicznego w wodę:

- w Popielźnie - eksploatowana przez gminę Joniec o możliwej wydajności $70\text{m}^3/\text{d}$ (obecnie uzdatnia $30\text{m}^3/\text{d}$ wody) zasilająca wsie: Popielżyn, Joniec, Joniec-Kolonia,
- we Wronie - eksploatowana przez Zakład Usług Wodnych w Mławie o wydajności $15\text{m}^3/\text{d}$ (obecna wydajność - $5\text{m}^3/\text{d}$), zasilająca wieś Wronę i nie posiadająca urządzeń do uzdatniania. Ujęcia wody pracują w oparciu o czwartorzędowy poziom wodonośny, gdzie jakość wód nie budzi zastrzeżeń.

Na terenie gminy sieć wodociągowa ma długość 8,2 km, a faktyczne potrzeby w tym zakresie ocenia się na 18 km. Z wodociągu sieciowego korzysta 163 gospodarstw domowych na 863 istn., co oznacza zaspokojenie potrzeb 19,8% gospodarstw. Pozostałe gospodarstwa posiadają ujęcia indywidualne. Zużycie wody z wodociągu w gospodarstwach domowych, wg danych GUS w 2002r. w gminie Joniec wynosił $17,3\text{dm}^3$ na 1 mieszkańca, tj. $6,6\text{m}^3$.

Instalacje wodociągowe powodują większe zużycie wody przez mieszkańców danych miejscowości, co w praktyce oznacza podwyższoną produkcję ścieków. Gmina odczuwa brak zbiorczego systemu kanalizacyjnego, zakończonego ciągiem technologicznym do oczyszczania nieczystości płynnych (oczyszczalnią). Stanowi to poważny problem, gdyż ścieki odprowadzane są z posesji do często nieszczelnych szamb, które mogą być przyczyną przenikania zanieczyszczeń do wód powierzchniowych oraz wód gruntowych, co wpływa na ich degradację. Ścieki przewożone są wozami asenizacyjnymi do punktu zlewnego w oczyszczalni ścieków w Płońsku - oddalonym od granic gminy o ok. 15 km.

Gmina nie prowadzi kontroli w zakresie udokumentowania wywozu nieczystości płynnych. Gospodarka ściekami nie jest uregulowana w ważniejszych zakładach produkcyjno- usługowych mieszczących się na terenie gminy (Mieszalni Pasz i Ubojni Drobiu w Józefowie, w Zakładzie Produkcyjnym "Wkra" w Jońcu-Koloni, w ZUM w Jońcu). Choć jest ich niewiele, to żaden nie posiada własnej oczyszczalni ścieków, czy odprowadzenia wód deszczowych. Stwarza to zagrożenie dla stanu czystości wód.

Głównym kierunkiem rozwoju gminy jest przeznaczenie terenów niewykorzystanych rolniczo na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, turystykę oraz zabudowę lotniskową. Brak infrastruktury w zakresie ochrony wód stanowi poważną barierę dla rozwoju budownictwa lotniskowego. Intensyfikacja działań prowadzonych w zakresie zabudowy rekreacyjno- wypoczynkowej zwiększa antropopresję

na środowisko przyrodnicze i stwarza konieczność uwzględnienia tego typu zabudowy przy projektowaniu sieci wodociągowej, kanalizacji i oczyszczalni ścieków (rys. 11, 12, 13).

2.5. Gospodarka odpadami

Teren gminy objęty jest zorganizowaną zbiórką odpadów komunalnych. Wywozem nieczystości stałych na regionalne składowisko w Dalanówku zajmuje się Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Płońsk.

Gmina nie prowadzi kontroli sprawdzających w zakresie udokumentowania wywozu odpadów. Oszacowano, że na terenie gminy w 2001 r. wytworzono 611Mg odpadów komunalnych, tj. na jednego mieszkańca przypada 229,6 kg rocznie (średnio statystyczny Polak wytwarza 350 kg odpadów komunalnych).

Zagrożeniem dla wód powierzchniowych i gleb jest składowanie odpadów w sposób nieprawidłowy, w miejscach nie przeznaczonych na ten cel. Brak kontroli systemu selektywnego zbierania odpadów, w tym specjalnego traktowania odpadów niebezpiecznych i niska świadomość zagrożeń powoduje że część odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany. "Dzikie" wysypiska znajdują się na terenie wyrobisk należących do wsi Popielżyn Zawady, Ludwikowo, Osiek.

Planowa działalność w zakresie gospodarki odpadami opierać się powinna na Gminnym Planie Gospodarki Odpadami, którego obowiązek sporządzenia narzuca ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 oraz z 2002r. Nr 41, poz. 365 i Nr 113, poz. 984), rozdział 3, art. 14-16.

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

XI. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Do inwestycji służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych należą inwestycje wymienione w art. 6 Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 46, poz. 453) dotyczące zadań powiatowych, wojewódzkich lub krajowych.

- Wojewódzki Program Ochrony Środowiska przyjęty przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwałą Nr 118/2003 z dnia 15.12.2003 r. nie zawiera zadań ponadlokalnych dla gminy Joniec.
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego przyjęty

Uchwałą Nr 65/2004 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 czerwca 2004 r. wskazuje ponadlokalne uwarunkowania rozwoju gminy do których należą:

- położenie na obszarze funkcjonalno - przestrzennym „Zielone Płuca Polski”,
- objęcie ochroną prawną około 81% jej powierzchni w formie Krysko - Jonieckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Nadwkrzańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu,
- położenie w korytarzu ekologicznym o znaczeniu krajowym (Dolina Wkry), zgodnie z koncepcją krajowej sieci powiązań przyrodniczych ECONET POLSKA.
- Program Ochrony Środowiska Powiatu Płońskiego zgodnie z programem i województwa mazowieckiego zakłada następujące kierunki polityki przestrzennej w zakresie zrównoważonego rozwoju:
 - wzrost lesistości do 30% w 2020 roku,
 - udział energii odnawialnej - 7,5% do 2010 roku,
- zakończenie budowy wodociągów wiejskich do 2010 r.
- budowa wiejskich i przydomowych oczyszczalni ścieków,
- racjonalna gospodarka odpadami, oraz rozszerzenie systemu segregacji odpadów,
- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańca,
- edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży w szkołach i przedszkolach,
- propagowanie zasad zrównoważonego rozwoju, opracowanie gminnych programów ochrony środowiska do VI 2004 r.
- rozwój zagospodarowania edukacyjnego i turystycznego obszarów leśnych (ścieżki edukacyjne, szlaki turystyczne, tablice informacyjne).

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

XIa. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Niniejsza Zmiana studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających z wymagań ochrony przeciwpowodziowej.

XII. ANALIZA JAKOŚCIOWA ROZWOJU GMINY - METODA SWOT

Analiza jakościowa uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych gminy wykonana metodą SWOT, pozwoliła na określenie mocnych i słabych stron jej rozwoju. Informacje analizy SWOT przedstawione dla poszczególnych działów umożliwiają ustalenie obiektywnej perspektywy, a tym samym i celów rozwoju.

	Mocne strony	Słabe strony
1	2	3
Środowisko przyrodnicze	• mało zdegradowane środowisko przyrodnicze i brak źródeł zanieczyszczeń w części południowej i środkowej gminy, • udział gleb bardzo dobrych i dobrych – 57,6% użytków rolnych, • dobrze rozwinięta sieć hydrograficzna, • wysoki udział obszarów prawnie chronionych obejmujących północną i środkową część gminy – 81,2 % znajduje się w Obszarze Chronionego Krajobrazu, • położenie gminy na obszarze funkcjonalnym „Zielone Płuca Polski”, • położenie gminy na obszarze korytarza ekologicznego o znaczeniu krajowym (wg ECONET – POLSKA), przebiegającego wzdłuż doliny rzeki Wkry, • zasoby wód geotermalnych przydatnych do celów ciepłowniczych, balneologicznych lub rekreacyjnych	• duże zainwestowanie tarasów zalewowych i nadzalewowych rzeki Wkry oraz lasów w północno-wschodniej części gminy, • wskaźnik lesistości – 22,9% , nadmierna penetracja lasów dla celów rekreacyjnych, • zanieczyszczenie wód powierzchniowych spowodowane niewłaściwą gospodarką ściekową – III klasa czystości rz. Wkry na całym odcinku, • szybki odpływ wód powierzchniowych spowodowany brakiem urządzeń retencyjnych, • nieuporządkowana gospodarka wodno-ściekowa na terenie gminy, w tym również w zabudowie letniskowej, • zagrożenia środowiska spowodowane nadmiernym nasyceniem indywidualną zabudową letniskową, • słaba izolacyjność gruntów w północno-wschodniej części gminy, sprzyjająca infiltracji zanieczyszczeń do warstw wodonośnych, • zagrożenia powodziowe w dolinie rzeki Wkry, • nieuporządkowana gospodarka odpadami organicznymi w gospodarstwach rolnych, tj. brak płyt gnojowych i zbiorników na gnojówkę, • nadzwyczajne zagrożenia środowiska (nzs) wynikające z przebiegu gazociągu DN 500 Rembelszczyzna – Włocławek • zagrożenia dla środowiska i mieszkańców spowodowane planowaną rozbudową i budową przemysłowych ferm chowu i hodowli drobiu
1	2	3

Turystyka	• popyt na tereny budowlane pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – „drugie domy” i letniskową dla mieszkańców aglomeracji warszawskiej oraz okolicznych miast i na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, • wykształcona funkcja letniskowa jednostek osadniczych położonych w północno-wschodniej części gminy, tj. Sobieski, Królewsko, Krajęczyń, Popielżyn Górny, Popielżyn-Zawady, Joniec-Kolonia, • dynamiczny rozwój budownictwa jednorodzinnego i letniskowego, • możliwość wykorzystania wód geotermalnych dla potrzeb turystyki – basen, aquapark itp.	• brak planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i letniskowej, • brak programu rozwoju gospodarki wodno-ściekowej na terenach turystycznych, • nadmierna presja budownictwa na dolinę rz. Wkry – korytarz ekologiczny i tereny leśne, • brak ładu przestrzennego – chaos spowodowany różnorodnością form architektonicznych i materiałów budowlanych, • niedoinwestowanie w usługi dla turystów – gastronomia, handel, parkingi, obiekty i tereny sportowe,
Wartości kulturowe i krajobrazowe	• zasoby dziedzictwa kulturowego na terenie całej gminy	• narastające zaniedbania zabytków kultury, spowodowane brakiem środków finansowych
Gospodarka	• korzystne położenie gminy w pobliżu Warszawy – chłonnego rynku zbytu, • korzystne warunki dla rozwoju upraw warzyw, owoców i roślin przemysłowych oraz ich przetwórstwa w południowej i środkowej części gminy, • rozwój lokalnego rynku zbytu na produkty rolne, ich przetwórstwo, usługi w celu zabezpieczenia potrzeb związanych z turystyką, • wykształcenie się funkcji letniskowej w dolinie rzeki Wkry, • działania gminy w zakresie podniesienia świadomości mieszkańców – szkolenia • wysoki udział dochodów własnych w budżecie gminy – 46,46 % w 2015 r. • możliwość powiększenia dochodów własnych gminy o podatek od nieruchomości po aktualizacji ewidencji gruntów i opracowaniu mpzp, w wyniku których będzie możliwość poboru renty planistycznej, opłat adiacenckich, podatku od nieruchomości, podatku od budynków i budowli	• słaby rozwój nierolniczych funkcji gospodarczych gminy, zwłaszcza małych i średnich przedsiębiorstw, zajmujących się przetwarzaniem produktów rolnych, • niska opłacalność produkcji rolnej powodująca ubożenie ludności wiejskiej, • mała powierzchnia upraw sadowniczych i warzywniczych, • niskie dochody budżetowe gminy (pod względem dochodów budżetowych na 1 mieszkańca gmina zajmowała w 2002 r. 3- miejsce od końca wśród gmin województwa mazowieckiego), • wysokie wydatki na opiekę społeczną, wynoszące w 2003 r. 10% w 2015 r. 16,4 %, • niskie wydatki na inwestycje (od 0 – 6,4%), 6,7%, • brak strategii rozwoju gminy.
	• łatwość pozyskania zasobów	• wysoka stopa bezrobocia,

Demografia	pracy	- spadek przyrostu naturalnego w ostatnim dziesięcioleciu, duży udział ludności rolniczej posiadającej wykształcenie podstawowe i niepełne podstawowe ok. 45%, - wysoki udział grupy nieprodukcyjnej w strukturze ludności gminy – 79/100 osób w wieku produkcyjnym.
Komunikacja	- dobrze rozwinięta sieć dróg: wojewódzka, powiatowe i gminne, - prawidłowa obsługa ludności w zakresie komunikacji publicznej, - linia kolejowa Nasielsk – Sierpc – Toruń z przystankiem w miejscowości Wkra.	- nieodpowiednie warunki techniczne dróg, w tym: szerokość pasa drogowego, nawierzchnia, zjazdy, brak pasa ruchu lokalnego przy drodze wojewódzkiej i drogach powiatowych, - brak ścieżek rowerowych przy drodze wojewódzkiej, drogach powiatowych i na terenach turystycznych.
Gospodarka wodno – ściekowa	• prawidłowe działania inwestycyjne w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę z wodociągów wiejskich,	niedostatecznie rozwinięta sieć wodociągowa, zaledwie 16% ludności korzysta z wody pitnej z wodociągu sieciowego, - brak oczyszczalni ścieków i kanalizacji na terenach zwartej zabudowy mieszkaniowej i letniskowej,
Usuwanie odpadów stałych	zorganizowana zbiórka odpadów stałych, ich wywóz na wysypisko w Dalanówku, gmina Płońsk, składowisko odpadów zgodnie z harmonogramem odpadami	brak segregacji odpadów, składowanie odpadów w sąsiedztwie zabudowy letniskowej oraz w wyrobiskach po eksploatacji surowców
Elektroenergetyka	korzystne warunki dla produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych i niekonwencjonalnych: energia słoneczna, wodna, wiatrowa, geotermalna, biomasa itp.,	potrzeba modernizacji istniejących linii elektroenergetycznych, wynikająca z niewłaściwego stanu technicznego oraz planowanego zastosowania energii elektrycznej dla celów grzewczych i rozwoju produkcji
Gazyfikacja	gazociąg wysokiego ciśnienia 2 x DN 500 Rembelszczyzna – Włocławek	- brak zaopatrzenia w gaz sieciowy, - brak opracowanego programu gazyfikacji gminy
Telekomunikacja	dostępność usług telekomunikacyjnych	
Usługi publiczne i komercyjne	powiązania z miastem Płońskiem, Ciechanowem, Warszawą w zakresie szkolnictwa ponadpodstawowego, wyższego, ochrony zdrowia,	niedoinwestowanie w zakresie usług komercyjnych i publicznych, brak urządzeń sportu, rekreacji i kultury.

	administracji rządowej i samorządowej, kultury, usług komercyjnych	
Osadnictwo i zasoby budownictwa mieszkaniowego	• trwałość układów przestrzennych, • znaczny przyrost zasobów i poprawa warunków mieszkaniowych	• stagnacja w rozwoju jednostek osadniczych i brak pozarolniczej działalności produkcyjnej, • zahamowanie tempa budownictwa mieszkaniowego dla ludności gminy, spowodowane brakiem dogodnego systemu kredytowego i spadkiem stopy życiowej mieszkańców; • brak mieszkań komunalnych dostępnych dla uboższych grup ludności, • niedoinwestowanie mieszkań w zakresie wyposażenia w instalacje techniczne – ponad 50% ludności nie posiada wody bieżącej, łazienki, centralnego ogrzewania itp.

XIII. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODREBNYCH

Niniejsza Zmiana Studium nie dotyczy uwarunkowań wynikających z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych.

Ludność gminy w wybranych latach 1983 –2002 - Stan 31 XII

Tablica nr 1

Lata	Ludność ogółem	w tym				
		Mężczyzn	Kobiet	Na 1 km ²	Kobiet na 100 mężczyzn	Ludność ogółem 1983=100
1983	2923	1393	1530	40	110	100,0
1984	3119	1513	1606	43	106	106,5
1985	3074	1491	1583	42	106	105,2
1988	2844	1357	1487	39	110	97,3
1989	2808	1322	1486	38	112	96,1
1990	2822	1388	1434	39	103	96,5
1991	2819	1383	1436	39	104	96,4
1992	2798	1384	1414	38	102	95,7
1993	2762	1357	1405	38	104	94,5
1994	2735	1337	1396	37	104	93,6
1995	2701	1318	1383	37	105	93,6
1996	2639	1280	1359	36	106	92,4
1997	2611	1269	1343	36	106	89,3
1999	2568	1257	1311	35	104	87,9
2000	2583	1275	1308	36	103	88,4
2001	2556	1269	1287	35	101	87,4
2002	2623	1278	1340	36	103	89,7

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin oraz Roczniki statystyczne województwa ciechanowskiego 1983-19995, Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2002 rok, Roczniki statystyczne województwa mazowieckiego 2000 – 2003, Urząd Statystyczny, Warszawa

Ruch naturalny ludności w wybranych latach 1983 – 2002 – stan 31 XII

Tablica nr 2

Wybrane lata	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	
								gmina	wojew. ciech.
	w liczbach bezwzględnych				na 1000 ludności				
1983	18	50	22	28	6,2	17,1	7,5	9,6	10,6
1984	18	55	40	15	5,7	17,5	12,7	4,8	8,7
1985	23	45	35	10	7,4	14,4	11,2	3,2	8,0
1988	13	35	36	-1	4,3	11,5	11,81	-0,3	6,6
1989	16	47	54	-7	5,6	16,5	18,9	-2,5	6,5
1991	18	53	32	21	6,3	18,5	11,2	7,3	5,5
1992	20	42	51	-9	7,1	14,8	18,0	-3,2	5,0
1993	11	30	30	0,0	3,9	10,7	10,7	0,0	4,1
1994	24	32	38	-6	8,7	11,6	13,8	-2,2	4,3
1995	18	33	47	-14	6,5	12	17,1	-5,0	2,9
1996	11	28	48	-2,0	4,1	10,3	17,7	-7,4	2,1
1997	13	37	42	-5,0	4,9	14,0	15,9	-1,9	2,4
1999	17	15	41	-26	6,6	5,8	15,9	-10,1	woj.maz 1,3
2000	17	26	39	-13	6,7	10,2	15,3	-5,1	1,7
2001	20	31	32	-1	7,9	12,2	12,6	-0,4	-0,8
2002	13	23	40	-17	5,0	8,9	15,4	-6,6	2,4

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin oraz Roczniki statystyczne województwa ciechanowskiego 1983-19995, Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2002 rok, Roczniki statystyczne województwa mazowieckiego 2000 – 2003, Urząd Statystyczny, Warszawa

Migracje ludności w wybranych latach 1983 – 2002 – stan 31 XII

Tablica nr 3

Wybrane lata	Napływ	Odpływ	Saldo migracji	Saldo migracji na 1000 ludności
		osób		
1983	42	69	-27	-9,2
1984	45	81	-36	-11,5
1985	47	80	-35	-11,3
1988	47	68	-21	-7,3
1989	24	53	-29	-10,3
1990	30	40	-10	-3,5
1991	28	52	-24	-8,5
1992	32	58	-26	-9,3
1993	25	61	-36	-13
1994	28	38	-10	-3,6
1995	26	57	-31	-11,4
1996	17	61	-44	-16,7
1997	31	45	-14	-5,4
1999	19	31	-12	-4,6
2000	26	41	-15	-5,9
2001	38	41	-3	-1,2
2002	32	30	+2	+0,8

Źródło: Podstawowe dane statystyczne według miast i gmin oraz Roczniki statystyczne województwa ciechanowskiego 1983-19995, Narodowy spis powszechny ludności i mieszkań 2002 rok, Roczniki statystyczne województwa mazowieckiego 2000 – 2003, Urząd Statystyczny, Warszawa

Liczba mieszkańców gminy w układzie sołectw w latach 1988 - 2004-05-25

Tablica nr 4

Lp.	Sołectwa	Ludność 1978	Wg NSP 1988	Dane z UG Joniec 04-2004	1978-2004-04 + przyrost, - spadek
1.	Adamowo	80	78	80	0
2.	Joniec	413	478	275	-36
3.	Joniec Kolonia			102	
4.	Józefowo	163	128	118	-45
5.	Krajęczyn	209	166	155	-54
6.	Królewo	351	315	291	-60
7.	Ludwikowo	95	96	86	-9
8.	Nowa Wrona	91	80	68	-23
9.	Osiek	176	150	148	-28
10.	Omięciny	269	273	208	-61
11.	Popielżyn Górny	62	57	55	-7
12.	Popielżyn Zawady	280	250	225	-55
13.	Proboszewice	289	264	250	-39
14.	Sobieski	51	46	36	-15
15.	Soboklęszcz	194	193	191	-3
16.	Szumlin	181	165	144	-37
17.	Stara Wrona	129	138	135	+6
Ogółem		3 033	2 877	2 567	- 466

Źródło: dane z Narodowych Spisów Powszechnych 1978, 1988 i z Urzędu Gminy z 2004 roku

Ludność w grupach wiekowych w roku 2002

Tablica nr 5

Wyszczególnienie	Gmina Joniec		Województwo mazowieckie		Powiat płoński	
Ogółem	2 623	100,0	5 128 623	100,0	88 271	100,0
W tym w wieku przedprodukcyjnym	598	22,7	1 095 961	21,4	21 627	24,5
w tym: 0 – 2 lat	68	2,6	144 477	2,8	2 888	3,2
3-6 lat	118	4,5	207 477	4,0	4 133	4,7
7-12 lat	203	7,7	374 768	7,3	7 584	8,6
13 – 15 lat	116	4,4	210 621	4,1	4 047	4,6
16 – 17 lat	93	3,5	158 618	3,1	2 975	3,4
produkcyjnym	1 303	49,7	3 180 613	62,0	52 650	59,6
w tym:						
18 – 64 mężczyźni	648	24,7	1 623 128	31,6		
16 – 59 kobiety	655	25,0	1 557 485	30,4		
Poprodukcyjnym	562	21,4	852 049	16,6	13 994	15,9
w tym:						
65 i więcej mężczyźni	197	7,5	279 034	5,4		
60 i więcej kobiety	365	13,9	573 015	11,2		
Łącznie grupy nieprodukcyjne na 100 osób w wieku produkcyjnym	79	x	61	x	68	x

Źródło: wyliczono na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań – 2002 r. US w Warszawie

Wykształcenie ludności gminy w wieku 13 lat i więcej – stan maj 2002 rok

Tablica nr 6

Wyszczególnienie	Poziom wykształcenia Gmina Joniec		Osoby niepełnosprawne Gmina Joniec		Poziom wykształcenia w woj. mazowieckim 601osób niepełnosprawnych	
	Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%
Ogółem	2 234	85,2	391	14,8	4 386 053	85,4
w tym:						
wyższe	76	2,9	5	0,2	603 827	11,7
policealne	35	1,3	5	0,2	167812	3,2
średnie ogólnokształcące	137	5,3	6	0,3	4 454 491	8,6
średnie zawodowe	252	9,6	24	0,9	887 598	17,5
zasadnicze zawodowe	575	21,9	60	2,3	788 822	15,4
podstawowe ukończone	981	37,4	229	8,7	1 180 951	23,1
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	178	6,8	56	2,1	165 034	3,2
nieustalony poziom	-	-	-	-	136 518	2,7

Źródło: wyliczono na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań – 2002 r. US w Warszawie i Rocznika Statystycznego województwa mazowieckiego
US w Warszawie – 2003 r.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej w 2002 r.

Tablica nr 7

Wyszczególnienie	Gmina Joniec	Powiat płoński
	osób	osób
Aktywni zawodowo ogółem	2 163	41 450
w tym:		
pracujący	1 017	33 237
bezrobotni	168	8 213
bierni zawodowo	969	29 133
nieustalony status na rynku pracy	9	344
	%	
Współczynnik aktywności zawodowej	55,0	58,7
Wskaźnik zatrudnienia	47,2	47,1
Stopa bezrobocia	14,2	17,8

Źródło: dane uzyskane z NSP ludności i mieszkań gminy Joniec, US Warszawa – 2003 r.,
Rocznik Statystyczny województwa mazowieckiego, US Warszawa – 2003 r.

Ludność według głównego źródła utrzymania w 2002 r.

Tablica nr 8

Wyszczególnienie	Utrzymujący się		Posiadający własne źródło utrzymania		Utrzymywani	
	osób	%	osób	%	osób	%
Ludność ogółem	2 623	100,0	1 811	69,0	812	31,0
w tym:						
utrzymujący się z pracy na rachunek własny w tym:	810	30,9	487	18,6	323	12,3
-swoim gospodarstwie rolnym	723	27,6	443	16,9	280	10,7
Utrzymujący się z pracy najemnej	775	29,5	429	16,3	346	13,2
z pozostałych źródeł w tym:	1 038	39,6	895	34,1	143	5,5
- z emerytur	503	19,2	469	17,9	34	1,3
- z rent	326	12,4	273	10,4	53	2,0

Źródło: dane uzyskane z Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań, gmina wiejska Joniec, US Warszawa, 2003 r.

Bezrobocie w gminie Joniec w latach 1992-2004 – stan 31.XII

Tablica nr 9

Lata	Ogółem	w tym:						pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
		mężczyzn	kobiet	absolwenci dotychczas niepracujący	zwolnieni z pracy	bez prawa do zasiłku	w wieku produkcyjnym mobilnym 18-44 lat	
1992	182	90	92	17	58	121	173	115
1993	219	107	112	23	64	143	205	121
1994	181	90	91	25	17	108	170	92
1995	165	78	87	15	11	84	150	77
1996	147	69	78	6	7	75	134	78
1997	131	65	66	7	9	104	115	83
1999	155	68	87	-	-	-	-	-
2000	181	72	109	47	8	-	-	-
2001	194	86	108	62	25	-	-	-
2002	199	93	106	58	19	-	-	-
2003	193	81	112	61	17	166	163	127
2004	199	88	111	38	10	168	164	129

Źródło: dane za lata 1992-1999 uzyskano z Roczników statystycznych województwa ciechanowskiego i Podstawowych danych statystycznych wg miast i gmin, US Ciechanów, dane 2000 – 2004 uzyskano z Urzędu Pracy w Płońsku

Warunki mieszkaniowe w gminie Joniec

Tabela nr 10

Lp.	Wiek budynków w latach: - przed 1918 - 1918 – 1944 - 1945 – 1970 - 1971 – 1978 - 1979 – 1988 - 1989 – 2002 - w budowie Ogółem	Liczba mieszkań	Liczba izb	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu	Z liczby ogółem – mieszkania w:		
					razem	z sieci	lokalny
1.	Budynki wybudowane w latach: - przed 1918 - 1918 – 1944 - 1945 – 1970 - 1971 – 1978 - 1979 – 1988 - 1989 – 2002 - w budowie	16 79 349 102 129 71 3	50 237 1152 406 559 328 11	3,13 3,00 3,30 3,98 4,33 4,62 3,67	8 20 158 75 90 56 3	4 8 49 25 24 12 X	4 12 109 50 66 44 3
2.	Ogółem	749	2743	3,66	410	122	288

Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002 r.

Budynki mieszkalne zamieszkane wg liczby mieszkań wg okresu budowy, formy oraz liczby izb

Tabela nr 11

Lp.	Wiek budynków	Liczba budynków	Liczba mieszkań	Pow. użytkowa m ²	Struktura %		Przeciętna powierzchnia użytkowa na 1 mieszkańca w m ²	Liczba izb	Przeciętna liczba izb w mieszkaniu
					budynki	mieszkania			
1.	Budynki wybudowane w latach:								
	- przed 1918	15	16	927	2,2	2,1	57,9	50	3,13
	- 1918 – 1944	70	79	4 657	10,4	10,5	58,9	237	3,0
	- 1945 – 1970	304	349	22 203	45,5	46,6	63,6	1152	3,30
	- 1971 - 1978	98	102	8419	14,6	13,7	82,5	406	3,98
	- 1979 – 1988	115	129	12 375	17,2	17,2	95,9	559	4,33
2.	- 1989 – 2002	66	71	7 027	9,8	9,5	99,0	329	4,62
	- w budowie	2	3	247	0,3	0,4	82,3	11	3,67
	Ogółem	670	749	55 855	100,0	100,0	74,6	2743	3,66
3.	Budynki stanowiące własność:								
	- osób fizycznych	655	723	54 551	98,4	96,6	75,5	x	x
	- komunalną	5	7	304	0,8	0,9	43,4	x	x
	- pozostałych podmiotów	10	19	1 000	0,8	2,5	x	x	x
		670	749	55 855	100,0	100,0	x	x	x

Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2002 r. – opracowanie własne

Udział mieszkań wyposażonych w instalacje techniczne wg okresu budowy budynków

Tablica nr 12

Lp.	Wiek budynków w latach:	Liczba mieszkań	% wodociąg	% udział mieszkań z łazienkami	% udział mieszkań z bieżącą ciepłą wodą	% udział mieszkań z ustępem splukiwanym	% udział mieszkań z centralnym ogrzewaniem	Gaz z butli
1.	Budynki wybudowane w latach:							
	-przed 1918	16	50,0	25,0	31,2	25,0	31,2	93,7
	- 1918 – 1944	79	25,3	20,2	21,5	19,0	22,8	84,8
	- 1945 – 1970	349	45,3	35,5	34,1	35,0	38,1	87,7
	- 1971 – 1978	102	73,5	64,6	71,6	68,6	65,7	91,2
	- 1979 – 1988	129	69,8	65,1	63,6	62,0	65,9	86,8
	- 1989 – 2002	71	78,9	74,6	74,6	76,0	76,1	97,2
	w budowie	3	100,0	66,7	66,7	66,7	66,7	66,7
2.	Ogółem	749	54,7	47,3	46,9	46,3	48,6	88,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego GUS 2002 r.

Wyposażenie mieszkań w instalacje techniczne

Tablica nr 13

Lp.	Wiek budynków	Liczba mieszkań	z liczby ogółem – mieszkania wyposażone w:						Centralne ogrzewanie	
			wodociąg			łazienka	ciepła woda	ustęp splukiwany		gaz z butli
			razem	z sieci	lokalny					
1.	Budynki wybudowane w latach: przed 1918	16	8	4	4	4	5	4	15	5
	1918 – 1944	79	20	8	12	16	17	15	67	18
	1945 – 1970	349	158	49	109	124	119	122	306	133
	1971 – 1978	102	75	25	50	71	73	70	93	67
	1979 – 1988	129	90	24	66	84	82	80	112	85
	1989 – 2002	71	56	12	44	53	53	54	69	54
	w budowie	3	3	-	3	2	2	2	3	2
2.	Ogółem	749	410	122	288	354	351	347	665	364

Źródło: Narodowy Spis Powszechny GUS 2002 r. – opracowanie własne

Użytkowanie gruntów w gminie Joniec (w ha) - stan 2004.03.30

Tablica nr 14

Lp.	Miejscowość	Ogółem	Użytki rolne w tym:			Lasy i s i l z	Tereny budowlane	Drogi	Wody powierzchniowe	Kolej	Nieużytki
			Ogółem	Grunty orne	Użytki zielone						
1	Adamowo	211,92	172,03	161,40	10,63	28,58	2,69	4,02	1,63	2,29	0,68
2	Joniec	378,58	258,00	221,43	36,57	76,61	16,46	15,10	0,70	-	11,71
3	Joniec Kolonia	387,38	286,39	250,12	36,27	55,15	8,29	5,19	7,66	-	0,02
4	Józefowo	180,94	154,95	153,80	1,15	13,02	4,99	5,40	-	2,35	0,23
5	Kolonia Nowa Wrona	90,24	84,26	78,75	5,51	2,57	1,17	2,07	-	-	0,17
6	Krajęczyn	499,97	309,05	255,75	53,30	167,98	6,96	10,81	0,76	-	4,41
7	Królewo	798,17	505,59	403,49	102,10	252,15	18,12	15,45	1,65	-	5,21
8	Ludwikowo	512,64	253,59	253,59	0,00	247,09	6,24	5,26	-	-	0,46
9	Nowa Wrona	466,26	386,22	383,70	2,52	69,59	4,47	5,59	-	-	0,39
10	Omięciny	476,09	385,40	371,15	14,25	61,22	10,21	7,65	1,23	6,84	3,54
11	Osiek	474,32	344,64	302,75	41,89	107,52	5,98	5,38	1,55	4,45	4,80
12	Popielżyn Górny	253,27	170,22	145,03	25,19	65,27	2,88	3,93	7,04	-	3,93
13	Popielżyn Zawady	514,26	380,11	345,01	35,10	103,96	13,94	11,59	0,89	-	3,77
14	Proboszewice	502,41	458,55	415,46	43,09	19,28	12,79	7,09	2,10	-	2,60
15	Sobieski	172,98	130,59	107,63	22,96	25,21	2,73	3,78	8,24	-	2,40
16	Stara Wrona	377,19	294,63	286,04	8,59	58,79	10,54	9,45	2,45	0,79	0,53
17	Szumlin	396,61	330,09	286,77	43,32	39,37	10,20	9,15	1,82	-	5,28
18	Soboklęszcz	594,47	454,44	390,30	64,14	110,81	10,90	13,35	3,62	-	1,35
	Razem	7287,70	5358,75	4812,17	546,58	1504,17	149,56	140,26	41,34	16,72	51,48

Źródło: Wyliczono na podstawie zestawienia zbiorczego dla Gminy Joniec uzyskanych w Urzędzie Gminy w 2004 r.

Struktura użytkowania gruntów w gminie Joniec (w %) - stan 2004.03.30

Tablica nr 15

Lp.	Miejscowość	Powierzchnia ogółem		Struktura użytków rolnych			Lasy i łąki		Drogi	Wody powierzchniowe	Kolej	Nieużytki
				Razem	Grunty orne	Użytki zielone	Lasy i łąki	Tereny budowlane				
		w ha										
1	Adamowo	211,92	100,0	81,18	76,16	5,02	13,49	1,27	1,90	0,77	1,08	0,32
2	Joniec	378,58	100,0	68,15	58,49	9,66	20,24	4,35	3,99	0,18	0,00	3,09
3	Joniec Kolonia	387,38	100,0	73,93	64,57	9,36	14,24	2,14	1,34	1,98	0,00	0,01
4	Józefowo	180,94	100,0	85,64	85,00	0,64	7,20	2,76	2,98	0,00	1,30	0,13
5	Kolonia Nowa Wrona	90,24	100,0	93,37	87,27	6,11	2,85	1,30	2,29	0,00	0,00	0,19
6	Krajęczyn	499,97	100,0	61,81	51,15	10,66	33,60	1,39	2,16	0,15	0,00	0,88
7	Królewo	798,17	100,0	63,34	50,55	12,79	31,59	2,27	1,94	0,21	0,00	0,65
8	Ludwikowo	512,64	100,0	49,47	49,47	0,00	48,20	1,22	1,03	0,00	0,00	0,09
9	Nowa Wrona	466,26	100,0	82,83	82,29	0,54	14,93	0,96	1,20	0,00	0,00	0,08
10	Omięciny	476,09	100,0	80,95	77,96	2,99	12,86	2,14	1,61	0,26	1,44	0,74
11	Osiek	474,32	100,0	72,66	63,83	8,83	22,67	1,26	1,13	0,33	0,94	1,01
12	Popielżyn Górny	253,27	100,0	67,21	57,26	9,95	25,77	1,14	1,55	2,78	0,00	1,55
13	Popielżyn Zawady	514,26	100,0	73,91	67,09	6,83	20,22	2,71	2,25	0,17	0,00	0,73
14	Proboszewice	502,41	100,0	91,27	82,69	8,58	3,84	2,55	1,41	0,42	0,00	0,52
15	Sobieski	172,98	100,0	75,49	62,22	13,27	14,57	1,58	2,19	4,76	0,00	1,39
16	Stara Wrona	377,19	100,0	78,11	75,83	2,28	15,59	2,79	2,51	0,65	0,21	0,14
17	Szumlin	396,61	100,0	83,23	72,31	10,92	9,93	2,57	2,31	0,46	0,00	1,33
18	Soboklęszcz	594,47	100,0	76,44	65,66	10,79	18,64	1,83	2,25	0,61	0,00	0,23
	Razem	7287,70	100,0	73,53	66,03	7,50	20,64	2,05	1,92	0,57	0,23	0,71

Źródło: Wyliczono na podstawie zestawienia zbiorczego dla Gminy Joniec uzyskanych w Urzędzie Gminy w 2004 r.

Powierzchnia i struktura gruntów ornych według klas bonitacyjnych w gminie Joniec (stan 2004.03.30)

Tablica nr 16

Lp.	Miejscowość	Ogółem	w ha			Klasa V - VI	Ogółem	w %		
			Klasa III	Klasa IV	Klasa V - VI			Klasa III	Klasa IV	Klasa V - VI
1	Adamowo	156,63	2,58	56,39	97,66	100,0	1,6	36,0	62,4	62,4
2	Joniec	214,64	5,23	104,08	105,33	100,0	2,4	48,5	49,1	49,1
3	Joniec Kolonia	250,12	14,97	131,87	103,28	100,0	6,0	52,7	41,3	41,3
4	Józefowo	144,72	0,0	63,3	81,42	100,0	0,0	43,7	56,3	56,3
5	Kolonia Nowa Wrona	78,54	12,13	59,97	6,44	100,0	15,4	76,4	8,2	8,2
6	Krajęczyn	251,82	8,36	94,88	148,58	100,0	3,3	37,7	59,0	59,0
7	Królewo	396,67	14,95	147,62	234,1	100,0	3,8	37,2	59,0	59,0
8	Ludwikowo	253,13	0,0	62,37	190,76	100,0	0,0	24,6	75,4	75,4
9	Nowa Wrona	381,23	9,77	221,99	149,47	100,0	2,6	58,2	39,2	39,2
10	Omięciny	358,59	29,18	158,53	170,88	100,0	8,1	44,2	47,7	47,7
11	Osiek	297,17	35,06	73,52	188,59	100,0	11,8	24,7	63,5	63,5
12	Popielżyn Górny	142,81	0,0	64,47	78,34	100,0	0,0	45,1	54,9	54,9
13	Popielżyn Zawady	335,34	10,48	139,15	185,71	100,0	3,1	41,5	55,4	55,4
14	Proboszewice	414,96	61,53	230,73	122,7	100,0	14,8	55,6	29,6	29,6
15	Sobieski	105,1	0,0	20,53	84,57	100,0	0,0	19,5	80,5	80,5
16	Stara Wrona	281,98	31,78	212,5	37,7	100,0	11,3	75,4	13,4	13,4
17	Szumlin	277,73	3,8	82,26	191,67	100,0	1,4	29,6	69,0	69,0
18	Soboklęszcz	382,31	40,47	164,1	177,74	100,0	10,6	42,9	46,5	46,5
	Razem	4723,49	280,29	2088,26	2354,94	100,0	5,9	44,2	49,9	49,9

Źródło: Wyliczono na podstawie zestawienia zbiorczego dla gminy Joniec uzyskanego w Urzędzie Gminy 2004 r.

Powierzchnia i struktura użytków zielonych według klas bonitacyjnych w gminie Joniec (stan 2004.03.30)

Tablica nr 17

Lp.	Miejscowość	Ogółem	Klasa III	Klasa IV	Klasa V - VI	Ogółem	Klasa III	Klasa IV	Klasa V - VI	w %
1	Adamowo	10,63	0,0	5,03	5,6	100,0	0,0	47,3	52,7	
2	Joniec	36,57	0,0	8,93	27,64	100,0	0,0	24,4	75,6	
3	Joniec Kolonia	36,27	0,64	27,65	7,98	100,0	1,8	76,2	22,0	
4	Józefowo	1,15	0,0	0,0	1,15	100,0	0,0	0,0	100,0	
5	Kolonia Nowa Wrona	5,51	0,0	4,87	0,64	100,0	0,0	88,4	11,6	
6	Krajęczyn	53,3	0,0	1,05	52,25	100,0	0,0	2,0	98,0	
7	Królewo	102,1	2,16	28,28	71,66	100,0	2,1	27,7	70,2	
8	Ludwikowo	0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	
9	Nowa Wrona	2,52	0,0	1,67	0,85	100,0	0,0	66,3	33,7	
10	Omięciny	14,25	4,05	4,51	5,69	100,0	28,4	31,6	39,9	
11	Osiek	41,89	1,42	24,17	16,3	100,0	3,4	57,7	38,9	
12	Popielżyn Górny	25,19	0,0	3,09	22,1	100,0	0,0	12,3	87,7	
13	Popielżyn Zawady	35,1	0,0	15,24	19,86	100,0	0,0	43,4	56,6	
14	Proboszewice	43,09	3,74	24,38	14,97	100,0	8,7	56,6	34,7	
15	Sobieski	22,96	0,0	0,68	22,28	100,0	0,0	3,0	97,0	
16	Stara Wrona	8,59	0,0	5,91	2,68	100,0	0,0	68,8	31,2	
17	Szumlin	43,32	2,92	18,2	22,2	100,0	6,7	42,0	51,2	
18	Soboklęszcz	64,14	0,26	55,83	8,05	100,0	0,4	87,0	12,6	
	Razem	547,29	15,19	229,5	302,6	100,0	2,8	41,9	55,3	

Źródło: Wyliczono na podstawie zestawienia zbiorczego dla gminy Joniec uzyskanego w Urzędzie Gminy 2004 r.

Powierzchnia zasiewów w gminie Joniec stan 2002 r.

Tablica nr 18

Wyszczególnienie	Gospodarstwa rolne		Powierzchnia zasiewów	
	liczba	%	w ha	w %
ogółem	612	100,0	3 178,31	100,0
zboża ogółem	396	64,7	2 526,12	79,4
w tym:				
• zboża podstawowe z mieszankami podstawowymi			2 513,21	79,1
w tym:				
- pszenica			116,03	3,7
- żyto			1 376,25	43,3
- jęczmień			92,86	2,9
- owies			242,12	7,6
- pszenżyto			395,01	12,4
- ziemniaki	340	55,6	342,17	10,8
- strączkowe jadalne, na ziarno			5,77	0,2
- przemysłowe			5,02	0,2
- pastewne	107	17,5	162,01	5,1
- pozostałe			137,22	4,3

Źródło: Wykonano na podstawie danych NSP ludności i mieszkań gmina Joniec, US, Warszawa 2003 r.

Plony zbóż i ziemniaków w indywidualnych gospodarstwach rolnych

Tablica nr 19

Wyszczególnienie	1991	1992	1993	1996	1997	1997 kraj
Ogółem zboża	25,1	22,2	19,9	20,0	24,1	28,4
w tym:						
• pszenica	28,4	24,4	23,0	28,8	30,5	32,1
• żyto	24,0	21,0	20,0	17,5	23,0	23,1
• jęczmień	26,0	24,0	19,0	26,0	27,4	31,1
• owies	24,0	23,0	18,0	24,0	26,0	26,1
• pszenżyto	26,0	23,0	20,0	24,0	23,5	29,2
• ziemniaki	155,0	100,0	180,0	194,0	165,0	159,0

Źródło: Roczniki statystyczne i podstawowe dane statystyczne dla województwa mazowieckiego, US Ciechanów

Powierzchnia zasiewów w gminie Joniec - stan na 2002 r.

Tablica nr 18

Wyszczególnienie	Gospodarstwa rolne		Powierzchnia zasiewów	
	Liczba	%	w ha	w %
Zboża ogółem	396	64,7	2526,12	79,4
w tym:				
• zboża podstawowe z mieszankami podstawowymi			2 513,21	79,1
w tym:				
- pszenica			116,03	3,7
- żyto			1376,25	43,3
- jęczmień			92,86	2,9
- owies			242,12	7,6
- pszenżyto			395,01	12,4
• Ziemniaki	340	55,6	342,17	10,8
• Strączkowe jadalne na ziarno			5,77	0,2
• Przemysłowe			5,02	0,2
• Pastewne	107	17,5	162,01	5,1
• Pozostałe			137,22	4,3
Ogółem	612	100,0	3178,31	100,0

Źródło: Wykonano na podstawie danych NSP Ludności i mieszkań Gmina Joniec, US, Warszawa 2003 r.

Pogłowie zwierząt gospodarskich w wybranych latach 1996 – 2002

Tablica nr 20

Wyszczególnienie	1996	2002		1996	2002	2002 woj. mazowieckie
				sztuk na 100 ha użytków rolnych		
	sztuk	1996 = 100		sztuk		
• Bydło ogółem	1 584	1 215	76,7	29,6	22,7	40,6
w tym: krowy	894	636	71,1	16,7	11,9	23,4
• Trzoda chlewna	5 851	5 303	90,6	109,1	98,9	88,6
• Konie	161	58	36,0	2,8	1,8	2,8
• Drób ogółem	32 840	60 669	184,7	610,4	1 131,9	279,3

Źródło: Wyliczono na podstawie Rocznika statystycznego województwa mazowieckiego 2003, US Warszawa i Narodowych Spisów Powszechnych z 1996 i 2002 roku, US Warszawa

Powierzchnia i liczba indywidualnych gospodarstw rolnych, i działek rolnych
wg siedziby użytkownika

Tablica nr 21

Wyszczególnienie	Gospodarstwa		Struktura w %	
	liczba	Powierzchnia w ha	gospodarstw	powierzchni
Ogółem	522	4 884,92	100,0	100,0
Działki rolne do 1 ha	75	39,94	14,4	0,8
1,1 – 5,0	139	463,91	26,6	9,5
5,1 – 10,0	157	1 400,99	30,1	28,7
10,1 – 15,0	88	1 310,99	16,9	26,8
15 ha i więcej	63	1 669,15	12,0	34,2

Źródło: Wyliczono na podstawie danych Narodowego Spisu Powszechnego 2002 r., Gmina Joniec, US w Warszawie

Struktura własności gruntów

Tablica nr 22

Lp.	Rodzaj własności	Powierzchnia ogółem w ha	w tym							
			grunty orne	sady	użytki zielone	lasy, grunty leśne i zadrzewienia	tereny komunikacji - drogi	grunty zabudowane	tereny kolejowe	grunty pod wodami i rowami
I	Grunty Skarbu Państwa									
1.	AWRSP	23,0	20,0	-	2,0	1,0	-	-	-	-
2.	Państwowe Gospod. Leśne	169,0	18,0	-	3,0	148,0	-	-	-	-
3.	Grunty w trwałym zarządzie państw. jednost. organiz.	66,0	-	-	-	-	66,0	-	-	-
4.	Pozostałe grunty Skarbu Państwa	74,0	8,0	-	1,0	22,0	1,0	2,0	7,0	31,0
5	Ogółem grunty Skarbu Państwa	332,0	46,0	-	6,0	171,0	67,0	2,0	7,0	31,0
6	Grunty Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym	18,0	-	-	-	9,0	-	-	9,0	-
7.	Gminny zasób gruntów	13,0	5,0	-	-	1,0	6,0	-	-	-
8.	Grunty w trwałym zarządzie gminnym	4,0	2,0	-	-	-	-	1,0	1,0	-
9.	Pozostałe grunty gminne	60,0	-	-	-	-	60,0	-	-	-
10.	Ogółem grunty gminne	77,0	7,0	-	-	1,0	66,0	1,0	10,0	-
11.	Grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	5 896,0	4 107,0	95,0	460,0	1 088,0	1,0	99,0	-	9,0
12.	Grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	786,0	479,0	14,0	60,0	192,0	-	33,0	-	1,0
13.	Razem grunty osób fizycznych	6 682,0	4 586,0	109,0	520,0	1 280,0	1,0	132,0	10,0	1,0
14.	Grunty spółdzielni	89,0	78,0	-	-	9,0	-	2,0	-	-
15.	Grunty związków wyznaniowych	37,0	9,0	4,0	9,0	10,0 inne 2,0	-	3,0	-	1,0
16.	Wspólnoty gruntów	27,0	2,0	-	10,0	13,0	-	-	-	1,0
17.	Grunty spółek prawa handlowego	25,0	1,0	-	3,0	17,0	-	3,0	-	-
18.	Grunty we wład. innych osób	26,0	1,0	-	7,0	17,0	-	-	-	-
	Ogółem powierzchnia gminy	7 288,0	4 729,0	113,0	547,0	1 510,0	134,0	144,0	17,0	41,0

Źródło: dane ze Starostwa Powiatowego w Płońsku 2004 r.

Dochody budżetowe w latach 1999 – 2003 (w tys. zł.)

Tablica nr 23

Lata	dochód ogółem	w tym				Dochody budżetowe ogółem na 1 mieszkańca gminy	Dochody budżetowe na 1 mieszk. województwa	%
		doch. własne	udziały w podat. Skarbu Państwa	dotacje celowe	subwen.			
1999	2373,0	651,0	300,0	363,0	1059,0	914,7	1714,4	53,3
2000	2626,0	720,0	301,0	471,0	1084,0	1027,2	1826,2	56,2
2001	2559,0	872,0	221,0	329,0	1137,0	987,5	1939,4	50,9
2002	2921,0	962,0	265,0	371,0	1323,0	1117,5	1395,0	80,7
2003	2945,0	1202,0	263,0	301,0	1179,0	1147,0	x	x
Ogółem	13424,0	4457,0	1350,0	1835,0	5782,0	x	x	x

Źródło: dane z Urzędu Gminy Joniec

Struktura dochodów budżetowych gminy Joniec w latach 1999 – 2003

Tablica nr 24

Lata	Dochody ogółem	w tym			
		dochody	udziały w podatku Skarbu Państwa	dotacje celowe	subwencje
1999	100,0	27,4	12,6	15,4	44,6
2000	100,0	27,4	11,5	17,9	41,3
2001	100,0	34,1	8,6	12,9	44,4
2002	100,0	32,9	9,1	12,7	45,3
2003	100,0	40,8	8,9	10,2	40,3
Ogółem	100,0	33,2	10,1	13,7	43,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Joniec

**Dynamika wzrostu dochodów budżetowych gminy w latach 1999 – 2003
(roczne tempo wzrostu)**

Tablica nr 25

Lata	Dochody ogółem	Dochody własne	Udziały w podatku Skarbu Państwa	Dotacje celowe	Subwencje
1999	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2000	110,7	110,6	100,3	129,7	102,4
2001	97,4	121,0	73,4	69,8	104,9
2002	114,1	110,3	119,9	112,8	116,3
2003	100,8	124,9	99,2	81,1	112,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy

Dynamika wzrostu dochodów budżetowych gminy w latach 1999 – 2003

Tablica nr 26

Lata	Dochody ogółem	Dochody własne	Udziały w podatkach Skarbu Państwa	Dotacje celowe	Subwencje
1999	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2000	110,7	110,6	100,3	129,7	102,4
2001	107,8	133,9	73,7	90,6	107,4
2002	123,1	147,8	88,3	102,2	124,9
2003	124,1	184,6	87,7	82,9	113,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy.

Wydatki budżetowe gminy Joniec w latach 1999 – 2003

Tablica nr 27

Lata	Wydatki Ogółem	w tym				Wynik finansowy	Wydatki budżet. na jedn. mieszk.	Wydatki budżet. na jedn. mieszk. woj. mazow.	%
		Wynagr.	Materiały Usługi	Dotacje na wydatki budżet.	Wydatki majątkowe				
1999	2 203,0	1 542,0	636,0	25,0	X	+170,0	849,4	1 691,7	52,4
2000	2 788,0	1 744,0	840,0	27,0	177,0	-162,0	1 090,5	1 955,6	55,8
2001	2 600,0	1 746,0	826,0	28,0	X	-41,0	1 003,6	2 088,1	48,10
2002	2 707,0	1 725,0	913,0	34,0	35,0	+214,0	1 035,5	1 411,0	73,3
2003	2 920,0	1 771,0	974,0	30,0	145,0	+25,0	1 137,5	x	x
x	13218,0	8528,0	4189,0	144,0	357,0	x	x	x	x

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Joniec

Struktura wydatków budżetowych gminy Joniec w latach 1999 – 2003 r.

Tablica nr 28

Lata	Wydatki ogółem	w tym			
		Wynagrodzenia	Materiały i usługi	Dotacje na wydatki w budżecie	Wydatki majątkowe
1999	100,0	70,0	29,0	1,0	X
2000	100,0	62,0	30,0	1,0	6,4
2001	100,0	67,1	31,8	1,1	X
2002	100,0	63,7	33,7	1,3	1,3
2003	100,0	60,6	33,4	1,0	5,0
X	100,0	64,5	31,7	1,1	2,7

Źródło: Na podstawie danych z Urzędu Gminy Joniec

Wykaz dróg gminnych w gminie Joniec

Tablica nr 29

Lp.	Nr	Przebieg drogi	Długość w km	Szerokość kor / jezdni
1	001	Królewo – Nowe Miasto	2,8	6.0 / 4.0
2	002	Królewo – Florentynowo – Nowe Miasto	2,7	9.0 / 7.0
3	003	Królewo – Łęg - Krajęczyn	3,1	6.0 / 4.0
4	004	Krajęczyn – Grabie	1,7	12.0 / 7.0
5	005	Krajęczyn – Podgrabie – Florentynowo	0,4	9.0 / 6.0
6	006	Krajęczyn – Popielżyn Dolny	1,6	4.0 / 3.0
7	007	Joniec – Pop.Zawady Gadowo	4,9	9.0 / 6.0
8	008	Popielżyn – Zawady - Józefowo	2,2	7.0 / 5.0
9	009	Kolonia Pop. Zawady – Józefowo	1,9	7.0 / 5.0
10	010	Popielżyn Górny – Józefowo	1,6	5.0 / 4.0
11	011	Popielżyn Zawady – Adamowo	2,6	9.0 / 5.0
12	012	Józefowo – Adamowo	2,4	6.0 / 4.0
13	013	Wrona – Pniewo	2,9	9.0 / 6.0
14	014	Wrona – Wilamy	2,7	6.0 / 4.0
15	015	Wrona – Ludwikowo – Koryciska	3,0	10.0 / 6.0
16	016	Ludwikowo – Smulska	2,0	6.0 / 4.0
17	017	Przyborowice – Proboszczewice – Wrona Stara	4,8	6.0 / 4.0
18	018	Ludwikowo – Omięciny	2,9	9.0 / 6.0
19	019	Karolinowo - Proboszczewice	1,9	9.0 / 6.0
20	020	Proboszczewice – Adamowo	3,1	6.0 / 4.0
21	021	Proboszczewice – Wrońska	1,1	6.0 / 4.0
22	022	Proboszczewice – Osiek	2,1	6.0 / 4.0
23	023	Strachowo – Soboklęszcz – Joniec	4,5	12.0 / 8.0
24	024	Szumlin – Joniec Kolonia	1,9	6.0 / 4.0
25	025	Królewo – Sobieski	1,8	8.0 / 6.0
26	026	Omięciny – Józefowo	1,5	8.0 / 6.0
27	027	Sobieski – Pruszkowo	1,9	6.0 / 4.0
28	028	Szumlin – Soboklęszcz	1,5	6.0 / 4.0
29	029	Szumlin – Ślepowrony	2,1	6.0 / 4.0
Ogółem drogi gminne			69,60	

Źródło: dane z Uchwały nr XVI/61/87 Gminnej Rady Narodowej w Joncu z dnia 8.X.1987 r.

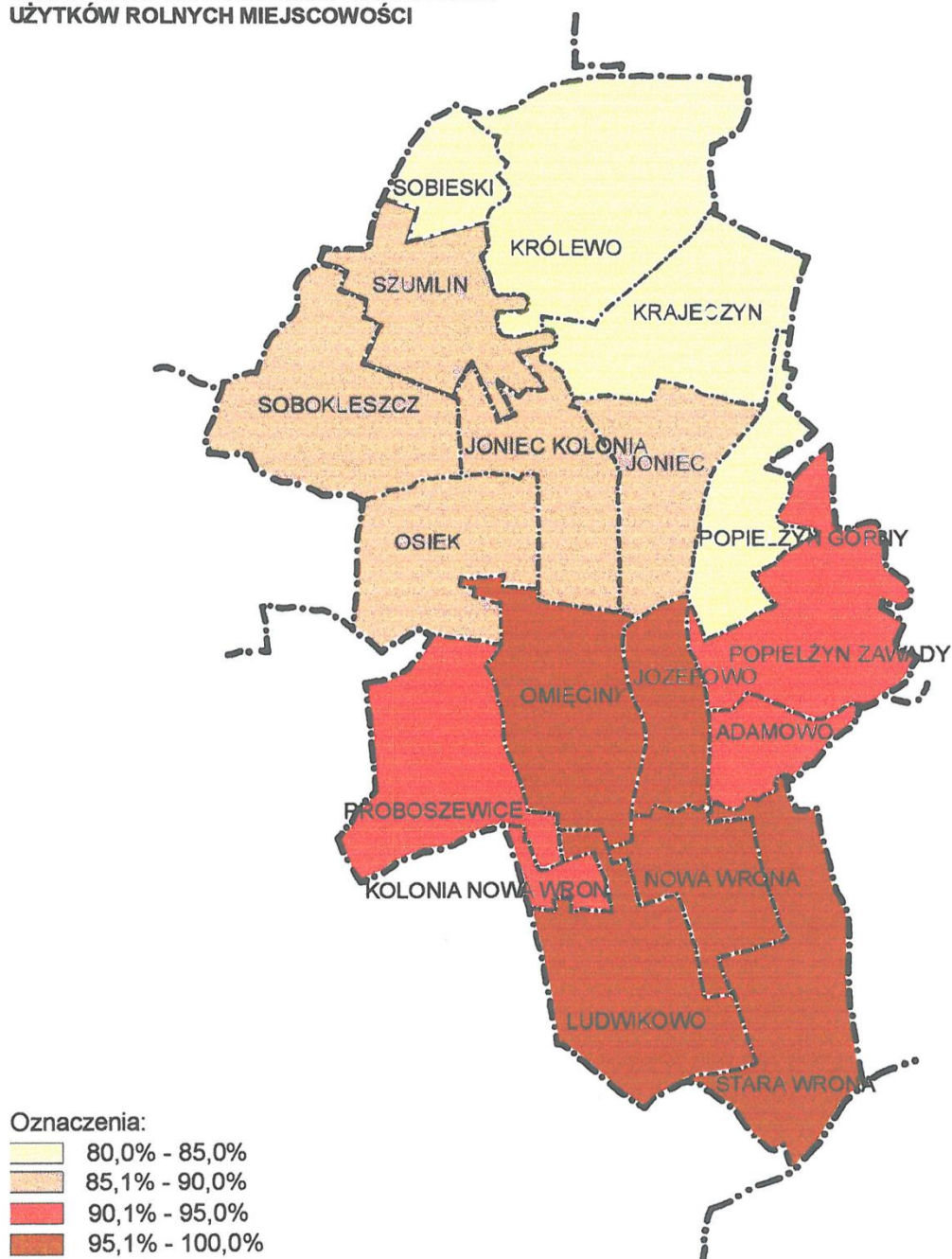
Rys. nr 1

POŁOŻENIE GMINY JONIEC W WOJEWÓDZTWIE MAZOWIECKIM

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JONIEC

UDZIAŁ GRUNTÓW ORNYCH W STRUKTURZE UŻYTKÓW ROLNYCH MIEJSCOWOŚCI

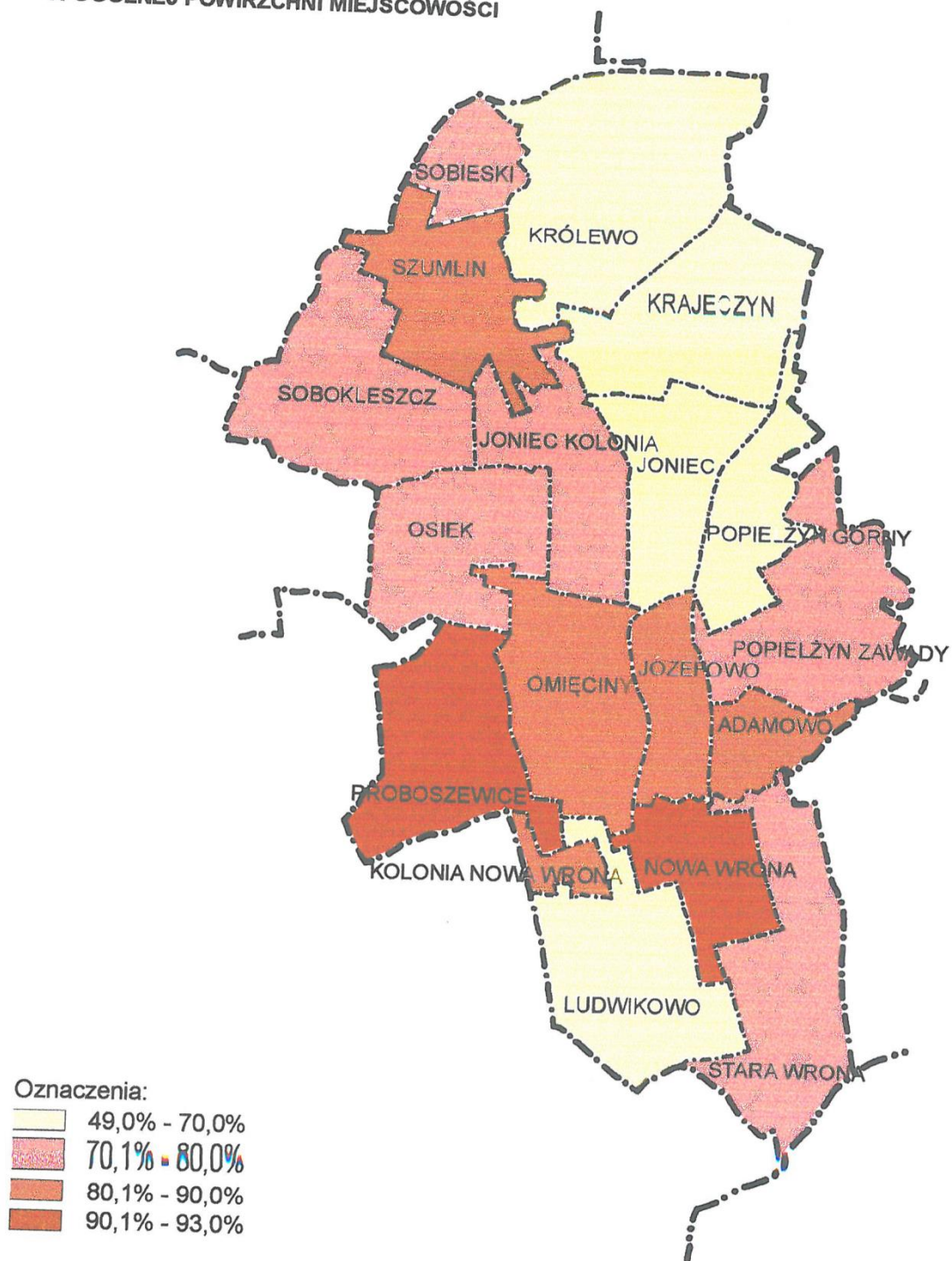

Wyk. mgr Dariusz Meredyk

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JONIEC

Rys. 3.

UDZIAŁ UŻYTKÓW ROLNYCH
W OGÓLNEJ POWIRZCHNI MIEJSCOWOŚCI

Wyk. mgr Dariusz Meredyk

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JONIEC

Rys. 4.

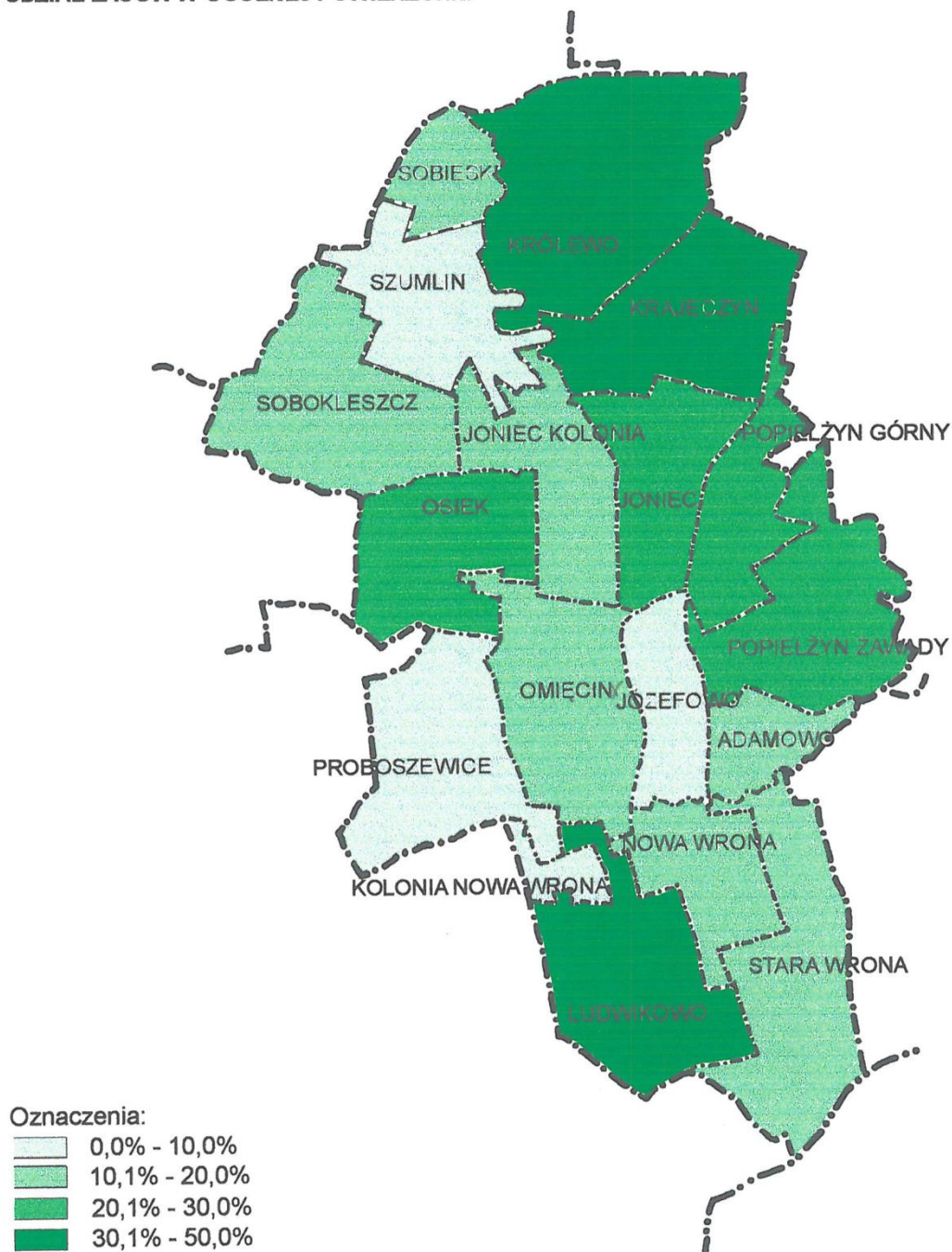
UDZIAŁ UŻYTKÓW ZIELONYCH W OGÓLNEJ POWIERZCHNI MIEJSCOWOŚCI

Wyk. mgr Dariusz Meredyk

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JONIEC

UDZIAŁ LASÓW W OGÓLNEJ POWIERZCHNI

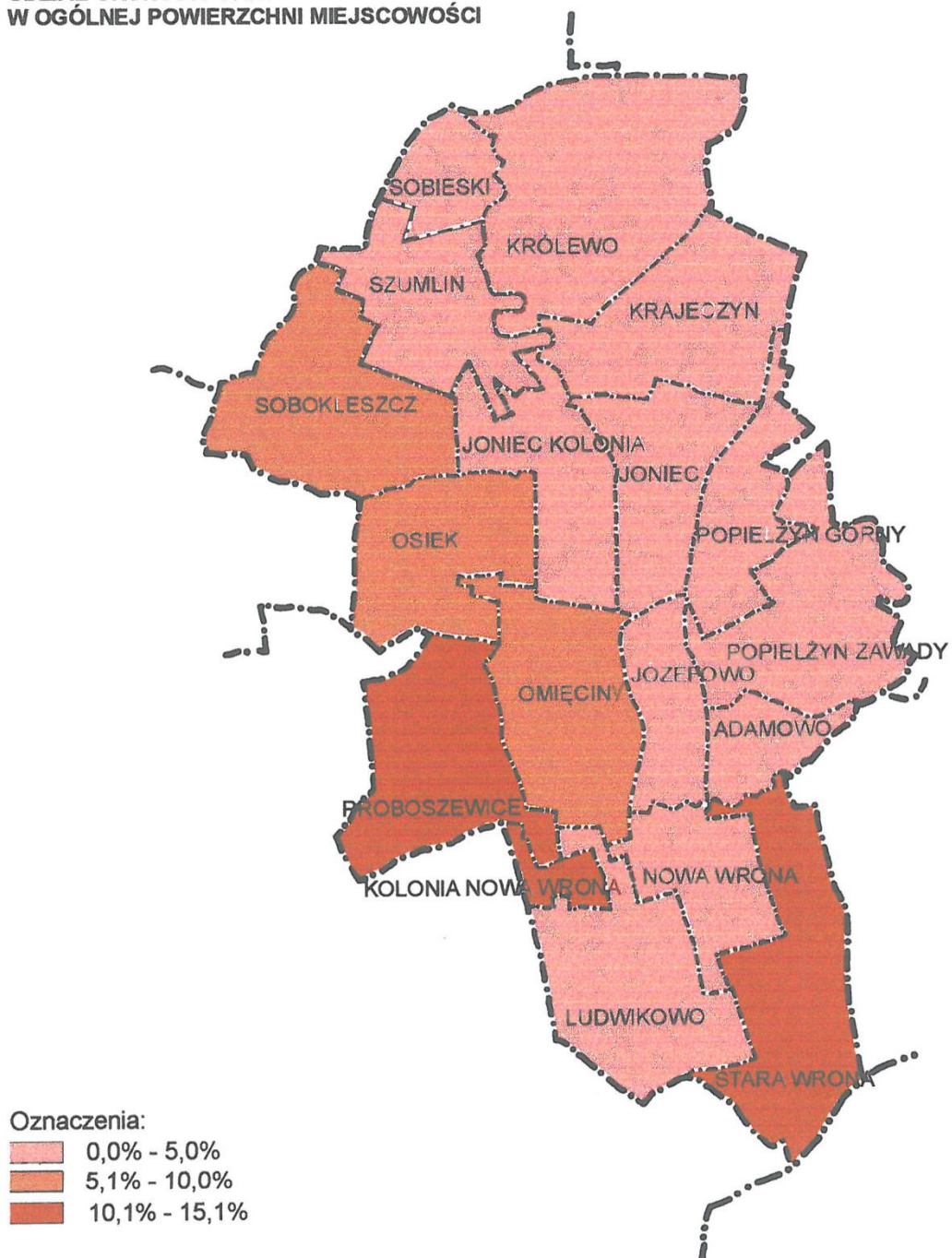

Wyk. mgr Dariusz Meredyk

Rys. 6...

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JONIEC

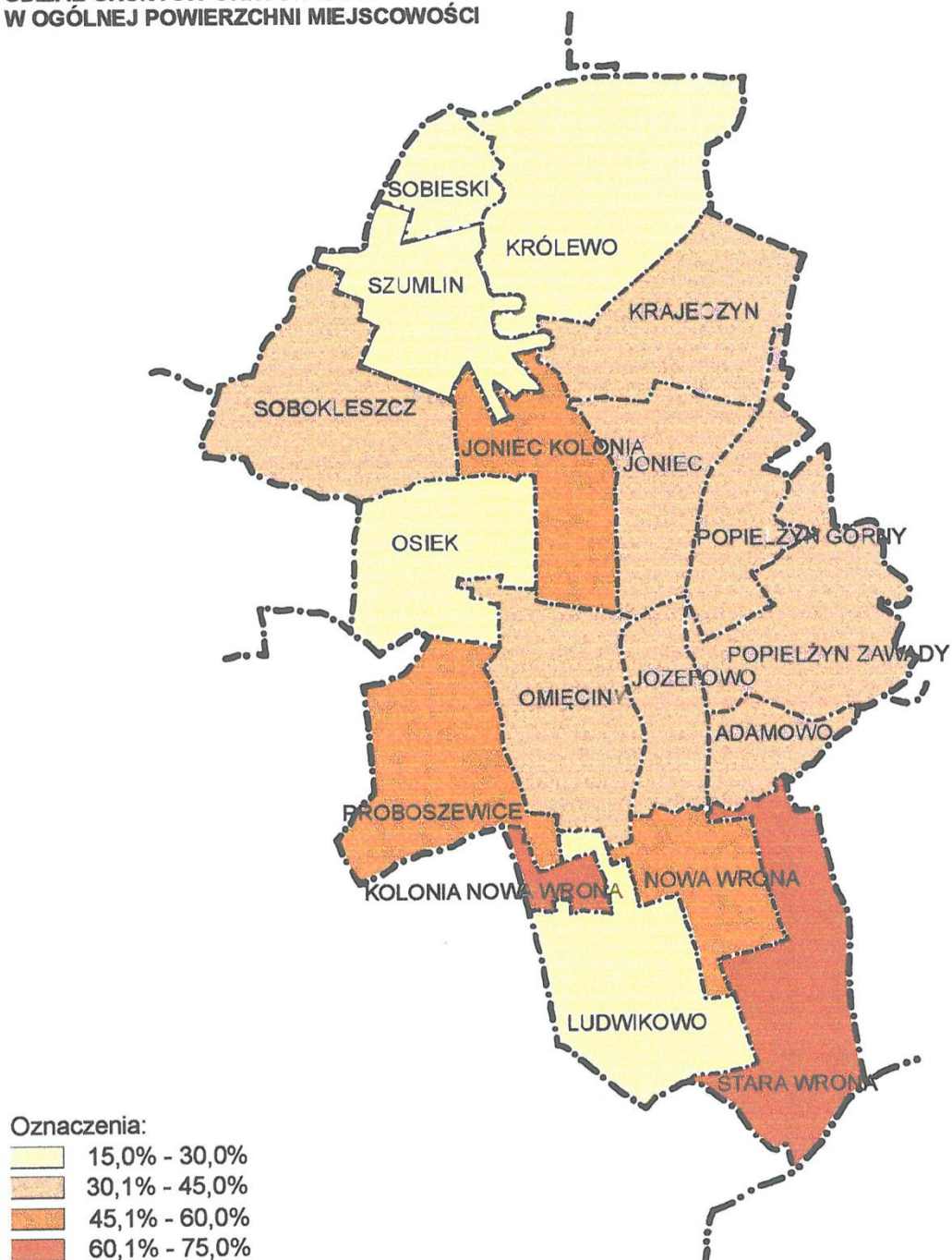
UDZIAŁ GRUNTÓW ORNYCH KL. III
W OGÓLNEJ POWIERZCHNI MIEJSCOWOŚCI

Wyk. mgr Dariusz Meredyk

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JONIEC

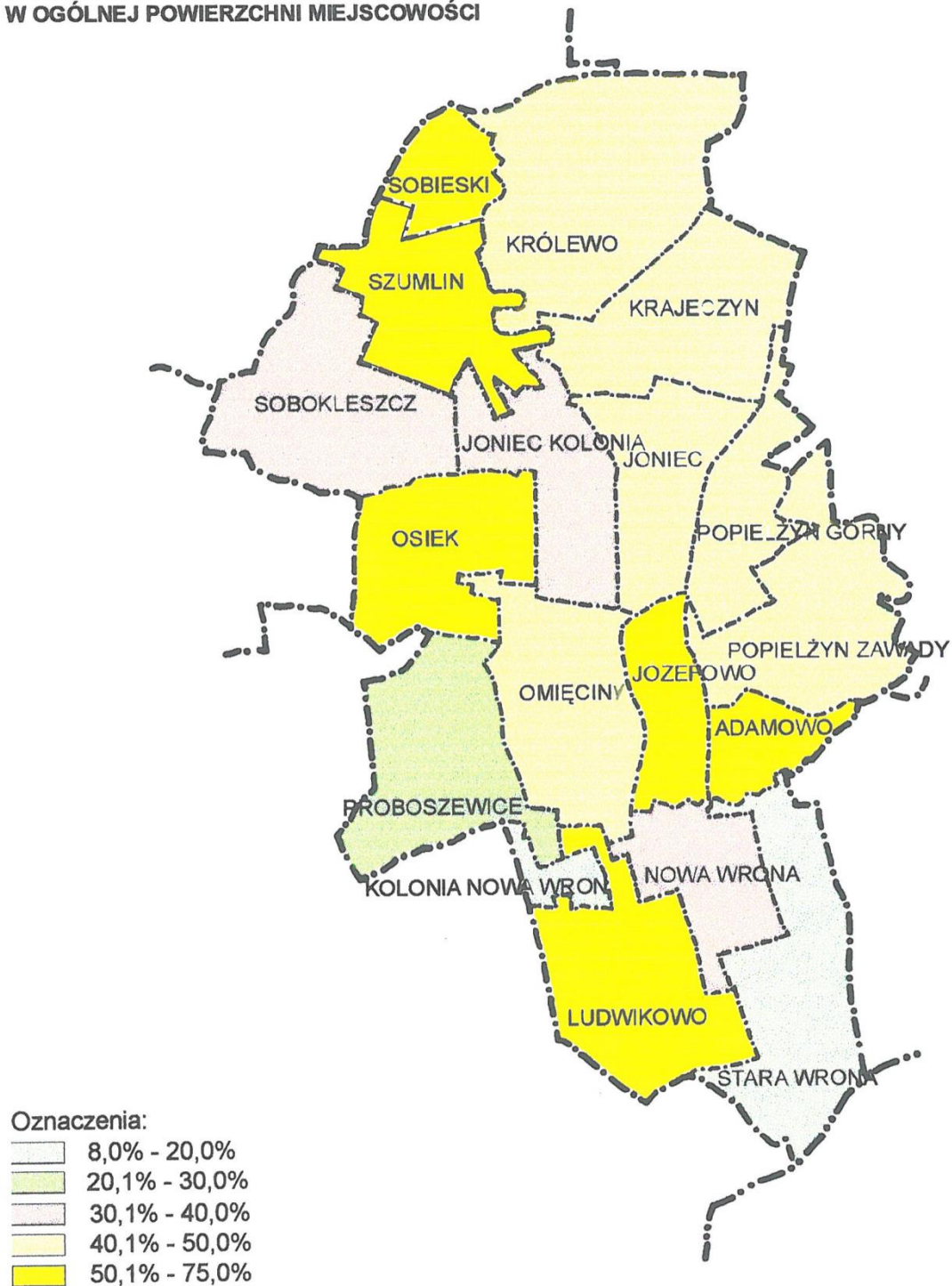
UDZIAŁ GRUNTÓW ORNYCH KL. IV
W OGÓLNEJ POWIERZCHNI MIEJSCOWOŚCI

Wyk. mgr Dariusz Meredyk

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JONIEC

UDZIAŁ GRUNTÓW ORNYCH KL. V-VI
W OGÓLNEJ POWIERZCHNI MIEJSCOWOŚCI

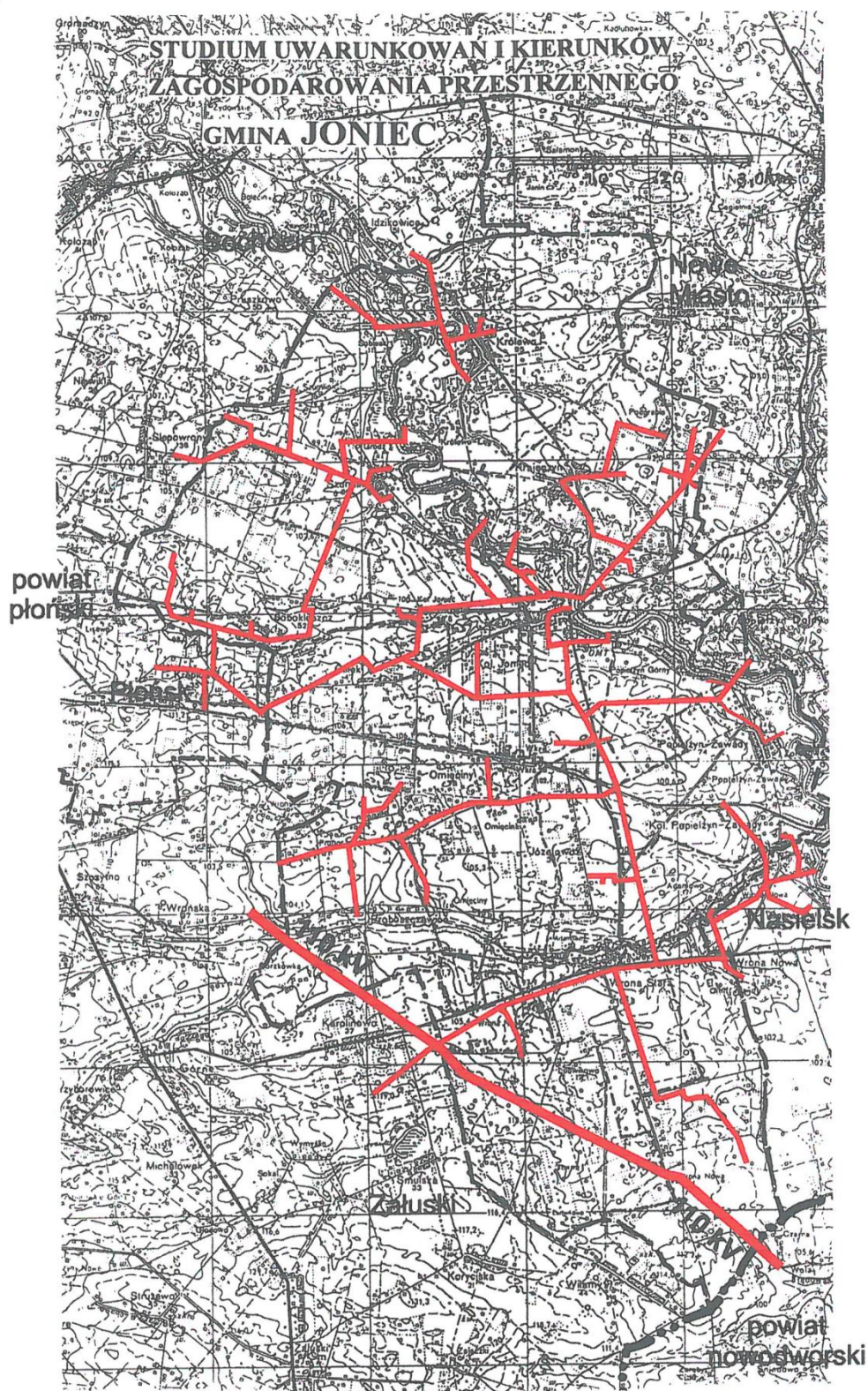
Wyk. mgr Dariusz Meredyk

Komunikacja

Rys. 9.

Energetyka

Rys. 10.

Oznaczenia:

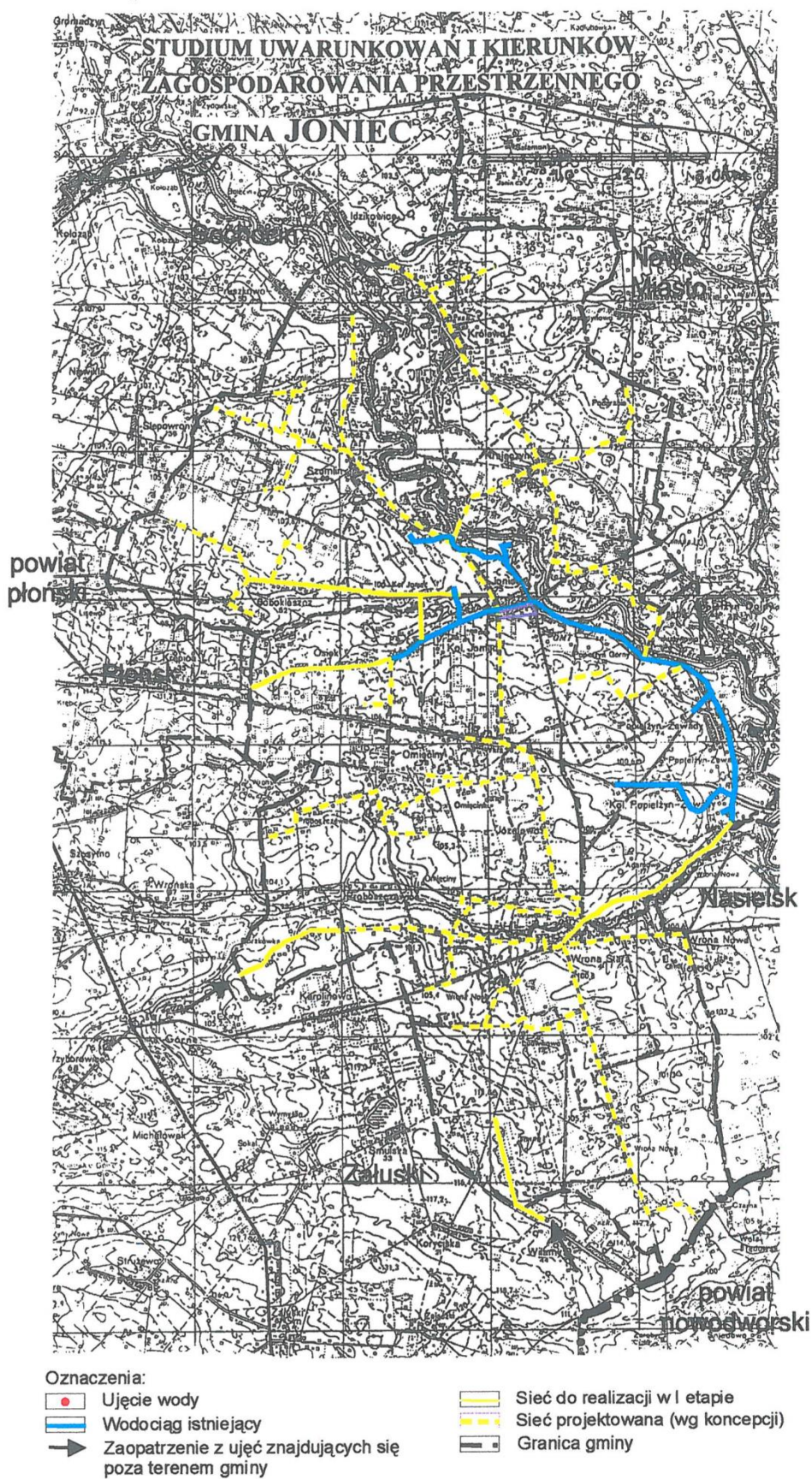
 Przebieg linii energetycznych

 Granica gminy

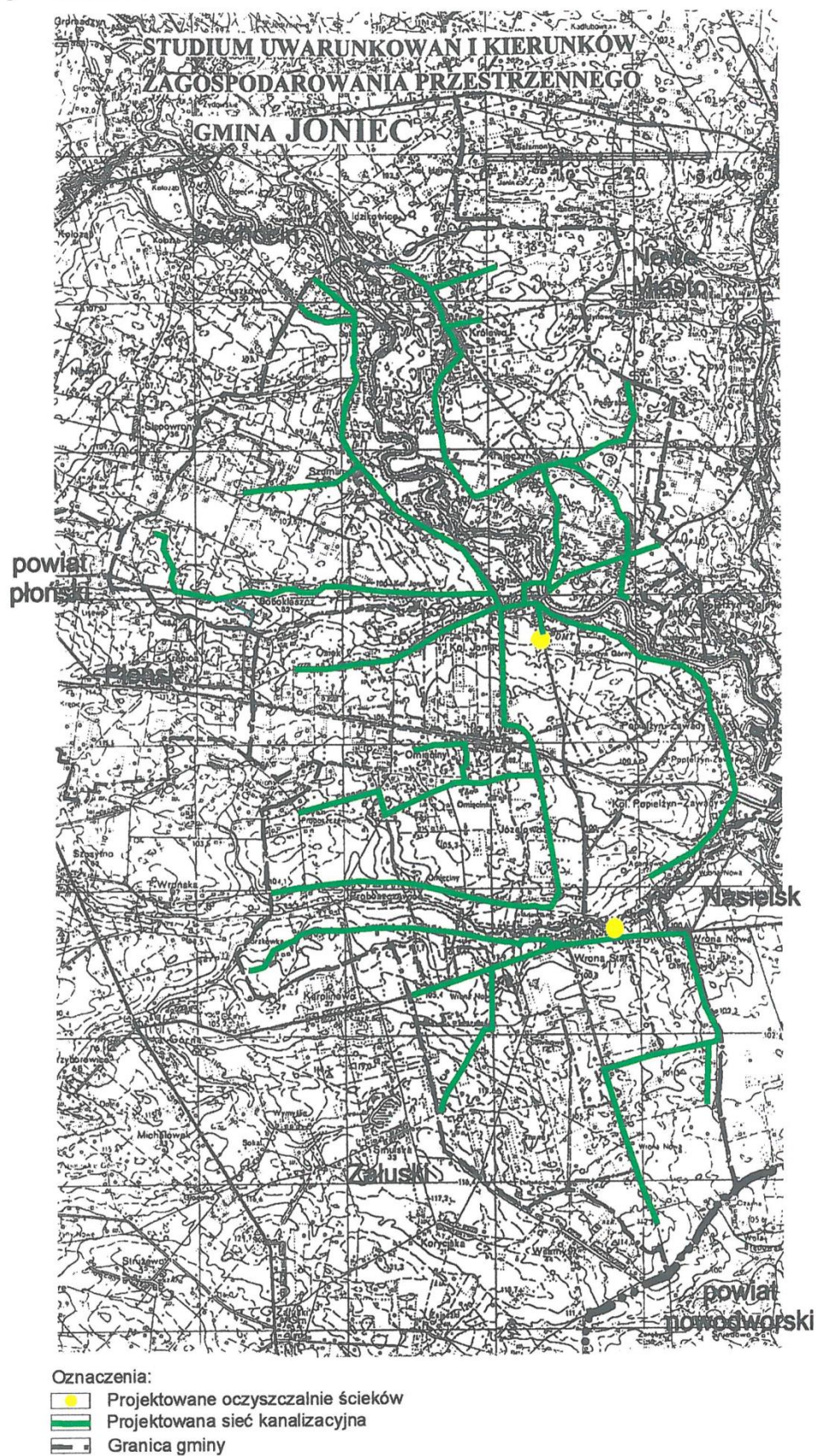
Źródło: Przebieg linii wykonano na podstawie danych
Zakładu Energetycznego Płock Dystrybucja Wschód Sp. z o o

Wyk. mgr Dariusz Meredyk

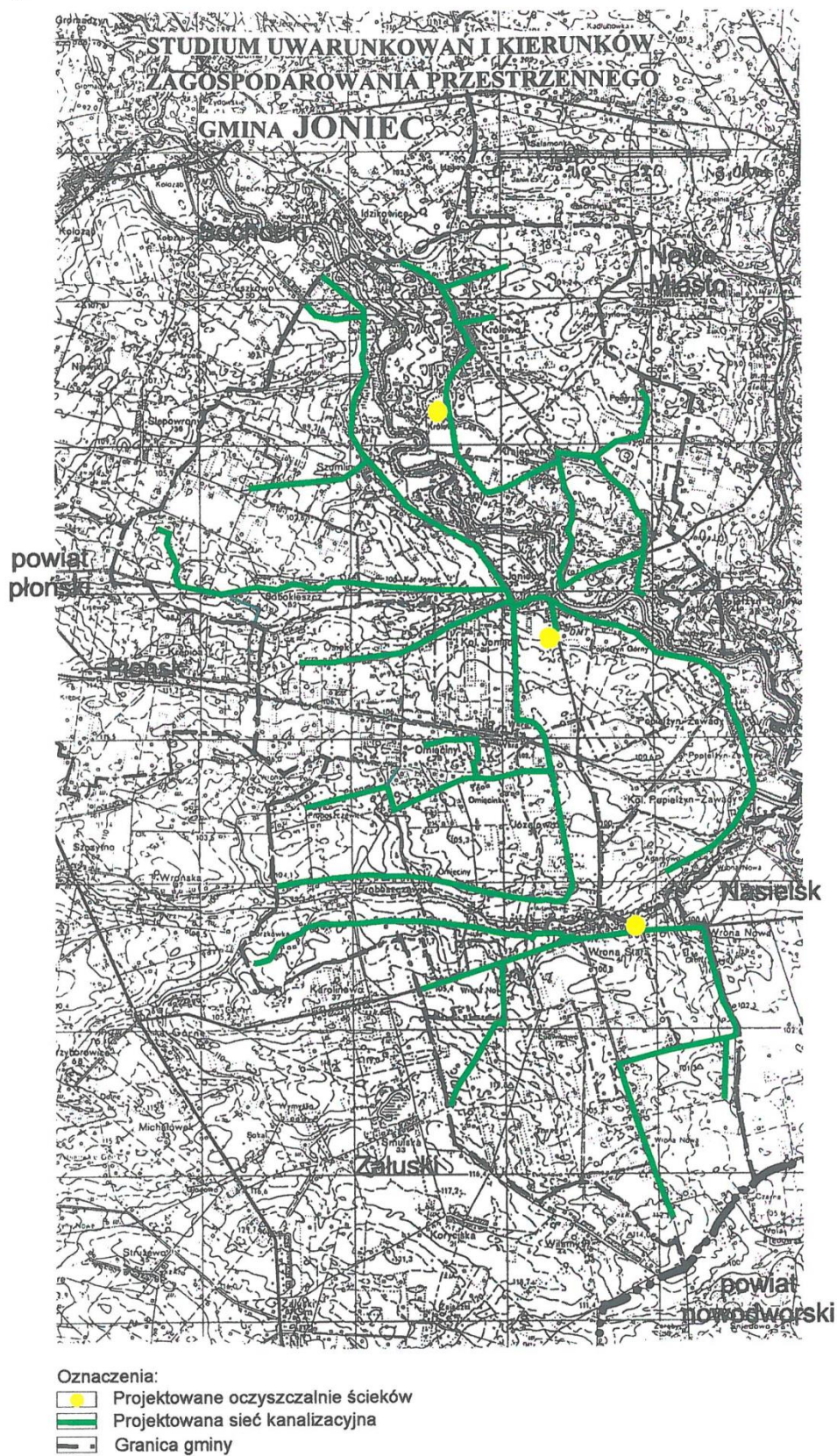
Zaopatrzenie w wodę

Kanalizacja - wariant I

Kanalizacja - wariant II

Rys. 13